

ORSZÁGÚT

AZ ORSZÁGÚTI
FERENCES
PLÉBÁNIA LAPJA
2025. TAVASZ

ferenc
300

**FERENCES JUBILEUMOK - A NAPHIMNUSZ ÉVE
ISTEN A SZABADÍTÓ**

HIT ÉS VÉRTANÚSÁG - A HÉT FERENCES VÉRTANÚ

ARCOK AZ ORSZÁGÚTON - MENUS GABRIELLA

ZENGJEN A TEMPLOM - #BOA40

KÖZELEBB A PLÉBÁNIÁHOZ - A KRISZTUS KIRÁLY TEMPLOM

**ORSZÁGÚTI
FERENCES PLÉBÁNIA**

A HÚSVÉTI ÖRÖMHÍR

ÉS A 2025-ÖS SZENTÉV KEGYELMEI

• Húsvét ünnepe ismét elhozza számunkra a feltámadás örömhírét, a reményt, a gyógyulás és az újjászületés lehetőségét: Krisztus Urunk a kereszten legyőzte a bűnt és a halált, és feltámadásával utat nyitott számunkra az örök életre.

Az idei esztendőben különös módon is lehetőségünk van a kegyelmek befogadására, hiszen 2025-ben katolikus egyházunk Szentévet ünnepel. A pápai buzdítás, „A remény zarándokai” mottó emlékeztet és meghív, hogy új erővel induljunk el az isteni szeretet zarándokútján: új módon fedezzük fel és éljük meg megváltottságunk, hitünk élő és elevenítő örömhírét. A húsvéti készüllet, az ünnep és a szentév különleges lehetőséget kínál számunkra a lelki megújulásra, a kiengesztelődésre és a hitünk elmélyítésére. A Szentév kapui már nyitva állnak, hogy Krisztus világos-

Plébániánk közössége az élő egyház része, ahol az értünk meghalt és feltámadott Urat dicséjük közös imádságban, de a szeretet apró megnyilvánulásaiban, a szolgálatban és a tanúságtételben is. Az életünket, mindennapjainkat átjáró hitünk öröme mutatkozik meg mindebben – legyen szó az ifjúsági csoportokról, a családok közösségéről, a betegek látogatásáról, a liturgikus szolgálatokról vagy plébániái életünkről, programjainkról, mindannyian hozzájárulunk ahhoz, hogy Krisztus világossága ragyogjon közöttünk és általunk a világban.

ságába belépve az Úr átformáljon, szabadná és elevenné tegyen bennünket. A Húsvét valóban mélyreható, életet átformáló valóság. Krisztus keresztre és feltámadása Isten legnagyobb szeretetének jele, amely lelkünk rejtett mélységéig nyúlva képes meggyógyítani sebeinket, megtisztítani szívünket és új irányt adni szándékainknak, életünknek. A kiengesztelődés szentségében megtapasztalhatjuk a bűnbocsánat és az isteni irgalmasság csodáját. Merjünk nyitott szívvel odafordulni az Úrhoz, hogy a feltámadás ereje bennünket is újjáteremtse!

Az idei esztendőben a ferences lelkiségi családnk is egy különleges jubileumot ünnepel: Assisi Szent Ferenc 800 évvel ezelőtt írta meg a Naphimnusz. Ez a csodálatos ének a teremtett világ szépségét és Isten dicsőségét hirdeti. Húsvét üzenete és a Naphimnusz összefonódik: mindkettőben Isten dicsőségét, az élet győzelmét, a kiengesztelődés, üdvösségünk örömeit hirdeti. A teremtésben Ferenc felfedezi Isten teremtő szeretetének vonásait, és feltárul benne számára Isten szeretete, bölcsessége és üdvözítő ereje. A keresztény ember számára a természet, a teremtés védelme sem csupán ökológiai kérdés, hanem mélyen spirituális felelősség is.

A keresztény élet sosem könnyű út. Zarándokút, ahol külső kihívásokkal és saját gyarlóságunkkal is szüntelenül szembeesülünk. De az imádság, az Ige és a szentségek ereje, a közösség bátorító, megerősítő hitvallása, és főleg az Úr hűsége megtart minket. Az egyház történelme tele van olyan szentekkel és vértanúkkal, akik előttünk járva életüket adták Krisztusért. Az ő példájuk emlékeztet és hív minket ma is, hogy nem veszítve reményünket, kitéartsunk a hitben, még akkor is, ha áldozatot kíván. Mert „a remény nem csal meg” (Róm 5,5). Így csodálkozunk rá az előttünk járt vértanúk hűségére, a világszerte élő hívők kitéartására, erőforrására: hitükből fakadó reményére. A hét ferences vértanú példája erősítsen minket is ebben! Imádkozunk, hogy a húsvéti hit világossága mindig erőt és reményt adjon a hétköznapi életben is! Kívánom, hogy az idei húsvét és a Szentév mindannyiunk számára az isteni kegyelmek bőséges forrása legyen!

Krisztus feltámadt! Valóban feltámadt! †

Áldott és kegyelemteljes húsvétot kívánok mindenkinek!

fr.Zalán

JÉZUS = „ISTEN. A SZABADÍTÓ”

SZABADÍTÓ ÉS GYÓGYÍTÓ SZOLGÁLAT

„Fiatallány állított be férjével hozzám. Sötét öltözet, napszemüveg, pedig kint már téli sötétség volt. Rettegés, pánik volt benne. Alig tudta elmesélni, hogy több év óta nem hagyja el a lakását, csak ha orvoshoz kell mennie, azt is csak férjével teszi. Ha meglát egy fekete autót, páni félelem tör fel belőle, sírni kezd, alig tud tovább menni: „Abban biztos a sátán ül” – mondja. A beszélgetésből kiderült, hogy a sátánt ugyanolyan erősnek, sőt talán erősebbnek tartja Jézusnál. Többször imádkoztunk érte. Az egyik alkalommal azt kértem tőle, hogy csukja be a szemét, és gondoljon el egy mérleget. A mérleg egyik serpenyőjébe helyezze bele a sátánt, majd utána a másikba Jézust. Az asszony becsukta a szemét, és néhány perc múlva elkezdett nevetni, nevetett és nevetett percekig keresztül. Mikor megkérdeztem, hogy miért nevet, akkor azt mondta: „Mikor betettem az egyik serpenyőbe a sátánt, az történt, amit gondoltam, a serpenyő teljesen lement az aljára, tudom, ő győzött, de mikor a másikba beletettem Jézust, a sátán kirepült a serpenyőből, mint egy porszem. Megszabadultam a félelmektől, Isten mindennél és mindenkinél erősebb.” Ez az asszony ma egy abortuszellenes klinikán dolgozik, ahol naponta több asszonyt beszél le az abortuszról, imádkozik velük és értük. „Ezt akarta megakadályozni a sátán” – szöveg a tanúságtétel a kaposvári Irgalmasság Házában egy német előadótól.

Szabadítás-gyógyítás. Mindannyiunknak szüksége van rá valamilyen mértékben. Mindannyian kaptunk az életünkben sebeket, sérüléseket, akár gyermekkorunkban szüleinktől, testvéreinktől, akár később tanárainktól, munkatársainktól, embertársainktól. És persze okoztunk is bőven. Vannak sebek, melyek könnyebben, vannak, amik nehezebben gyógyulnak, sok imádság kell hozzá, hogy begyógyuljon. Vannak sebek a testünkön is, gyermekkorunkban hányszor estünk el, és ugyanoda megint..., szakadt fel a seb újra és újra térdünkön, könyökünkön. Vagy egy műtét okozta seb. Három, négy hét után aztán kezdjük elfelejteni, begyógyult, látjuk, hogy ott volt valami vágás, de már nem érdekel, nem fáj, hálát tudunk adni. Lelkünkön ugyanezek játszódnak le, csak sokkal élesebben. Egy gyógyító ima, egy szabadítás Isten kegyelméből ezeket ugyanígy be tudja gyógyítani, hogy már hálát tudjunk adni, megszabadulva tovább tudjunk lépni Isten dicsőségére.

A sebek mellett érnek még minket támadások, kísértések is. „Vasárnap délután, azt mondják, a plébánián csak az ördög nem alszik.” Támad, kísért, gondolatainkat fertőzi. Mi magunk egyedül is sokfajta módon tehetünk ellene. A szabadító ima mellett rengeteg kegyelmi eszközünk van. Elsősorban a szentségek.

A keresztség szentségének kiszolgáltatásakor a pap megkeni a katekumének olajával a keresztelendőt. Ez egy exorcista-ördögűző-olaj. Nem kell megijedni a szótól – exorcizmus-ördögűzés (görög exorkizein ige jelentése: kiűzni). Nem azt jelenti, hogy a keresztelendőt megszállta a sátán, hogy belőle most a szó szoros értelmében ördögöt üzünk ki, hanem azt jelenti, hogy tőle az ördögöt üzzük el, hogy támadásaival szemben védelme legyen. Az első századokban a katekumének egész testét bekenték ezzel a püspök által megszentelt olajjal, ma a keresztelendők homlokát kenjük meg vele. De a lényeg ugyanaz: Hogy kicsússzunk a gonosz lélek kezéből, ne tapadjunk le, ne ragadjunk oda. Maga az imádság így szól: „Te azért küldted el Fiadat a világba, hogy kiszabadíts minket a sátánnak, a gonosz léleknek a hatalmából...” Majd így folytatja: „Védelmet téged Krisztusnak, a mi Üdvözítőnknek az ereje, ennek jeléül megkenünk Téged az üdvösség olajával Krisztusban, a mi Urunkban, aki él és uralkodik mindörökkön örökké. Ámen.” A keresztség szentsége a védelem mellett Isten gyermekévé, a Mennyország örökösévé tesz, és nem mellékesen eltörli minden bűnünket, vagyis megszabadít a gonosztól, bűneinktől. Egyszer felvehető szentség, ezért megismételni nem lehet, de megújítani sokszor lehet, ami segítség, hogy újra átéljük a keresztség megszabadító kegyelmét, Isten szeretetét, Istenhez tartozásunk örömét.

A keresztségkor Isten eltörli minden bűnünket, megszabadít. De az ember gyarló, vétkezünk, bűnöket követünk el. Ezért kaptuk a **bűnbánat szentségét**. A bűnbánat szentsége jóval több, mint csupán egy bánat. Amikor őszintén meggyónjuk bűneinket és a feloldozásban részesülünk, akkor Isten kegyelmével, nem csak a saját magunk erejével tudunk tovább menni. Isten segítő kegyelme erőt ad, hogy ne vétkezünk újra. **Vajon hisszük-e, mikor be-, illetve kilépünk a gyóntatószékbe, hogy Isten tényleg mindent eltörölt, megbocsátott, lemosta bűneinket, átölel?** A bűnbánat szentségében kifejezetten kérhetjük Istentől azt is, hogy szabadítson meg minket a már oly sokszor elkövetett, szokásos bűneinktől, méghozzá gyökerestül tépje ki belőlünk. A bűnbánat szentsége maga szabadító, és emellett békét ad a szívünkbe, ahogy a feloldozás szövege mondja: „Isten, a mi Irgalmas Atyánk... adja meg neked a békét (lelki békét, teljes megnyugvást, Isten szeretetét, békéjét).” Ezért fontos, hogy sokszor, leginkább havonta éljünk ennek a szentségnek a kegyelmével. És végül a **beteg kenet szentsége**, mely nemcsak testi, hanem lelki gyógyulást is ad. Számos lelki betegségben szenvedőt kentem már meg a szent kenettel és hozott neki lelki békét, szabadulást, gyógyulást, ugyanígy nekem is nagyobb támadások, kísértések idején adta meg ezt.

Bárkit érhet kísértés, támadás. Jézust megkísérti a sátán a pusztában, és nyilván többször, több helyen. Sok szent beszámol róla (főleg Vianney Szent János és Szent Pió atya), hogy az ördög kifejezetten támadta, verte, vagy olyan gondolatokat támasztott, amely Isten ellenes, vagy ima, böjt ellenes volt, sőt kétségbeesésbe akarta taszítani. Ezért nem szabad nekünk sem megijednünk. A fenti példa is mutatja, Jézus Krisztus győzött a sátánon, nincs hatalma a gonosznak fölöttünk. Kísérteni, támadni tud, de ha Istenhez menekülünk a szentségek, az ima és a szentelmények által, akkor győzedelmeskedünk. Ezért fontosak a szentelmények, leginkább a **szenteltvíz, egy tárgy, vagy lakásunk megszentelése**. Maga a szenteltvíz ördögűző, a szenteltvíz megszentelő imája így szól: „Add, hogy ez a teremtményed mennyei ajándékaid szolgálatában üzze el a gonosz lelkeket, tartsa távol a

betegségeket és hordozza magában az isteni kegyelem hatékony erejét. A hívek házában ennek a víznek a cseppje által ne üthessen tanyát ott a gonosz lélek, ne verjen gyökeret a rontás szelleme.” Kísértésekben jó, ha imádkozzuk a Szent Mihály imát. A Jelenések könyvében pedig a Bárány megszentelő Vérérről olvassuk: „Ezek azok, akik a nagy szorongatásból jöttek, és fehérre mosták ruhájukat a Bárány vérében” (Jel 7,14). Jézus Szent Vérének a segítségül hívása tehát szabadítást ad, megtisztulást ad. Így sokat segít Jézus Szent Véréhez való ima, akár litániában, akár a következő ima: „Jézus Krisztus drága Szent Vére, ments meg minket és az egész világot.” Emellett mindenki mondhatja magának: „Távozz tőlem, belőlem, sátán!” – és keresztet vet, ha tényleg úgy érzi a sötétség, a sátán, a gonosz veszi körül.

És néhány gondolat a **szabadító-gyógyító szolgálatról**, imádságról. Bár a szentségek, főleg a szentgyónás szentsége megszabadít bűneinktől, sőt a bűn okozta sebektől, mégis vannak olyan emlékeink, bűneink, vagy mások okozta sebek, sérülések, melyekhez a gyógyító-szabadító ima ereje szükséges. Sokszor tapasztaljuk, hogy egy-egy meggyónt bűnünk évek után is nyomaszt minket, nem tudunk magunknak sem megbocsátani, pedig meg kell. Sokszor nyomaszt, és életünkre, ránk nyomja súlyát egy másik ember ellenünk elkövetett bűne, keménysége, szeretetlensége, hogy akár az ötödik, tizedik munkahelyet keressük, mert mindig akad valaki, aki erre emlékeztet, lekicsinyel, megaláz, és csak Isten szeretetéből, megbocsátó erejéből, gyógyító kegyelméből tudunk tovább menni. Kérünk kell Isten hatalmát és erejét, hogy gyógyítsa meg a múlt sebeit, menjünk vissza Vele együtt arra a pontra, ahol kaptuk a sebzettséget, hogy elhiggyük, Isten akkor is velünk volt, szeretett, soha nem hagyott el, ha más nem, ő akkor is, ma is átölel, hogy megszabaduljunk ezektől, és tudjunk Isten kegyelméből tovább menni, örömmel, begyógyult sebbel, bizalommal, hittel. Sokszor érezzük magunkat becsapva, illetve a sátán hazugságának, vádlásainak csapdájában. Egyrészt, hogy amikor a legnehezebb volt az életünkben, mert megsebeztek bennünket, akkor Isten is magunkra hagyott, hogy

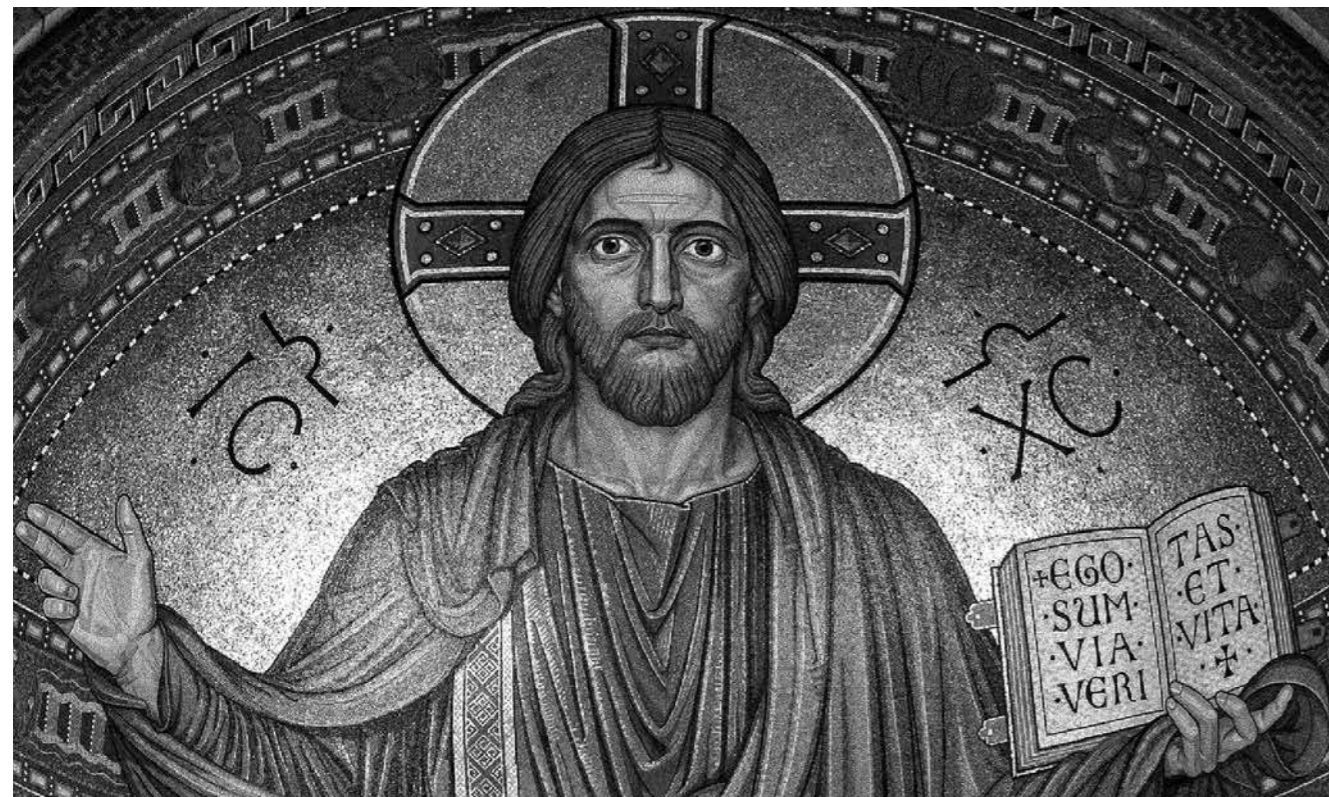
Isten nem segített, hogy Isten is olyan, mint a szüleink, testvérünk, embertársunk, vagyis szeretetlen, büntető, haragvó, aki elhagy minket, ha bűnt követünk el, vagy elhagyott, mikor éppen bántalmaztak bennünket. És ezzel szemben az igazság: hogy Isten maga a jóság, az irgalom, a szeretet. Ő sohasem bántalmaz, sohasem büntet, és sohasem vádol. A szabadító-gyógyító imádság pont abban akar segíteni, hogy közösen visszamenjünk a múlt fájó pillanatába, Isten szeretetével oda, ahol bántottak, és elhiggyük, hogy Isten akkor se hagyott el, szeretett, sirt velünk, átölelt. Ahogy a tékozló fiú hosszú évek után érti meg, hogy apja maga a jóság, de most elindul vissza ehhez a jó apához, akit talán otthon nem ismert fel, ugyanígy vagyunk mi is. Isten a múltunk Istene is, aki akkor is velünk volt, és be akarja gyógyítani az imádság erejével azokat a sebeket, amiket okoztak nekünk, amik ma is fájnak, amiket ki kell mondanunk, hogy szabaduljunk, és kérni, hogy tényleg átéljük szabadító erejét. Ugyanígy azoknak is, amiket mi okoztunk másnak. Ezért a szabadító-gyógyító ima egyben kiengesztelődés is kell, hogy legyen, Istennel, a másikkal és önmagammal. A szabadító-gyógyító imában ki kell engesztelődnöm, mint a szentgyónásban Istennel, vagyis meg kell bocsátanom neki, hogy úgy éreztem irgalmatlan, elhagyott, nem volt velem, és el kell hinnem, hogy mindig, minden pillanatban mellettem volt, van és lesz átölelő szeretetével. Meg kell bocsátanom a másikkal, aki vétett, tényleg vétett ellenem, akár tudta, akár nem. És meg kell bocsátanom önmagamnak is, hogy én bűnt követtem el, sebeket okoztam, amiket a magam erejéből nem tudok jóvátenni, de Isten erejéből igen, illetve, Ő bennem is, a másikkal is jóvá tudja tenni, az „összetört kristályvázát” egyedül Ő tudja csodálatosan összeragasztani.

Plébániánkon két év óta minden péntek esti szentmisén imádkozunk szabadulásokért, gyógyulásokért, a szentmisét követő szentségimádást pedig azokért ajánljuk fel, akikről tudjuk, hogy ezekre vágnak. Gyorsan telik a lista. Ezekért az emberekért, bár imádkozhatnánk személyesen is, egyelőre idő hiányában legtöbbször magunkban imádkozunk, csendes imában visszük őket az Úr elé. De a templomi szentségimádások után néhányszor a fenti kápolnában imádkoztunk már saját szavainkkal ezen testvéreinkért. Időnk véges, akik ezen ima-szolgálatot végzik családosok, több gyermeket nevelnek, ezért kifejezetten csak egyszer-kétszer imádkoztunk hosszabban személyesen valakiért, de reméljük előbb-utóbb ennek az ideje is el fog érkezni. Szent Ferenc Stigmatizációjának ünnepén volt egy közös imádság, elsősorban a lelki sebek begyógyulásáért, egyénenként, ahogy január 5-én, idén is volt a 1/2 8-as szentmise után. Tervezzük, hogy évente többször is legyen ilyen gyógyító-szabadító imádság szentgyónással, szentmisével, szentáldozással összekötve.

Végezetül:

A pénteki szentmise és szentségimádás nyitott. Bárki csatlakozhat hozzánk, hogy ezen alkalmakon velünk együtt imádkozzon a szabadulásra, gyógyulásra vágyóként. Jelezhetsz is Achilles testvérnek, hogy szívesen jön velünk közösségben imádkozni, jó ha tudunk egymásról, ill. bátran kérhet minden testvér imaszándékokat, névvel, név nélkül az achilles@ferencesek.hu email címen, fogunk érte imádkozni. ✚

fr. Achilles

„MINTHA AZ ÚR EVANGÉLIUMA VOLNA”

A NAPHIMNUSZ 800 ÉVES JUBILEUMÁRA

Amikor Szent Ferenc kérésére a testvérek elindulnak, hogy kibékítsék Assisi városának két hatalmasságát, a püspököt és a podesztát, Ferenc újonnan szerzett dicséretét, a Naphimnuszt viszik magukkal prédikáció gyanánt, mint egyetlen olyan eszközt, ami kiengesztelheti a szemben álló feleket: „Bízom az Úrban, hogy ő alázatossá teszi szívüket, kibékülnek egymással, és visszatérnek a korábbi barátságához és szeretethez” – mondja Ferenc. A podeszta pedig meghallván a dicséretet – ahogyan a Perugiai legendában olvassuk –, rögtön felállt, imára kulcsolta kezét, és úgy hallgatta a testvérek énekét, „mintha az Úr evangéliuma volna”. (PL 44)

Mi az evangéliumi a Naphimnuszból? Ferenc számára az ember, aki elszakadt Istentől, csak úgy térhet vissza a helyes útra, ha követi Krisztust az ő alázatosságában, hálaadó lelkesülettel a szolgálatban. Az engedetlenség orvossága az alázat, amit hitelesen csak Krisztustól lehet eltanulni, aki a megtestesülésben egészen elment a kereszttől gyalázatáig. Ahogy az említett püspök mondja a fenti jelenetben: „Hivatalomnál fogva úgy illenék, hogy alázatos legyek, de mivel természetemnél fogva haragra hajló vagyok, meg kell bocsátanom.” Úgy illenék, hogy alázatosak legyünk, de természetünkönél fogva haragtartók lettünk, ami egyben önhietség, büszkeség, engedetlenség, a tulajdon akarát kisa-játítása – épp ellentéte a szegénységnek. Ferenc Krisztustól tanulja ezt a szegénységet. „Ahol örömmel élt szegénység van, ott nincs sem kapzsiság, sem zsugoriság.” (Int 27)

Ferenc forradalma, hogy megfordítja a dolgok bevett rendjét: nem uralkodni akar a Föld és az emberek felett, nem mindent igája alá hajtani, hanem kisebb testvérré válni, aki elismeri, hogy a Föld az, aki „fenntart és kormányoz”, és aki ezt anyai módon teszi. Olyan korban élt, ahol a vagyon, a pénz egyre inkább meghatározóvá vált, és egyre inkább abból a kizsákmányolásból fakadt, aminek kulcsszava az uralom. Szent Ferenc úgy beszél az igazi uralomról, mint ami gondoskodás, a másik igényeire való odafigyelés – anyai szerep, amit lehet fordítani az emberi kapcsolatok vonatkozására. Ez az új szemlélet új viszonyulást eredményez: a testvériséget.

„...ki-ki úgy szeresse és táplálja testvérét, miként az anya szereti és táplálja fiát.” (RnB 9,11)

A remeteségeknél adott regulában pedig így ír:

„Azok a testvérek, akik szerzetesek módjára akarnak remeteségben élni, hárman vagy legfeljebb négyen legyenek: közülük kettő legyen az anya, és legyen nekik két vagy legalább egy fiuk. A két anya Márta életmódját élje, a két fiú pedig Máriaét. (...) A fiak pedig olykor vegyék át az anyák szolgálatát egy olyan beosztás szerint, amit közös megbeszéléssel alakítanak ki a körülményekre tekintettel...” (RegR 1-2.10)

De ebben az anyai vonásban is tükröződik Isten felénk irányuló gondoskodása, akitől minden jót kaptunk, és aki a teremtményeket ajándékozta nekünk, és a teremtményeken túl önmagát. „Új dicsőítő éneket akarok szereznem az Úr teremtményeiről, melyeket nap mint nap használunk, és amelyek nélkül nem élhetünk, de melyek által az emberi nem súlyosan vét Teremtője ellen. Naponta hálátlanok vagyunk ekkora kegyelemért, mert nem dicsérjük úgy Teremtőnket és minden jó adományozóját, ahogy illenék.” (PL 43) Az ember nem méltó Isten dicséretére, még arra sem, hogy egyáltalán szájára vegye a nevét. A Naphimnuszt a Legfölségesebb Isten megszólítása után rögtön ezzel folytatódik: „nincs ember, ki méltó lenne megnevezni téged”. A teremtett világ elemeivel szemben kiesett az eredendő istendicséret kozmikus liturgiájából. Kizárta magát az örömteli énekből, így most csak a többi teremtményre, illetve magára Krisztusra hagyatkozhat:

„Mivel azonban mi valamennyien nyomorultak és bűnösök vagyunk, és méltatlanok arra, hogy nevedet kimondjuk, esedezve kérünk, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus, a te szeretett Fiad, kiben neked kedved telt, a Vigasztaló Szentlélekkel együtt adjon hálát mindenért úgy, ahogyan neked és nekik tetszik, ő, aki neked mindig egészen elég, aki által annyit tettél értünk.” (RnB 23,5)

Ferenc víziója a teremtett világról, hogy az Isten kezéből származik, ami az embert hálával és örömmel kell, hogy eltöltse, egyben részesévé is teszi a teremtés nagy családjának, hiszen ő maga is Isten teremtménye. Minden teremtménnyel együtt azt vallja, hogy egyetlen Atyánk van, a Mennyei. Épp ezért a teremtés tükör is, melyben Isten tulajdonságai és teremtő szeretetének vonásai tükröződnek. Így a teremtett világ szemlélése feltárja Ferenc számára Isten szeretetét, bölcsességét és erejét. Nem véletlen, hogy a stigmatizációkor megtapasztalt isteni szeretet egyik legmélyebb kifejezése, a Leó testvérnek írt cédulán Ferenc saját kézírásával fennmaradt imádság, a *Fölséges Isten dicsérete* olyan tulajdonságokat nevez meg Istentől, amelyek

majd a Naphimnusz teremtményeiben is visszhangoznak: Te vagy a szépség, te vagy az erős, te vagy a nagy, te vagy a jó, te vagy az alázat. Mindezek megmutatkoznak a Napban, a Holdban, a szélben, a vízben, a tűzben, a Földanyában is. Istenről hordoznak jelentést, rá mutatnak, róla beszélnek, bennük megpillanthatjuk Isten igazi, hiteles arcát. Hogyan találhat vissza az ember az Istendicséret lelkületéhez? Megszüntethető-e méltatlansága? Ferenc megtérése után, feladva lovagi álmait, felfedezte a Magasságbeli egyetlen igazi uralmát. Innentől kezdve a legfontosabb értéknek, áldásnak a békét tartotta. Köszöntése, legfőbb jókívánsága az emberek felé: „Az Úr adjon neked békét!” Mert az igazi békét – belsőt és külsőt egyaránt – egyedül az Úr és a vele való kapcsolat adhat. Az ember annyit tehet, hogy megbocsát és kiengesztelődik. Mint a püspök és a podeszta.

Dicsértéssel, én Uram, azokért, kik megbocsátanak szerelmedért, és elviselnek betegséget, üldöztetést. Boldogok, kik békében kitananak, Tőled, Legfőlségesebb, majd koronát kapnak.

Hogy mennyire fontos volt a megbocsátás, a kiengesztelődés a ferences lelkiségben, arról a Ferenc halála után hét évvel, 1233-ban indult ferences mozgalom is tanúskodik, amikor a testvérek sorra járták Észak-Itália városait, hogy prédikációikkal megszüntessék a belső konfliktusokat, folytatva azt a küldetést, amit a beteg Ferenc bízott rájuk az assisibéli hatalmasságok kibékítésekor. Bizonyára elénekelték a Naphimnusz is. Úgy nevezték ezt a prédikáló körutat, hogy „Alleluja mozgalom”. Az igazi Istendicséret az alázat és a megbocsátás útja. De nemcsak a másokkal való kapcsolatban.

Amikor Ferenc megírja *A teremtmények dicséretét*, betegen fekszik San Damiano kolostorában. Eluralkodik rajta szembaja és más betegségei, alig lát, bántja a fény. Olyannyira szenved, hogy nem tud pihenni és aludni sem, és végül „részvétre gerjedt saját maga iránt” (PL 43). 1224 szeptemberében megkapta a stigmákat La Verna hegyén. De az út, a kiengesztelődés útja ezzel még nem ért véget a számára. A Naphimnusz születésének éjszakája 1225 tavaszán ennek újabb, talán már végleges állomása: megbékélés önmagával, megbékélés a szenvedéssel, amelyben felragyog az Ország, az isteni vigasztalás ígérete: „Akkor hát légy vidám, testvér, és nagyon is örvendezz betegségeid és gyötrelmeid miatt. Egyébként pedig légy olyan nyugodt, mintha már országomban lennél.” A későbbi fájdalmak és betegségek idején is felidézti Ferenc a testvérek segítségével ezt a vigasztalást a Naphimnusz eléneklésével: „amikor betegség súlyosbodott, ő maga szokta elkezdni az Úr dicséretét, később pedig társaival énekelte, hogy az Úr dicséretének vigasztalása révén feledhesse a fájdalmak és a betegségek keserűségét. Így tett egészen halála napjáig.” (PL 43) A Ferenc közelében lévő testvérek leírják, hogy a San Damiano-i tartózkodása során különösen is foglalkoztatta az Úr szenvedésének misztériuma. Felismerte, hogy a betegség, a szenvedés nem kell, hogy lázadáshoz, engedetlenséghez

vagy kétségbeeséshez vezessen, hanem a megváltás, az üdvösség ígéretét hordozza magában, ha Krisztus passiójában való részesedésként tekint rá, ha kitart benne békében. Részesedés szabadításunk művében.

Szent Ferenc útja a szenvedés sötétségéből a mindennekkel való kiengesztelődés világossága felé vezet. Ahogy a Naphimnuszban vele együtt végigjárjuk Ádám bukásának és az Isten Fia megtestesülésének egyaránt fentről lefelé vezető útját, melyen ez a második alászállás megváltotta az elsőt, a megbocsátás és a békében való kitartás által visszatérhetünk a teremtmények karába, ahonnan saját hibánkból méltatlanná válva száműztünk. A „nagy alázatosságban való szolgálat”, a kisebb testvéri lét melletti döntés, az uralkodásra való készletel elengedése, a teremtett világgal való kiengesztelődés (benne még a halállal is, aki nővérré és kapuvá válik) visszavezet bennünket az egyetemes dicséretbe: a feltámadás teljességébe.

Ferenc Istent dicsérő költeménye ma is meghívás: a kiengesztelődésre, a testvériségre, a békére, arra, hogy éljünk az Istendicséret visszanyert ajándékával.

Jacques Dalarun úgy összegzi a Naphimnusz, mint amiben Ferenc a kozmikus liturgia verbális ikonosztázát állította fel. „Az univerzum, amelyet Ferenc megjelenít, nyílt boltozatú, harmonikus, rendezett, fényes, színes, örömteli, jól működő, termékeny, szolidáris, testvéri, békeadó és békével teli univerzum. Az árnyak eltűntek, a félelmeket elűzték, beleértve a szenvedéstől és a haláltól való félelmet is: A Nap-testvér éneke a «sötét középkor» árnyával szembe állítja a bizalmat és a fényt középkorát. Igaz, hogy a 13. század első évtizedeinek Itáliájából származik, a középkor évezredének legkedvezőbb viszonyainak csúcspontjáról. De mégis mindenekelőtt egy mély megtérés gyümölcse, működésbe hozva «a szív tekintetét» (vö. CÉ1 81).” T

Mintha az Úr evangéliuma volna.

P. Csongor

FERENCES (TÖBBLET)MOTIVÁCIÓ A TEREMTÉSVÉDELEMHEZ?!

Amennyire tapasztaltam, nem sokan tudnak arról a plébániánkhöz tartozók közül, hogy 2024. december 1-én, advent első vasárnapján, a Margit körüti szembe szomszédunknál, a „Bolygó”-ban Greta Thunberg, a világszerte ismert 22 éves svéd zöldaktivista vendégeskedett. Vajon egy futó találkozón túl érint-e ez egyáltalán minket? A magyarországi Greenpeace által fenntartott „Bolygó Közösségi Tér” alig egy hónappal korábban vallási kerekasztalt szervezett, ahol keresztény, zsidó és krisnás vendégek fejthették ki nézeteiket hitviláguk természethez fűződő kapcsolatáról, teremtésvédelmi elkötelezettségük mélyebb motivációjáról, a közönséget is bevonva a színvonalas beszélgetésbe. Vajon a katolikus-keresztény társadalmi tanításban kifejtett általánosabb pozitív megközelítésen túl beszélhetünk-e a teremtésvédelem esetében sajátosan ferences motivációról? És ha igen, akkor hogyan érintheti ez a ferencesek által vezetett plébániánkat? – tette föl nekem a kérdést az Országút szerkesztője. Tehát gondolkodjunk el most néhány percre, akár a komfortzónánk határain túl is arról, hogy egy Assisi Szent Ferencet patrónusaként választó pontifikátus idején, az Országút túloldaláról tudunk-e, illetve hogyan tudunk kapcsolódni a kortárs zöld mozgalmak heterogén világához? Vajon egy ferences plébániát mi motiválhat a pápa által szorgalmazott „ökológiai megtérés” útján?

Amikor január 11-én ezeket a sorokat írom, Assisiben, a San Damiano-kápolnában éppen megkezdődik a Naphimnusz születésének 800. jubileumi emlékéve (a háttérben nézem-hallgatom az online közvetítést). A Ferences Család aktuális fő elöljárói – köztük Kauser Tibor FVR miniszter generális – és a lélekben hozzájuk csatlakozók különleges ünneppel tisztelnek Assisi Szent Ferenc egyik legmeg-

rendítőbb imádsága, és egyben legnagyobb hatású műve előtt. Ez az évforduló azonban nemcsak a múltidézésről szól, hanem még inkább arról, hogyan tudjuk a Naphimnusz szellemiségét a jelenben magunkba fogadni, aktualizálni. A „Teremtmények Éneke”, ahogy azt a keletkezésekor emlegették, Ferenc teremtett világhoz fűződő testvéri viszonyulásának, a teremtményekkel ápolat eleven kapcsolatrendszerének a lenyomata, manifesztuma. A 2016-ban elhunyt svájci ferenceskutató, Anton Rotzetter OFM Cap szerint ez a kapcsolatokba ágyazott természetmisztika abban egyedülálló, hogy nem egyszemélyes hierarchiában közelít az „ember alá rendelt” élő és élettelen dolgokhoz, hanem a létezők közösségének (communio entium) liturgikus „játéktérbe” belépve látja meg Isten önjajándékozó szeretetének a tükröződését. A ferences gondolkodás már Ferenc „kozmosz tágasságú tanúságtétele” nyomán mutat rá arra, hogy a teremtésvédelem nem pusztán technikai vagy gazdasági kérdés, hanem mélyebb szinten spirituális kihívás. Az embernek az egyes teremtmények sajátos méltóságát (arányos önértékét) tiszteletben tartva, azokat helyükön kezelve kell ellátnia a Teremtő által szándékolt „liturgikus szolgálatát”. A Naphimnusz ilyen értelemben Ferenc kozmikus papi szerepvállalásról tett bensőséges vallomása: az imádkozó egyszerre közvetíti az égi szféra világítótestjeinek és az emberi világot alkotó négy elemnek (levegő, víz, tűz, föld) a doxológiáját Isten felé, illetve – ellenkező irányban – az Úr gondoskodó figyelmét, gyönyörködő tekintetét a teremtmények felé. A költeményben a megbékéléssel, halállal, feltámadással összefüggésben pedig végül megjelenik az ember sziluettje is, aki a lelki érettség szintjén képes megbecsülni az egyes teremtmények értékét. Néhány évtized múlva a ferences teológus Szent Bonaventura az értékforrást a teremtő Igéhez kapcsolva nevezte meg: „Az isteni Ige minden teremtményben benne van, és ezért minden teremtmény Istenről beszél.” (Szt. Bonaventura: Kommentár a Prédikátor könyvéhez, 1.)

Hermann Schalück OFM miniszter generális már 1996-ban egy „Hagyományörzés és prófétaság” témában kiadott rendi körlevelén belül mélyrehatóan elemezte a teremtésvédelem sajátosan ferences többletmotivációját és annak gyökereit: „Ismerjük Ferenc tiszteletteljes viszonyulását a teremtés egészéhez: hogyan törekedett mindenkivel és mindennel az Isten dicséretében való egységre. Ez azonban nála nem pusztán egy általános, elvont viszonyulás volt. Ferenc látásmódja alapján minden teremtmény – állatot és tárgyat – a saját egyediségében kell tisztelnünk, figyelembe véve lényegét és a teremtett világban elfoglalt különleges helyét.” (§.159.) Assisi Szent Ferenc teremtmények doxologikus önértékéről szóló nagyhatású és kiegyensúlyozott tanúságtétele ilyen módon a keresztény ökológiai szemlélet egyik legfontosabb hivatkozási helyévé vált, ahogyan azt azóta a *Laudato si'* pápai enciklika is elismerte. Az alapító atya paradigmatisz szerepének köszönhető az is, hogy II. János Pál pápa 1979-ben az ökológia és az ökológusok, valamint tágabb értelemben a zöldmozgalmak védőszentjének szerepébe helyezte őt. Azt, hogy korunkban miért kellett szakosított védőszent ezen a területen, Hermann Schalück így magyarázza: „Tudjuk,

hogy a teremtés pusztítása már a jövőket fenyegeti. Az ökológiai válság etikai és erkölcsi probléma lett. Mint testvéri közösség, hivatásunknak érezzük, hogy elmélyítsük a teremtés megőrzéséért kiálló számos mozgalom lelkiességét. Fontos azonban, hogy a haladást mindig annak minősége és ne mennyisége szerint mérjük, és az élet minőségét többre tartjuk a mennyiségi hatékonyságnál.” (§.164.) A hivatalos rendi dokumentumok szintjén ezt az irányítást kaptuk tehát abban a vonatkozásban, hogy Szent Ferenc től inspirálva hol és miképpen tudunk kapcsolódni a kortárs zöld mozgalmak heterogén világához. Például a természetvédelmi törekvések motivációjának a teremtés misztériuma felé mutató elmélyítése jó alapot teremthet a lényegi kapcsolatfelvételhez. Ahol a környezetről való gondoskodásban az Istennel való teljesebb „természeti találkozás” lehetőségének a szempontja is érvényesül, ott Szent Ferenc szellemisége máris jelen van.

Az sem véletlen, hogy a Poverellót a köztudat az állatok védőszentjeként is tiszteli. Bár a Naphimnuszban, amelyet egy egér által háborgatva, egy álmatlanul töltött éjszakát követően komponált meg a szerző, explicit verbis nyoma sincs az emberen kívüli élővilágnak, mégis Ferencet a hagiográfiai irodalom minden más szentnél hangsúlyosabban úgy mutatja be, mint aki képes volt familiáris kapcsolatot létesíteni a vadállatokkal. Anton Rotzetter, aki 1991-ben tudományos értékű könyvet írt az alapító atya állatokhoz fűződő viszonyának történeti magváról és jelentőségéről, azon az állásponton van, hogy mivel a kinyilatkoztatás csak érintőlegesen említi az állatvilágot, ezért csak alig-alig lehetséges az „állatok teológiájának” kidolgozása. Ám még ehhez képest is szembeötlő, hogy az egyházi igehirdetés és a Katolikus Egyház Katekizmusja jelenleg milyen mértékben ignorálja az állatvilág humán életünkben játszott szerepét és egy ezzel kapcsolatos ethosz kialakításának szükségességét. Rotzetter Ferenc állatbarátságában fordulópontnak tekinti a madarakhoz intézett prédikáció epizódját. A legenda szerint Ferenc útban volt egy településre, hogy az ott élő emberekhez szóljon, de látva a körülötte spontán gyülekező madarakat, úgy döntött, hogy inkább nekik kell prédikálnia. Az életrajzi beszámolók szerint arra buzdította a madarakat, hogy dicsérjék Istent, hiszen ők is az Ő teremtményei, és tapasztalják gondoskodását a mindennapokban. A Naphimnusz szellemiségéhez híven a madarak is saját létezésükkel, röptükkel és énekükkel dicsőíthetik Istent. Rotzetter a szakirodalmat összegezve megállapítja, hogy e madarakkal való liturgikus találkozás hatására mélyült el végérvényesen Ferenc azon meggyőződése, hogy az evangéliumnak kozmikus dimenziói vannak, ahogyan a teremtésen belül minden ember kvázi papi szolgálatra hivatott. A madár-epizód tehát nem pusztán az állatokhoz való általános empatikus hozzáállásának egy példája, hanem annak a spirituális áttörésnek a pillanata, amely után Ferenc új módon talál magára a teremtményekhez fűződő viszonyában. Ezzel messze túllépett azon a sematikus szemléleten, mely az ember méltóságát hangsúlyozva elfelejtkezett a madarak (és a többi teremtmény) arányos önértékéről. Ez a felismerés az ő esetében nem filozófiai spekuláció vagy költői túlzás volt, hanem

mély, spirituális tapasztalat, amely életének későbbi szakaszában egyre inkább áthatotta tetteit és gondolkodását. E jelenetben vált Assisi szentje olyan természetmisztikussá és tanúságtevővé, aki a mai ökológiai és teológiai gondolkodás számára is hivatkozási pont lehet. Az ember teremtésben betöltött szerepére vonatkozó ferences nézetek ennek nyomán messze elébe mentek a modern ökológiai szemléletnek, és alapot vetettek annak a teremtésvédelmi ethosznak, amely ma időszerűbb, mint valaha. A fentiek alapján tehát Ferenc természetközösségbe illesztett, a teremtmények arányos méltóságát tiszteletben tartó, sajátos papi szolgálatként megélt világlátása olyan távlatokat nyitott, amelyeket a modern zöldmozgalmak – olykor implicit módon – keresnek, de gyakran mégsem tudnak megragadni. A ferences hagyomány viszont képes lehet spirituálisan elmélyíteni és motiválttá tenni a teremtésvédelem ügyét, miközben kapcsolatot teremt a népies tudás és az akadémiai tudomány, teológia és ökológia között. Egy olyan korszakban, amikor a természeti javakat az emberiség pusztán kizsákmányolható erőforrásként kezeli, Szent Ferenc paradigmikus alakja egy mélyebb, kiegyensúlyozó jellegű bölcsességre hív. E kiegyensúlyozó bölcsesség jelentősége mindig megmutatkozik, amikor felcsapnak a korunkra jellemző polarizált viták indulati hullámai, legyen bár szó a vadászat és a vegetarizmus klasszikus témáiról, vagy az állatkísérletek és genetikai manipuláció újabb dilemmáiról. Amikor belátjuk, hogy a humán tényezőket is magába foglaló „átfogó ökológiára” van szükségünk, akkor a ferences motiváció a környezeti felelősségvállalás irányába tett pragmatikus-individualista erőfeszítéseinket egy sokkal termékenyebb spirituális-közösségi elhivatottság szintjére emelheti. †

Bagyinszki Ágoston OFM

HIT ÉS VÉRTANÚSÁG

• **Az Országút 2023. őszi számának vezércikkében Bene Zoltán a ferences oktatás és a diákok kapcsolatáról szólva teszi föl a kérdést, vajon mit látott meg Szent Ferenc atyánk, amikor leborult a feszület előtt és Krisztus szemébe nézett, s utána így megváltozott egész élete? Majd folytatja kérdéseit: KI végre vagyunk a világon? KI az, akire ráteszem a jövőm? KI az, akiről (akitől) tanuljak? És érkezik a válasz, Szent Ferenc örökérvényű, sokszor megzenésített, lelke legmélyéről fölfakadó szavai: „Deus Meus et Omnia!” – „Én Uram, Mindenem!”.** Ott, ebben az átölelő, Krisztus tekintetét kereső pillanatban megváltozott Ferenc egész élete...

• **A „hit és vértanúság” kérdésének különös aktualitást ad, hogy folyamatban van a hét ferences vértanú szerzetes, Köröstsős Krizosztom, Kovács Kristóf, Hajnal Zénó, Kiss Szaléz, Lukács Pelbárt, Kriszten Rafael és Károlyi Bernát boldoggá avatása. Időszerű ezért átgondolnunk saját hitünk és elköteleződésünk mélységeit oly mértékben is, hogy készek vagyunk-e mi is, ha kell, tanúságot tenni hitünkről, akár a vértanúságig is?**

Avértanúságra szóló meghívás mindnyájunknak szól, nem csak egyes „kiváltságosoknak”. A keresztségben kapott kegyelem és a belőle élő hit által életszentségre, abban való kiteljesedésre vagyunk meghívva, s bizony megeshet, hogy meg is próbáltatunk. Vészterhesebb időkben ez akár a vértanúságig is vezethet! Rajtunk múlik, hogy e nap a megtagadás keserű, avagy a megvallás által az Úr öröme napjává legyen! Isten különös kegyelme, hogy általában több-kevesebb időt is ad ehhez. Kitartunk vagy megtörünk? A döntés szabadságát nem veszi el. A rablól, tudjuk, készen áll és váratlanul tör be. Nem mi választjuk meg az idejét, sem a módszereit, de örizzük a Lélek figyelmeztető szavait: „Magatok is pontosan tudjátok, hogy az Úr napja úgy érkezik el, mint éjjel a tolvaj. Amikor azt mondogatják: 'Béke és biztonság', akkor éri őket hirtelen a pusztulás, akár csak a várandós asszonyt a fájdalom, és nem lesz menekvés számukra. De ti, testvérek, nem jártok sötétségben, hogy az a nap tolvaj módjára leljen meg benneteket. Hiszen mindnyájan a világosság és a nappal fiai vagytok. Nem vagyunk az éjszakáé, sem a sötétségé.” (1Tessz 5, 2-5).

Két történet ezzel kapcsolatban. Mindkettő Észak-Afrikában történt, a közelmúltban. Az egyik épp tíz éve, 2015. február 20-án. Huszonegy, azóta már szentként tisztelt egyiptomi kopt fiatal a líbiai tengerparton „Uram Jézus Krisztus” hitvalló szavakkal az ajkán vértanúságot szenvedett. Egyazon szavakkal, mint amellyel közel kétezer éve Egyiptom apostola, Márk evangélista szenvedett vértanúhalált a Nílus torkolatvidékén. Egyszerű munkások voltak mindnyájan, akik dolgozni mentek Líbiába. Nem voltak életszentségre készülő, hitük mélységein elmélyedő, elkötelezett egyházi emberek. Hitük és hűségük azonban erős volt, s ez – Szent Ferenc fenti szavait idézve – valóban

„Minden”, mi szükséges ahhoz, hogy megvalljuk hitünket, hogy Jézus Krisztus a Teljesség, Ura és Istene egész életünknek, hitünknek, akihez földi életük fölládozása árán is hűek maradunk. Bizony, egy sem volt közülük hajlandó hitét megtagadni, és Krisztus helyett Allahot dicsőíteni. Két évtizeddel korábban pedig kilenc trappista szerzetes az algériai Tibhirne-ben készült közös imádsággal és szolgálattal a közelgő halálra. Csak idő kérdése volt, hogy mikor érnek a kolostorukhoz, mégsem menekültek el. Végezték csendben, Krisztus nevében hűséggel vállalt szolgálatukat, mígnem egy nap valóban megálltak a kapujuk előtt. 1996. március 26-án szenvedtek vértanúhalált. Róluk „Emberek és istenek” címmel idővel film is készült. Megtekinthető. Különös morbiditása a virtuális hálón nevelkedő jelen korunknak, hogy a narancssárga ruhába öltöztetett, hátrakötött kezű kopt vértanú brutális lefejezéséről maguk az Iszlám Állam harcosai készítettek videót, s terjesztették is a világhálón.

Külön is szólnék még a kopt vértanú huszonegyedik, fekete-afrikai társáról, aki hitüket látva szolidaritást vállalt velük, és egyazon hitvalló szavakkal, Urunkat, Istenünket megvallva, életáldozatukban is osztozott, s mint tudott, e hitvalló szavak a halálban keresztségi hitvallásnak minősülnek. Aki beletemetkezik Jézus Krisztus kereszthalálába, az részese lesz a feltámadásának is. Amint társa is lett így a hű kopt fiatalnak a szentségben, a kopt ortodox egyház vértanú szentjeinek mártíriumában is. Nagy hitvalló keresztény örökség részesei ők, mint a thébai légio 6660 vértanúja, akik Szent Mór (Mauritius) vezetésével 286-ban megtagadták a keresztények üldözését. Inkább vállalták Maximianus császár parancsára a vértanúhalált, amint az a szép bakonybéli oltárképen is látható.

A 641-es iszlám hódítás óta az eltelt évszázadok során szinte folyamatos volt az üldöztetésük, és mégis élnek-dolgoznak, kitartanak a mai Egyiptomban is. Nem lettek Európa migránsai. A líbiai vértanúk sem készültek vértanúhalálra. Nagyrészt családos emberek voltak, akik pénzt keresni, dolgozni mentek a szomszédos Líbiába. Egyszerű kopt munkások voltak, nem készültek nagyobb egyházi elköteleződésre. Azt azonban érdemes tudni, a kopt szülők ma is úgy nevelik és készítik fel gyermekeiket az életre, hogy tudatják velük, bármikor megeshet, hogy hitükért vértanúságot kell szenvedjenek; nem csak az egyházi hivatást választóknak, hanem minden hívő család gyermekének. Elgondolkodtató, mily egyszerű és természetes az életszentségre való nevelés és fölkészítés ott, ahol élő a hit és ahhoz illő az életvitel.

Észak-afrikai örökségként őrizzük Tertullianus sokszor idézett szavait is: „a vértanúk vére a kereszténység magvetése”. Bizony, ahol a vértanúság tisztelete erős, ott szárbá szökken a vetés, kereszténységünk gabonája. Antiochiai Szent Ignác is így intette a rómaiakat, amikor rabláncon Rómába vitték: „Isten gabonája vagyok, akit a vadállatok fogai örölnék meg, hogy Krisztus tiszta kenyérének bizonyuljak.”

Bizony sokan voltak a világháborúban és az azt követő nehéz időkben idehaza is, akik a fiaikat hasonló biztató szavakkal bocsátották útra, hogy őrizzék meg mindvégig hitüket és emberségüket. Kezemből van Kempis Tamás megkopott kis könyvecskéje: „Krisztus követése”. Ott lapult sok magyar baka zubonyzsebében, mindenkor elővehetőn. Nézem a kiadási évet: 1944. Önmagáért beszél. Találomra kinyitom: „Fiam, járj előttem igazságban, és szíved egyszerűségében keress engem mindig...” Bizony, ily egyszerű szavak készítették az életszentségre az imádságos lelkületű katonát akkor is, amikor kimászott, hogy sebesült társát megmentse a golyózáporban is, avagy később, már civilként, a csengőfrász idején. Sokak ajkán hangzott el a hitvalló szó csendben, s mégis kihallható: „Uram Jézus Krisztus”, mikor mennybevételük dicsőséges órája bekövetkezett.

A hitvalló keresztény vértanúk az Isten és embertársaink iránti szeretet tökéletes tanúságtevői. Nem csak életáldozatuk miatt. Közös bennük, hogy nem volt vád és harag a szívükben a vádlóik iránt. Krisztus békéjének, közbenjáró szeretetének tanúságtevői maradtak, a megpróbáltatás és kínzás során is. Amint az első vértanú, templomunk védőszentje, Szent István diakónus is, amikor a megköveztőiért is így imádkozott: „Uram, ne ródd fel nekik bűnül!” (ApCsel 7.60). Hű maradt mindvégig Jézus szavaihoz: „Ne féljete azoktól, akik a testet megölik, a lelket azonban nem tudják megölni! Inkább attól féljete, aki a kárhozatba vetve, a testet is és a lelket is el tudja pusztítani!” (Mt 10,28). „Senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért” (Jn 15,13).

Az életszentség és a hitvalló életáldozat kegyelmi állapot. Jóval több ez, mint tisztességes viselkedés a nehéz viszonyok között. Benne van „a hívő ember megszentelődése az isteni kegyelemben”. Több ez, mint emberi készítés, példamutatás. A hit által indított és vállalt vértanúság

kegyelmi állapot, mely valóban „magvetéssé”, hitünk és az üdvösségünk éltetőjévé lehet az egész anyaszentegyház javára, minden időben, minden hitünket megpróbáló kihívás során.

A fenti esetek egy-egy kritikus helyzetben való hitvalló, keresztény helytállásról szóltak. De amint az algériai eset is sugallja, föltehető a kérdés, lehet-e cél a vértanúság elérése? Egészséges-e a gondolat, hogy lelki indíttatásra keressük, elébe menjünk a vértanúságnak? Bizony, Celanói Tamás azt írja „Boldogságos Szent Ferenc atyánk életrajzában”, hogy Ferenc „a vértanúság vágyától lángolva” indult el, hogy a szaracénok emíriójának Krisztus evangéliumát hirdesse. Vágyakozott a vértanúságra! Olyannyira, hogy miután a külső körülmények kétszer is megakadályozták ebben, öt év múlva harmadszor is elindult Keletre, a Szentföld felé. Sok megaláztatás és verés árán átjutott a keresztény-szaracén harcvonalon, eljutott a szultánhoz, és „a lélek állhatatosságával állt meg színe előtt, és hirdette neki Krisztust”. A szultán szívesen hallgatta őt, meg is kedvelte, különösen, miután nem fogadott el tőle ajándékot, a keresett vértanúság azonban elmaradt. Öt év múlva azonban Alverna hegyén az élő vértanúság maradandó jeleként kinszenvedésének szent sebeivel jelölte meg az Úr Ferencet, elsőként a szentek közül.

Kedvelt forrásom Ladocsi Gáspár püspök atyának a Római Birodalom tíz keresztényüldözési időszakát elemző könyve. Jól érzékelteti, hogy mi minden lehetett kiváltója a gyűlöletnek a keresztények iránt, s az miként változott az idők során, s hogy miként álltak helyt a hitvallók a vértanúságuk során. Bizony, sokan megtörték és megtagadták hitüket (apostatakták). A nagy feszültséget azonban az un. „megalkuvók” (lapsik) okozták, akik egy bűnbánati idő leteltével visszavételüket kérték. Súlyos, megosztó kérdést rótt ez az egyházatyákra és a közösségekre is, hogy kérésük mily mértékben elfogadható egy közösség számára, ahol többen „szent mártírok” lettek, mert vállalták a kínzást és halált, és közöttük éltek az azt túlélő „mártírok” és a börtönt, száműzetést túlélő „hitvallók” (confessorok) és utódaik is.

Zárszóként egy jelenkori vértanú szentről szeretnék még szólni, az eredendően Rajmund névre keresztelt lengyel ferences minorita szerzetes, Szent Maximilian Kolbe atyáról. Egy társa mesélte el, hogy „amikor Rajmund kilenc éves volt, elmondta édesanyjának, hogy egy álmodást látott. Megjelent neki a Szűzanya és két koronát tartott a kezében: egy fehér és egy bíbor színűt. Megkérdezte tőle, melyiket választja: a tisztaság fehér, vagy a vértanúság bíbor színű koronáját? Ő minden töprengés nélkül felelte: Mind a kettőt!” Szent Maximilian (1894-1941) atya hűségese maradt e látomáshoz. Életáldozatával tett erről tanúbizonyságot. Húsz éves volt, amikor édesapja 1914-ben belépett a József Pilsudski tábornok által vezetett lengyel függetlenségi légiónak. Az oroszok elfogták és kivégezték. Abban az esztendőben, amikor ő szerzetesi fogadalmat tett, majd Rómába ment, ahol filozófiából és teológiából is doktorátusi címet szerzett. 1917-ben társaival létrehozták a Szeplőtelen Szűz Katonái társulatot, hogy imádkozzanak az egyház ellenségeinek, különösen a szabadkőműveseknek a

megtééréért. Csodás érmükön a feliratot ezzel egészítették ki: „Ő, bűn nélkül fogant Szűz Mária, könyörögj érettünk, kik hozzád menekülünk! És azokért, akik nem menekülnek hozzád, különösen a szabadkőművesekért, és mindenkiért, akit neked ajánlottak!”

1918-ban szentelték pappá. Elindította Krakkóban a „Szeplőtelen Szűz Lovagja” folyóiratot, majd 1927-ben Varsó mellett megalapította a „Szeplőtelen Városa” kolostort. 1930-ban a rendje Japánba küldte, ahol hasonló rendet alapított, tanított, nyomdát hozott létre Nagaszakában, amely Xavéri Szent Ferencnek is köszönhetően Japán legjelentősebb katolikus lélekszámú városa volt. Ma is érsekségi székhely. 1934-ben már hetvenezres példányban nyomták a Lovag japán változatát! Ő 1936-ban hazatért, a rend vezetője lett. Különös szándék vezérelte a döntéshozókat, hogy 1945 augusztus 9-én, három nappal Hiroshima után, éppen erre a leginkább keresztény japán városra küldték azt a plutonium-bombát, mely 80000 halottat és 75000 sugársérültet hagyott maga után...

Kolbe atyát és társait 1939-ben letartóztatták. A három hónapos börtön nem törte meg őket. Szabadulásuk után azonnal rádióadást hoztak létre a menekültek megsegítésére. 1941-ben újra letartóztatták. A fogolytáborban egy szökés miatti büntető tizedeléskor egy kétgyermekes családapa (Franciszek Gajowniczek) helyett átvállalta az éhhalált egy erre a célra kialakított szűk bunkerben. Bőjthöz szokott szervezte két hétig bírta. Nagyboldogasszony vigiliáján, injekcióval végeztek vele. Egy tanú mondta: „Haláláról az egész tábor beszélt. Ő nem csak egy embert mentett meg az életnek! Tettével sokakban fölébresztette a bátorságot ahhoz, hogy túl akarják élni a tábort, és fel tudta ébreszteni bennünk az emberi jószándékba vetett hitet.”

Kérünk, Urunk, hogy aki szent vértanúinkat Szent István vértanútól a szentemlékű ferences vértanúig erős, élő és hitvalló szeretettel töltötte el, adj erőt, hogy az ő közbenjárásukra és a Te dicsőségedre ne lankadjon igyekezetünk a közbenjáró és szolgáló szeretet tetteire, és megmaradjunk hűségben Szent Fiadhoz minden tanúságtételünk során, mindaddig, míg magadhoz nem hívsz minket. **Ámen. T**

Wildner Dénes

HÉT FERENCES VÉRTANÚ

● **Az Országúti Ferences templom bejárati falán, baloldalon található egy márványtábla, amelyre hat név van felvéve, ezek alatt pedig a születési és halál-évszámok is megtalálhatóak. Hat ferences szerzetes – Károlyi Bernáté (1892-1954), Kiss Szaléz (1904-1945), Kovács Kristóf (1915-1944), Körösztosz Krizosztom (1909-1944), Kriszten Rafaelé (1899-1952) és Lukács Pelbárt (1916-1948). A táblán nem szerepel Hajnal Zénó (1900-1945) neve, aki a Szűz Máriáról nevezett Ferences Rendtartomány tagja volt, és tragikus halálakor Nagyatádon szolgált.**

● **Ők valamennyien a XX. század közepén adták életüket Jézus Krisztusért.**

Boldoggá avatásukért közös eljárás folyik, a szükséges egyházmegyei vizsgálatot 2011-ben indították el, majd 2013. november 18-án kapta meg a Szentté Avatási Ügyek Kongregációja a 16 000 oldalas egyházmegyei szakasz dokumentumgyűjteményét.

A hívek pedig a következő imát imádkozzák a hét ferences vértanú boldoggá avatásáért:

*Erős és igaz Istenünk!
Te Bernát szolgálád és társai életében
csodálatosan kibontakoztattad
a kereszt misztériumát,
amikor áldozatvállalásuk által
a diktatúrák sötétségében is
felragyogtattad a hit világosságát.
Kérünk, dicsőítsd meg szolgálád
szent egyházadban,
hogy hitvalló életük és vértanúságuk példája
ma is erőforrásunk legyen
a szegény és alázatos Krisztus követésében.
Aki él és uralkodik mindörökké.
Ámen*

A múlt század dereka, a II. világháború zárószakasza, az új világrend kialakulásának ideje brutális módon befolyásolta a kontinens középső és keleti részén élők életét. A szovjet Vörös Hadsereg nem csupán a náci Németország felett aratott győzelmet, hanem a frontvonal keleti oldalán elterülő, és uralmuk alá hajtott országok társadalmi berendezkedését is fenekestől felforgatta. A több-kevesebb idő után mindenhol uralomra jutó kommunisták az egyház, a vallás üldözését elsődleges céljaik között hátrózták meg, és többnyire a látszatra sem sokat adtak. Az egyházi reakció elleni küzdelem a kommunista párt számára 1945. után meghatározó célnak számított, ám az ideológia már a háború utolsó hónapjaiban is kíméletlen leszámolásra ösztönözte követőit.

A XX. században Magyarországon két ferences rendtartomány működött. A Szűz Máriáról nevezett Rendtartomány a trianoni békeszerződés következtében elvesztette pozsonyi rendi központját és valamennyi növendékházát, így a két világháború között elsősorban az újjászervezésen volt a hangsúly. A Provincia tagjai ebben az időben főként helyi szintű, hitéleti tevékenységet folytattak, és politikai szempontból tevékenységük nem került annyira fókuszba.

A Kapisztrán Szent Jánosról nevezett Rendtartomány központi intézményei Trianon után többnyire az országhatáron belül maradtak, a testvérek a hagyományos lelkipásztori munka kereteit új tartalmakkal gazdagították, így például népmisziókat indítottak, amelyek sokszor a tágabb társadalom szintjén is komoly visszhangot vetettek.

Aktívan részt vettek a zsidómentésben is, így például a Margit körúti rendházban rejtőzködött néhány napig Göncz Árpád, későbbi köztársasági elnök is. A kolostorok jelentős része valódi menedékhely volt a front idején, a lábra kapó kommunista rezsim pedig a kezdetektől fogva ki akarta iktatni azokat, akik a provincia tagjai közül a társadalmi életre jelentősebb hatással voltak.

1941 tavaszán a Magyar Királyi Honvédség elfoglalta a Trianoni Békediktátum szerint elcsatolt Délvidéket, és a kapisztránus rendtartomány vezetése szinte azonnal elfogadta a felkérést, hogy a betelepített magyar lakosság lelkipásztori ellátása érdekében rendházat alapítson Újvidéken. A letelepedő ferencesek két év alatt megszervezték a környék katolikus lakosságának szolgálatát (hitoktatás, népmiszió). 1944 őszén aztán a szovjet csapatok átlépték Magyarország akkori határait, ezen a vidéken Tito partizánjaival nyomukban, akik számára a katolikus egyház a leggyűlöltebb ellenség volt.

Az újvidéki kolostor házfőnöke a korábban az amerikai magyarság körében is működő, valamint a Don-kanyart is megjárt **Körösztosz Krizosztom** volt, akit 35 éves kora ellenére „öreg barátoknak” hívtak. A front közeledtével többször felajánlották neki a hazatelepülést, ő azonban az utolsó pillanatban is azt mondta: „Amíg hívek jönnek a templomba, a pap nem hagyhatja el a reá bízottakat!” Előjáróinak pedig a következőket írta szeptemberben: „Nem akarjuk cserben hagyni azt a népet, amely megszeretett minket, nagy áldozatot hozott, és Isten után minden bizalmuk bennünk van. Itt maradásunk valószínű következményeivel tisztában vagyunk...”

A szerb partizánok 1944. október 23-án, Kapisztrán Szent János ünnepén értek Újvidék közelébe. A város birtokba vétele után összegyűjtötték a férfiakat. A ferencesek napokon át gyóntatták, vigasztalták a híveket. Október 27-én reggel Krizosztom atyát több másik férfival együtt elkülönítették, majd 1944. október 28-án este hármassal összekötözve futásra kényszerítették őket, miközben puskatussal, zeneszó mellett ütötték. A szemtanúk mondták el utólag, hogy az „öreg barátot” ekkor verték agyon. Krizosztom atya helyben maradásával tudatosan vállalta a vértanúságot, a pásztori hűség következményét.

Az újvidéki rendház másik vértanúja, **Kovács Kristóf** atya, aki 1944-ben kérte arra provinciálisát, hogy Újvidékre mehessen, mégpedig azzal az indokkal, hogy vértanú akar lenni Krisztusért. Őt is 1944. október 26-án tartóztatták le. Kristóf atya, amikor csak tehetett, rabtársai között járkált, beszélgetett velük. November 1-jén rendtársával, P. Kamarás Mihállyal és más rabokkal Pétervárad felé hajtották. Napközben meneteltek, éjszaka pedig gyóntattak. Másnap tovább vonultak, miközben a papokat különös kegyetlenséggel bántalmazták, mivel lelkipásztori jelenlétüket a fasiszták szolgálatának minősítették. Kristóf és Mihály atyát futásra kényszerítették, miközben rugdosták őket, Kristótot vasvesszővel, puskatussal is ütötték. Homloka a vasvessző ütéseitől fölrepedt, a verésektől képtelen volt továbbmenni. Társai segítettek, de elájult. Utolsó szavai ezek voltak: „Sic debuit esse!” („Így kellett történnie!”). A katonák teherautóra dobták, és Indjijja község határában lelőtték.

Az Újvidéktől 150 km-re északnyugatra fekvő Nagyatádot 1945 tavaszán közelítette meg a front, amelynek előrenyomulóján szovjet és bolgár katonák harcoltak. A lakosság nyugat felé menekült a ferences házfőnök, **Hajnal Zénó** atya vezetésével. 1945 nagyhétén elérték Gyékényest. Április 1-jén, húsvétvasárnap a bolgár katonák házról házra foglalták el a falut. Elértek a plébániához, ahonnan kiharagolták Martincsevics Pál plébánost és a nála meghúzódó Hajnal Zénót. A menekülővel együtt útnak indították őket is. Eközben egy bolgár lovaskatona, aki elhaladt mellettük, meglátva a két — habitust, reverendát viselő — papot, visszafordult, kiszólította őket a tömegből, majd pisztolyt rántva először Martincsevics Pált, azután P. Hajnal Zénót lötte le, amikor pedig összerogytak, további lövéssorozatot adott le rájuk. Csak ők haltak meg a menetből. (A hét ferences vértanú közül egyedül Zénó atya nyughelye ismert.)

A háború lezárultával létrejött kommunista rendszerek történetéhez hozzátartoznak a törvénytől eljárások, ezek sorába tartoztak az úgynevezett koncepciós perek is. Gyöngyösön a politikai rendőrség negyvenöt nyarán nyomozást kezdett a kitűnő ferences szónok Páter **Kiss Szaléz** szerzetes ellen, aki 1944-től a gyöngyösi ferences rendház klerikus magisztere volt. A városi fiatalság összefogására 1945-ben megszervezte a Keresztény Demokratikus Ifjúsági Munkaközösséget, ami a kommunisták ifjúságszervező tevékenységét gyengítette. 1946. április 28-án letartóztatták. A hamis vád az volt ellene, hogy fegyveres összeesküvés vezetője volt, és szovjet katonák meggyilkolására bujtotta fel tanítványait, és hogy előre megígérte nekik a feloldozást. A koncepciós perben azt követelték tőle, hogy árulja el, mit gyóntak neki a gyöngyösi diákok. Az eljárási iratokból utólag világossá vált, hogy az egész per koholmányokra épült, a vallomások jelentős része pedig nem az atyától származik. A kiszabott vádlott-társak későbbi visszaemlékezéséből az is kiderült, hogy a ferences atyát a felismerhetetlenségig összehverték, ő azonban a gyónási titkokat akkor sem árulta el. A tárgyalást szovjet tisztok vezették, Szaléz atyát halálra ítélték, a szovjet hadbíróóság ítéletét 1946. december 10-én, Sopronkőhidán hajtották végre. Kiss Szaléz atyát halála óta a gyónási titok áldozataként tiszteli a magyar ferences provincia.

Lukács Pelbárt (1916–1948) az ifjúság lelkes, szuggesztív lelkipásztorja volt, Szaléz atyával egyidőben tartóztatták le, mint a Keresztény Demokratikus Ifjúsági Mozgalom egyik alapítóját. A sopronkőhidai börtönbe került, ahol életfogytiglanra ítélték. „Pelbárt atya rendkívüli nagysága nemcsak tudásában mutatkozott meg, hanem hősies testvéri szeretetében is. Árva gyerekként került a ferences rendbe. Hogy visszafizesse a rend jóságát, a koncepciós perben mindent magára vállalva, minden gyanút elhárított rendi testvéreiről, akiket bizonyítékok hiányában szabadon engedett a rendőrség” — írta róla Szántó Konrád. Pelbárt atya több börtönt is megjárt. Egyik rabtársának a visszaemlékezéséből ismert, hogy kevéske ételét is jó szívvvel megosztotta társaival, és imára buzdította cellatársait: „Páter Pelbárt kihirdette, hogy aki a rózsafüzért akarja imádkozni, gyűljön köréje. Mindannyian követtük szavát. Új volt ez a hang a börtönpincében, Pelbárt és Szaléz új fejezetet nyitott az oroszok hírhedt, Vilma királynő úti börtönpincéjében. Nem panaszkodtak, nem jajveszéltek, hanem megbocsátottak és imádkoztak.” Pelbárt atyát aztán a Szovjetunióba hurcolták. Gyomorbeteg volt, ami szervezetét a láger körülményei között még tovább gyengítette. Rabtársai szerint embertelen kínok között halt meg gégerákban, 1948. április 18-án. Az orosz hatóságok 1993. május 25-én rehabilitálták.

1954-ben szintén börtönben halt meg **Károlyi Bernát**, aki 1929 és 1938 között a Kapisztrán Szent Jánosról nevezett Ferences Rendtartomány kínai missziójának alapító vezetője, 1936-tól az apostoli delegátus helyettese volt Peking környékén. 1938-ban visszajött Magyarországra, ahol a misszió anyagi támogatásának szervezésén dolgozott, újságkiadással foglalkozott. A zsidóüldözés idején habitust

adott a menekülteknek, és abban rejtegette őket. A front közeledtével Kecskemét város köztisztviselői elmene-kültek. Károlyi Bernát irányította a várost, vezette a kórházat, összeszedte a házaknál hagyott betegeket, és ingyerkonyhát nyitott a Dél-Magyarországról vonaton érkező menekülteknek. 1945 júliusában őt is letartóztatták, izgatással vádolták, majd 1949. november 26-án végleg elhurcolták. 1950. november 18-án államrend elleni szervezkedés ürügyén ítélték el, mindenféle bizonyíték nélkül. A rabtársak visszaemlékezései szerint a börtönben őt is kegyetlenül kínozták, verték, de P. Bernát rendületlenül őrizte jószágát. A börtönben titokban gyóntatott, mindenkit bátorított. Halála előtt a Városmajor utcai kórházban operálták meg. P. Károlyi Bernát 1954. március 2-án halt meg a budapesti rabkórházban. Provinciánkban halála óta a vértanúk között tartják számon, boldoggá avatási eljárásának megkezdését 700 kecskeméti hívő támogatta aláírásával. Zsidómentő tevékenységéért a magyarországi rabbi kar a holokauszt 60. évfordulóján emlékfát ültetett a kecskeméti ferences templom kertjében.

Hatvanból hurcolták el 1950-ben P. **Kriszten Rafaelt**, aki a Budapest Margit körúti rendházban 1941-1946 között házfőnök-plébánosként működött. A zsidóüldözés idején megszervezte az üldözöttek átvételét a katolikus egyházba. Gyalogosan juttatta el a címzetekhez a nunciaturán kapott menleveleket. Az általa vitt iratok segítségével egy haláltábor felé tartó teljes vasúti szerelvényt is visszafordítottak, a benne lévő megmenekültek a haláltól. A II. világháború végétől megnyitotta a az országúti kolostor konyháját, és hosszú időn keresztül étkeztette a környék nyomorgóit. 1949 augusztusában, már betegen került Hatvanba, ahol házfőnökként egyik üldözött rendtársát bújtatta. 1950. június 19-én, a szerzetesrendek felszólításának idején teherautók álltak meg a hatvani rendház előtt, piarista szerzeteseket és szalvátor nővéreket deportáltak a kolostorba. A lakosságot azonban fellázította a kommunista rendőrség, azt híresztelve, hogy a ferenceseket akarják elvinni. Ekkor az emberek a templom elé vonultak, a rendőrség pedig felszólította a házfőnököt, P. Rafaelt, hogy oszlassa fel a tömeget. Nem sikerült. Az éjszakai órákban a politikai rendőrség brutális módon felszólította a tüntetést, a kolostor lakóit és az odahurcolt szerzeteseket pedig véresre verte, a négy ferences atyát az Andrassy út hírhedt börtönébe szállították. Rafael atyát — a demokratikus államrend megdöntésére irányuló szervezkedés címén — 1951. május 26-án jogerősen is életfogytiglani börtönre ítélték. P. Rafael elhurcolása része volt az egyház megfélemlítésének, mert ebben az időben kezdődtek a kommunista állam és a magyar püspöki kar közötti tárgyalások. Ezt a folyamatot a szerzetesek elhurcolásával és a hatvani ferencesek bebörtönzésével akarta a politikai rendőrség befolyásolni. P. Kriszten Rafael tudta, hogy Hatvanban szinte valamennyi elődjét letartóztatták, így az áthelyezés elfogadása számára a meg-hurcolással való tudatos szembenézést jelentette 1949 augusztusában. A börtönemlékek között megőrizték azt a történetet, miszerint egy téli napon kabátban, ing nélkül szállították át egyik börtönből a másikba. Amikor az

ő meglátta a teherautóról leszálló, ing nélküli rabot, így szólott: „Te, pucér Krisztus, hol hagytad az ingedet.” Rafael atya 1952. szeptember 15-én halt meg a börtön ember-telen körülményei között. 2000 februárjában a budapesti bíróság ítéletét semmisnek mondta.

Az egyháztörténet nagy korfordulóit szemlélve hamar érzékelhetővé válik, hogy a vértanúk példája messze túlmutat korokon. A krízisek, átalakulások idején gyakran az ő áldozatvállalásuk segítette hozzá az egyházat az új „szent típus” kibontakoztatásához. A különböző korok példái jól szemléltetik a vértanúk tiszteletének jelentőségét. Azt, amit az egyház kezdettől fogva ünnepel bennük, és ami minden korfordulón az új típusú életszentség forrása volt: a hit és az embertársak iránti szeretet győzelme a belénk írt életösztön felett. Ennek prófétai megjelenítői a vértanúk, akiknek odaadása a szerzetesi, papi élet, a házasság, a testvéri szeretet küzdelmeiben erőt ad, és a hűségre, kitartásra, és leleményességre ösztönöz. **T**

(forrás: P. Kálmán Peregrin OFM témában közreadott publikációi, Arcanum Digitális Tudománytár)

Jenkei András

„VÖRÖS SZERDA” - TANÚSÁGTÉTEL

• Napjainkban a földgolyón 360 millió keresztény ember éli életét úgy, hogy hite miatt nagyfokú üldözöttségnek vagy diszkriminációnak van kitéve. Ez azt jelenti, hogy a földön minden hetedik keresztényt üldöztetés ér.

A Nyugat-Afrikában fekvő Nigériai Szövetségi Köztársaság, melynek területe tízszerese, lakosságszáma pedig huszonkétszerese hazánkénak, különösen érintett ilyen tekintetben. Afrika legnépesebb országában több mint 250 etnikai csoport él, lakóinak fele muzulmán, másik fele pedig keresztény vallású.

Nigériában az elmúlt 14 évben több mint ötvenezer keresztény embert gyilkoltak meg a hite miatt, és 8000 keresztény templomot, valamint 2200 keresztény iskolát gyújtottak fel, semmisítettek meg.

Az üldözött keresztényekért történő szolidaritás nemzetközi napja alkalmából 2024. november 21-én az Országúti Ferences Plébániára látogatott Oliver Dashe Doeme, a nigériai maiduguri egyházmegye püspöke, valamint John Bogna Bakeni segédpüspök.

A két nigériai egyházi vezető a Hungary Helps* által szervezett konferenciára érkezett Magyarországra, és ennek keretében látogattak el plébániánkra is.

*Az üldözött keresztények ügye a világon elsőként jelent meg egy állam politikájában, miután Orbán Viktor magyar miniszterelnök 2016-ban közel-keleti egyházi vezetőkkel találkozott. Az ő figyelemfelhívásukat és segélykiáltásukat meghallva a magyar kormány egy új kormányzati egység felállításáról döntött. A Hungary Helps Program 2017-es elindításával a keresztényüldözés elleni fellépés a nemzeti küldetésünk része lett.

A püspökökkel zajló beszélgetést komoly érdeklődés övezte, templomunk padsorait megtöltötte a hallgatóság. Nem csoda, hiszen a személyes tanúságtétel, az olyan emberek megszólalása, akik vészterhes körülmények között éltek mindennapjaikat, nem mérhető össze semmilyen más tapasztalással vagy precíz leírással.

Püspöki székhelyük az ország északkeleti részén fekvő Borno szövetségi állam fővárosa, Maiduguri, amely 1,2 millió lakosú kereskedelmi központ. Éppen ebben a régióban alakult meg 2002-ben a Boko Haram iszlamista szektás mozgalom, amely eleinte a társadalmi igazságtalanságok felszámolását tűzte ki céljául, ám 2009-től fogva egyre inkább radikalizálódott, és merényleteket, erőszakos cselekményeket hajtott végre eleinte az Al-Kaida támogatásával, majd hűséget fogadtak az Iszlám Állam (ISIS) közel-keleti terrorszervezetnek, ezáltal annak részei lettek.

Vendégeink a beszélgetés elején elmondták, hogy a Boko Haram térnyerése nyomán az iszlám törvénykezést, a Saríát vezették be az ő működési területükön is, ami cseppet sem egyedülálló, hiszen a 19 északi szövetségi államból 12-ben ez számít érvényesnek.

Ugyanakkor a Saría, az iszlám jogrendszer, amely kezdetben a Koránban megtalálható alapelvek és általános szabályok gyűjteményét tartalmazta, az iszlám terjeszkedésével párhuzamosan, amikor is a muszlimok olyan körülményekkel és szokásokkal találkoztak, amelyek nem a sajátjuk volt, rengeteget szigorodott, és ezt különösen a nyugati látásmóddal szemlélve bizony sokszor kegyetlennek és elborzasztónak értékelhetjük.

Megtudtuk, hogy régióinkban kemény, markánsan megjelenő keresztényüldözés zajlik, a számok azt mutatják, hogy a világban 100, a keresztényeket érintő gyilkosságból 64 náluk történik. Az ország politikai és közéleti nyilvánosságából a keresztények szinte teljesen kiszorultak, ami az egyének életét is döntően befolyásolja. Nem birtokolhatnak például földterületet, ami a megélhetést lehetetlenné teszi - ehhez képest azt, hogy a hittantanítás a közintézményekben ellehetetlenült, már szinte észre sem veszik.

A hitéletnek helyet biztosító épületek elpusztításán túl a kórházai sem kapnak kíméletet, az otthonaikból elűldözöttek táborokban élnek, és csak humanitárius segítséggel tudnak létezni.

Az egyház azonban mindezek ellenére növekszik, és ezt elsősorban az imádságaiknak köszönhetik. Hatalmas erőt ad számukra az Eucharisztia imádása, a Szentmiséken történő részvétel, és a Szűzanya iránti elköteleződés.

A támadások alatt a Szűzanyához imádkoznak, és bizony számtalanszor megtapasztalták, hogy velük van, óvja őket. Oliver Dashe Doeme püspök egy személyes tapasztalatát is megosztotta: éppen egy esti szentmisét mutatott be, amikor az oltár jobb oldalán Jézust látta, kezében egy karddal. Jézus közelebb jött, átnyújtotta neki a kardot, ami rózsafüzérré változott a püspök kezében. Ezután háromszor azt hallotta, hogy a Boko Haramnak vége van, majd a látomás megszűnt.

Ebből a látomásból azt értette meg, hogy imádkozzák továbbra is a rózsafüzért lankadatlanul!

A Szűzanya közbenjárásának tulajdonítják, hogy az ő egyházmegegyésükben az utóbbi 15 esztendőben nem gyilkoltak meg egyetlen papot sem: „A Szűzanya vigyáz ránk!”

A cseppet sem könnyű helyzet ellenére töretlenül hisznek a vallásközi párbeszéd létjogosultságában.

Minket pedig arra biztatnak, hogy tartsunk ki hitünkben, és ne gondoljuk magától értetődőnek az általunk jelenleg élvezett békét.

Zárszóként pedig azt üzenték: „Mi nem fogjuk földadni, az ittlétünk pedig bizonyosága a Ti hiteteknek! Hálásak vagyunk érte!”

Jenkei András

ISTEN FELISMERÉSE A MINDENNAPOKBAN - AZ EXAMEN

Az examen ima a Szent Ignác-i lelkiség egyik központi eleme, amely segíti a híveket abban, hogy tudatosabb és mélyebb kapcsolatba kerüljenek Istennel a mindennapjaik során. Ez az ima egy lelki gyakorlat, amely a nap eseményeit és történéseit elemzi, miközben Isten jelenlétére és kegyelmére összpontosít. Az examen ima nem csupán egy hagyományos imádság, hanem egy olyan eszköz, amelynek segítségével közelebb kerülhetünk Istenhez, és felismerhetjük az Ő működését az életünkben.

Az examen ima gyökerei a 16. századra nyúlnak vissza, és Loyolai Szent Ignác, a jezsuita rend alapítója nevéhez kötődnek. Szent Ignác egyik alapvető felismerése, hogy Isten nemcsak a szentségekben vagy az egyházi liturgiákban van jelen, hanem minden egyes pillanatban az emberi élet részese. Szent Ignác „Lelkigyakorlatok” című művében ezért (többek között) nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy az ember tudatosan figyeljen Isten jelenlétére az életében. Az examen ima ennek a mindennapi jelenlétnek a tudatosítására szolgál. Az examen az ő tanításai alapján kialakított strukturált módszer, amely segíti az embert abban, hogy naponta szembenézzen önmagával, hálaadjon, és felismerje, hol tud fejlődni a keresztény életben.

Lépesek

Az examen ima hat egyszerű lépésből áll, amelyek egymást követve segítenek elmélyülni Isten szeretetében és vezetésében.

1. Isten jelenlétének felismerése

Az első lépés az, hogy elcsendesedünk, és Isten jelenlétébe helyezzük magunkat. Ez a pillanat lehetőséget ad arra, hogy felismerjük, Isten velünk van, és nyitott szívvel figyel ránk.

2. A tisztánlátás kérése

„Vizsgáld meg, Uram, vizsgáld meg szívemet, tégy próbát, és ismerd meg gondolataimat!” (Zsolt 139,23)

A második lépés arról szól, hogy kérjük Isten segítségét, hogy tisztán lássuk a napunkat, és felismerjük az Ő jelenlétét az eseményekben. Ez a lépés fontos, mert segít megnyitni a szívünket és elménket a Szentlélek vezetésére, hogy valóban meglássuk, hogyan volt jelen Isten a napunk során.

3. Hálaadás

„Adjatok hálát mindenért, mert Isten ezt kívánja mindnyájatoktól Krisztus Jézusban.” (1Tessz 5,18)

Az examen ima harmadik lépése a hálaadás. Az ember megköszöni Istennek mindazt, amit az adott napon kapott, legyen az akár egy kellemes élmény, egy jó beszélgetés, vagy csak olyan hétköznapi dolgok, mint az étel vagy a pihenés lehetősége. A hálaadás segít az embernek felismerni, hogy minden jó dolog Isten ajándéka.

4. A nap átgondolása

„Vizsgáljátok meg magatokat, hogy a hitben éltek-e. Tegyétek csak próbára magatokat. Felismeritek-e, hogy benne-tek él Jézus Krisztus?” (2Korinthus 13:5)

Ez a legfontosabb része az examen imának. Végiggondoljuk a nap eseményeit, és megvizsgáljuk, hogyan volt jelen Isten az életünkben. Keressük azokat a pillanatokat, amikor Isten kegyelmét különösen éreztük, illetve azokat, amikor talán eltávolodtunk Tőle. Ez a lépés mély önvizsgálatra ösztönöz.

5. Bűnbánat és megbocsátás kérése

„Ha megvalljuk bűneinket, hűséges és igaz Ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól.” (1Jn 1,9)

Az ötödik lépésben az ember megvallja azokat a pillanatokat, amikor nem az isteni szeretetnek megfelelően cselekedett. Ez a bűnbánat lehetőséget ad arra, hogy Isten irgalmába kapaszkodva megújuljunk.

6. Előretételezés és elköteleződés

„Bízzál az Úrban teljes szívedből, és ne a magad eszére támaszkodj!” (Péld 3,5)

Az ima végén az ember előretételezi a következő napra, és elkötelezi magát arra, hogy közelebb kerül Istenhez, jobban figyel az Ő akaratára és útmutatására. Ez a lépés egy új kezdet lehetőségét kínálja.

Következmények

Az examen ima rendszeres végzése számos lelki gyümölcsöt teremhet. Segít abban, hogy jobban figyeljünk Isten jelenlétére a mindennapi életben, és felismerjük azokat a pillanatokat, amikor Isten különösen közel van hozzánk. Emellett az examen ima elősegíti az önismeretet is, hiszen az ember napról napra jobban megérti, hogyan működik a saját lelki élete. Az examen ima különösen hasznos lehet azok számára, akik úgy érzik, hogy a modern élet rohanásában nehezen találják meg az időt az imára vagy a lelki elmélyülésre. Ez a gyakorlat 10-15 perc alatt elvégezhető, mégis mély hatással lehet a lelki életre.

Hogyan kezdjük el?

Az examen ima elkezdése egyszerű. Nincs szükség különleges előkészületekre vagy eszközökre, csak egy nyugodt helyre és Istennek adott negyedórára. Fontos, hogy szívvel-lélekkel legyünk jelen, és őszintén szembenézzünk önmagunkkal és Istennel. ✝

Források és ajánlott olvasmányok

1. Szent Ignác: *Lelkigyakorlatok* (Jezsuita Kiadó)
2. Jezsuita.hu – *Szent Ignác-i lelkiség*: <https://jezsuita.hu>
3. Szabó Ferenc SJ: *Az ignáci lelkiség kincsei* (Jezsuita Kiadó)
4. Tamás Barna SJ (Szerk.) *Examen. A szerető figyelem imája* (Korda Kiadó)

Keller Márkus

1+1% - KIS FIGYELEMMEL
SOK JÓT TEHETSZ

**Idén is mellékelöd SZJA bevallásodhoz
a 1+1%-os rendelkezésedet:**

Az első egy százalékra
a **MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZAT** jelöld meg

TECHNIKAI SZÁM: 0011

A második egy százalékra
a **BUDAI FERENCES ALAPÍTVÁNYT** jelöld meg

ADÓSZÁM: 18285707-1-41

A BUDAI FERENCES ALAPÍTVÁNY CÉLJA:
az **Országúti Ferences Plébánia** közösségi programjainak segítése, a gyerekek és fiatalok fejlődésének, erkölcsi nevelésének előmozdítása, a plébánia és a templom fenntartásának, felújításának támogatása.

Alapítványunk számlaszáma:
11600006-00000000-85573657 (Erste Bank)

BUDAI FERENCES
ALAPÍTVÁNY

ÁTIMÁDKOZOTT TEREK

AZ EUTIKHOSZ KÖZÖSSÉG ZARÁNDOKLATA SZENT FERENC NYOMÁBAN

• **Ködben indultunk, ködben mentünk haza, a közepén pedig kisütött a nap. De milyen Nap? Assisiben jártunk.**

Az Eutikhosz közösség tizedik közös évét ünnepeltük. A zarándoklatra várakozással indultunk, már első imáinkban rábíztuk magunkat és utunkat a Gondviselésre. Az együtt töltött napok során hegyeken, völgyeken, mélységben és magasságban gyakorolhattuk az igazi szabadságot.

Csendben és nevetésben, sétálva, beszélgetve fedeztük fel a köztünk élő Istent, az umbriai őszi táj szépségében, Assisi szívében, Szent Ferenc életének helyszínein.

Utunk során a feltöltődés és kikapcsolódás mellett mély bekapcsolódást is megélhettünk. A közösségbe megérkezni, szívünk mélyére tekinteni, Istenhez hazatalálni, az Ő tervére hangolódni. Lehetőségünk volt nem csak átszaladni, hanem elmélyülni, elidőzni a helyeken.

Alvernára érkezve féltünk a ránk váró hideg éjszakától. Saját bőrünkön tapasztaltunk, megsejthettünk valamit abból a kiszolgáltatott életből, ami az erre a helyre érkezőkre várt. Másnap a hegyen még inkább szembesültünk a körülményeknek kiszolgáltatott, minden földi értelemben magányos ember Istenbe kapaszkodó hitével. A ferences Golgotán jártunk, ahol Ferenc sziklák között, a természet zordságában élt remeteként. A létnek szinte peremén jártunk Ferencsel. Itt tanulhat az ember igazán elengedést, a kényelemtől, megszokottól való távolságban. Hogy megtalálja azt, akivé teremtették, megtalálja sebzettségében Krisztushoz tartozását.

E határhelyzet lehet a kezdet a földi végesség és az isteni végtelen közt. A mélység és a magasság közt. Csak Istennel lehetséges a fel-ül-emelkedés.

Képtelen voltam megírni az első sort magáról Assisiről. Úgyhogy álljon ez itt: Assisi befogadhatatlan és feldolgozhatatlan.

Sok szép olasz város van, de itt mintha mindent átjárna a SZENT, mintha a csodálatosan egyszerű épületek falai át lennének itatva szüntelen imádsággal. Az évszázadok óta itt mondott imákkal, a megszentelt életekkel.

Időutazás is ez annak, akinek megadatik az utcákon való barangolás, gyakorlatilag a középkori város egységes képével találkozhat. Ráadásul minden lépésénél Szent Ferencsel kapcsolatos emlékekbe botolhat, hiszen ő itt játszott, tanult, járkált, beszélt, imádkozott...

A Szent Ferenc-bazilikában, San Damianóban vagy a Porciunkula-kápolnában térdelve ezek a helyek nem csupán fizikai terek voltak, hanem elsősorban belső kapuk, nyitott kapuk a végtelen felé. Ezekben az átímadkozott terekben mintha megnyílna az ég, és beleshetnénk egy pillanatra a Mennyországba. Megsejthetünk valamit mindabból a jóból, amit Isten számunkra tervez.

Carceri egy külön világ. A természet mélyén, távol a világ zajától „börtön” helyett az igazi szabadság, önkéntes Is-

tenhez fordulás helye. Körben ülve az erdőben, tanítványi-apostoli egyszerűséggel 14 ember magyarul ünnepli az Eucharisziát.

Elegendni a rohanást, megpihenni, együtt lenni, feloldódni. *Jelen-lét.* A Gondviselés itt nem hangos, hanem szelíd és lágy – a szélben, a falevelekben, harmóniában, a természet végtelen egyszerűségében. „*Szent mélység, áldott béke.*”

Miközben a lélek mélyén időztünk, és az umbriai völgy tetején barangoltunk, gyakorolhattuk a kapcsolódás művészetét. A Jóistenhez, önmagunkhoz és egymáshoz is vezetett az imánk, Ferenchez és Klárához csatlakoztunk az egymás szándékaiért való imádságban. Nem maradtunk egyedül a szemlélődésben, ahogy a ferences remeték is gyakorolták az egyéni ima mellett egymás szolgálatát.

Odavittük a közösség elé és az Úr elé kérdéseinket, vágyainkat, szándékainkat és az otthoni csoporttagok, családtagok, barátok szándékait. Együtt imádkozva tudtunk felelősen, hordozva lenni a közösségben.

Assisiben járva közelebből, személyesebben találkozhatunk Szent Ferencsel, aki az elengedés és ráhagyatkozás művészetére is tanított bennünket. Ferenc engedte Istennek, hogy betöltse életét, munkálkodjon benne és általa. Szándékainkért való imádságban nekünk is el kell engednünk azt a mélyen belénk ivódott vágyat, hogy irányítsunk. A saját elképzeléseink helyett átadni Isten kezébe sorsunkat, hinni, hogy aki elveszti életét, megkapja azt.

Haza kellett indulnunk. Pedig „*jó nekünk itt. Készítsünk ezért három sátrat...*” De otthoni küldetésünk szólít bennünket. A zarándoklaton megélt kegyelmeket hazavinni, a megerősödött Eutikhosz közösségben munkálkodni, Krisztust elvinni másokhoz, visszatérni hétköznapjaink tanúságába: hirdetni, hogy van a világon egy hely, ahol nőnek rózsák tövis nélkül...

Istenre találni, hozzá visszatérni, rá bízni életünk kérdéseit, szándékait – az iránytűnk mindig erre a kapcsolódásra mutat, és ezt a belső igazodást a zarándoklat során mélyen megtapasztaltuk. Adja Isten, hogy az otthoni hétköznapokban is rátaláljunk erre az irányra, és életünket rá tudjuk bízni! **T**

Kállay Kriszti

IMÁDKOZÓ EGYHÁZ VAGYUNK

ORSZÁGOS LELKIPÁSZTORI NAPOK ESZTERGOMBAN

„*Seregek Ura!... Boldog az ember, akinek ereje benned gyökerezik, s akinek szíve zarándokútra készül.*” (84/83. Zsoltár)

• **A Szentévet is előkészítő lelkipásztori konferencián, találkozón, képzésen plébániánkról hárman vettek részt – Tömör Pál, Pusztai Emese és Zalán atya. Beszámolójuk segít betekinteni lelki és közösségi tapasztalataikba:**

A 27. Szentévet megelőző esztendő Ferenc pápa az Imádság évének hirdette meg 2024. január 21-én, a következő szavakkal: „*Ma elkezdjük az imádság évét, melyet annak szentelünk, hogy újra felfedezzük, milyen nagy értéke van az imádságnak, és hogy feltétlen szükségünk van rá mind személyes életünkben, mind az Egyház és a világ életében.*” Az Országos Lelkipásztori Intézet ennek szellemében rendezte meg Esztergomban az Országos Lelkipásztori-Teológiai Napokat, melynek központi témája az imádság, az Egyházban jelen lévő imamódok megismertetése volt. Zalán atya buzdítására és a plébánia jóvoltából vehettünk részt ezen a lelki-szellemileg gazdagító konferencián, a Szentlélek érezhető jelenlétében.

Az egyház egyik igen fontos kincse az imádság. Ma, amikor annyiféle támadás és válság éri az egyházat, különösen szükségünk van az imádság újra felfedezésére, ennek a kincsnek a megtalálására és gyakorlására.

„*Az ima azt jelenti, hogy keresnünk kell Isten jelenlétét, újra és újra gyakorolnunk kell azt, miközben jelentős időt kell mástól, például szórakozástól elvennünk, hogy azt az imádkozásra fordíthassuk, amely aztán – hosszú idő alatt – a személyiségünket is megszelídíti majd.*” – írja Gájer László atya, *Mintázatok* című könyvében (31. o., 16. jegyzet)

Egyházunk sokszínűsége Isten gazdagságát, mindenhatóságát és pazarló szeretetét tükrözi. Ez a sokszínűség az imádságaink, imamódjaink kapcsán is megjelenik. A leg-tökéletesebb imádság a szentmise, hiszen itt valósul meg a tökéletes egyesülés Istennel a szentáldozásban, de már maga a liturgia is egy imádságos párbeszéd a Teremtővel. Emellett számos módja van az imádságnak: szentségimádság, rózsafüzér imák, Jézus-ima, Lectio Divina, kontemplatív (szemlélődő) imádság, dicsőítő ima, engesztelő ima, közbenjáró és szabadító ima és még sorolhatnánk. Ebben az a csodálatos, hogy mindenki megtalálhatja a maga számára leginkább kedves utat, azt az imádságot, amelyben teljesen Isten felé tud fordulni önmaga valójában, őszintén az Úr elé állhat és így válaszolhat az Ő szavára. Miként Ninivei Szent Izsák, szír ortodox szerzetes írja: „*Bármilyen dolgot teszel, ha olvasásnak szenteled magad, ha az ének szavával dicsőíted Istent, ha fájdalmasan vágyakozol Isten után, ha egész testeddel a földre borulsz, ha dicsőítő zsoltárverseket énekelsz, mindennek a tiszta imához kell vezetnie, amelyből megszületik benned az Isten iránti szeretet. Mert a szeretet az imából származik.*” (Sermones ascetici et epistolae 63.)

Hogy mit éltem meg ebben a néhány napban?

Azt, hogy Egyházam imádkozó egyház, és mint ilyen, Krisztusban létező, Krisztushoz kapcsolódó egyház. Az egyik legfontosabb üzenet az volt számomra, hogy az imádság az Istennel való kapcsolatunknak, a Teremtő és a teremtett közötti kommunikáció vágyának és kiteljesedésének eszköze. Ahogy Török Csaba teológus fogalmazott: „*Szóból, szóra teremtett lények vagyunk, akik egyben 'halló' létezők is, akiket az Isten megszólít.*” Az emberi lélek vágya, hogy valakihez szólhasson. Az imádságban Valakihez szólhatok, hiszen Valaki már kezdetől megszólított engem. Ahogy a Jelenések könyvében olvassuk: „*Nézd, az ajtóban állok és kopogok. Aki meghallja szavam, és ajtót nyit, bemegyek hozzá, velem eszem, ő meg velem.*” (Jel. 3, 20) Ha beengedem Istent a szívem otthonába az imádság által, akkor erre a találkozásra tudatosan készülnöm kell,

és ha megtettem az első lépést, akkor ez az intimitás, az Isten közelsége megérint engem. Még egy fontos mondat ragadt meg bennem, mégpedig az, amit Orosz István görögkatolikus atya fogalmazott meg: „Az imát, ha nem az egyházban éljük, nem Krisztusban éljük.”

Az Országos Lelkipásztori-Teológiai Napok nem egyszerűen egy vallási, hitéleti konferencia volt, hanem az előadások mellett a püspöki szentmisék, a szentségimádások, a dicsőítések és imádságok (rózsafüzér, közbenjáró ima), mind-mind élővé tették a hallottakat.

Jó volt látni a konferencián jelen lévő papokat, szerzeteseket, akik érezhetően megérintődtek ezen napok alatt, megerősítve hivatásukban, valamint más világi hívekkel találkozni, megbarátkozni. Külön élmény volt, hogy az utolsó napon végzett közbenjáró ima során imádkozhattam egy atyáért, akivel egy csoportba kerültem, és kérhettem a megerősítő kegyelmet szolgálatára. Az Úr érezhetően jelen volt közöttünk! Legyen neki hála és áldás mindezekért!

Tömör Pál

Pusztai Mesi vagyok, az Antióchia közösség egyik tagja, és hálás vagyok, hogy részese lehettem az Országos Lelkipásztori-Teológiai Napoknak, hogy olyan gondolatokat, tapasztalatokat kaptam, amit átadhatok a számomra oly fontos embereknek. Mostanáig érzem a mélységét mindannak, amit onnan hazahoztam.

Mégis mi az, amit kaptam, felismertem, hazahoztam?

Egy kedves barátommal, akivel pont a konferencia ideje alatt összefutottam, arról beszéltünk, hogy minél jobban megismeresz valamit vagy valakit, annál jobban megszereted. Az ima is ilyen. Belemélyedsz abba, amit a Jóisten akar mondani neked, különféle módokon, és a lényege, az üzenete mindig ugyanaz: nem vagy egyedül, mert van egy kapaszkodód minden helyzetben – az imádság! Legyen az ima csendes, zenés, elmélkedő, mozgó, vagy épp

közbemjáró, a Jóisten egytől egyig mindegyikben benne van, Veled van. Hálás vagyok, hogy ezt mélyebben megérthettem, a tanítások, imagyakorlatok egytől egyig olyanok voltak, mint egy meleg ölelés. Ebben a három napban Esztergomban megállt az idő, és egy másféle időszámítást formált az Isten iránti szeretet. Az új ismeretségek, a nevetések, az együtt eltöltött vacsorák, az Istennel együtt töltött lét, olyan volt, mintha egy ember formájában életre kelt volna, olyan, mintha leült volna reggelizni velünk, hazabaktatott velünk a szállásra, velünk nevetett, amikor a prédikációban volt egy vicces mondat, egy elszórt kedves poén. Hálás vagyok Fábry Kornél atyának és az összes szervezőnek, hogy részese lehettem ennek. Hálás vagyok Zalán atyának és Achilles atyának, hogy ezekben a napokban ott lehettem Esztergomban.

„Képzeld el egy repülő madársereget. Na? Hány madarat lát-tál? Tizenkilencet? Ötöt? Van némi fogalmad róla, de a pontos számot nem tudod. Akkor honnan jött ez a gondolat? Valaki odatette. Valaki, aki tudja a madarak pontos számát. És a fákét, a kövekét, a virágokét. Valaki, aki ezekben a századmásodpercekben is gondoskodik rólad, és megmutatja neked a hatalmát.” (Paulo Coelho) †

Pusztai Mesi

SZOROSABB KAPCSOLAT A PLÉBÁNIÁVAL

BEMUTATKOZIK A RÓZSADOMBI KRISZTUS KIRÁLY TEMPLOM

• **A Keleti Károly utcai Krisztus Király templom mind-össze tíz perc sétára van az Országúti plébániától. A 2025. év elejétől nemcsak hivatalosan tartozik a plébániához, hanem a korábban önálló templomigazgatóság most már gyakorlatilag is a plébánia része: a ferences rend látja el a templomot.**

A szecessziós épület közelsége és az egyházi változás jó alkalmat ad, hogy néhány érdekességet megismerjünk a templomról. Rendhagyó a története: ahogy sokan tudják, a mellette álló gimnázium kápolnájaként jött létre, húsz évvel ezelőtt még állt az a folyosó, mely összekötötte az iskolával, de 1948. óta már csak használaton kívül mementóként, emlékeztetve az egykori Érseki Gimnázium és a templom egységére. Schömer Ferenc eredetileg az Érseki Gimnázium és konviktus két tömbje közé, az iskola szellemi központjának szánta a kápolnát, de tervezés közben az iskola programja annyira megnőtt, hogy nem fért el a telken a kápolna, így került a szomszéd telekre. A templomra többször szerveztek adakozást, az összegyűlt pénzt előbb a hadikölcson, másodsor az infláció vitte el, végül harmadszorra, 1923-ban sikerült összegyűjteni a pénzt a templomra. Egy akkori cikk szerint ez annak is köszönhető volt, hogy „a kommünt követő időknek érdekes tünete az egyházi vagy vallásos élet megerősödése”. A terveket Árkay Aladár készítette el, akinek a városmajori „Kistemplom” vagy a fasori református templom ismert alkotása. A Kós-féle Fialok csoporthoz tartozó építész egyébként fiatalabb korában a budai palota tervezésén is dolgozott, később apósával, Kallina Mórral nemcsak a nemrég helyreállított Budai Vigadó terveztek, vagy a minden turista által lefotózott Szent Gellért emlékművet az Erzsébet híddal szemben, hanem azt a Honvéd Főparancsnokságot a Várban, melynek tavaly kezdték meg visszaállítását.

Visszatérve a templomra, az eredetileg négyszáz fős (enynyi diák volt az iskolában) templomot a diákok segítségével kezdték alapozni 1924-ben. A templomot 1926. október 31-én Csernoch János érsek szentelte, a sors fintora, hogy a szentélyben is az ő nevét örökítették meg, pedig ő volt az, aki hosszan ellenezte az új templom építését. A Krisztus Királynak szentelt templom titulusát az alig egy évvel korábban meghirdetett főünnep adta, így elterjedt, hogy ez a világ első Krisztus Király temploma. Ez ugyan nem igaz, Krisztus Király ünnepe korábban is létezett, és tituláltak így templomot – de azért ez lehetett Magyarországon az első. A szentélyben Nagy Sándor, a gödöllői művésztelep egyik alapítója készített mozaikot a trónuson ülő Krisztusról. A Párizsban végzett művész „nemes és költői művészetéhez illő feladat volt a téma. Nagy Sándor a rendeltetéssel számolva kitűnően oldotta meg feladatát. Krisztus trónon

ülve, jobb kezét áldólag emeli, s előtte szimmetrikusan hódolva térdelő angyalok a földi királyságok koronáit nyújtják feléje. Kár azonban, hogy a mozaik túlságosan kicsiny terjedelmű. Mindkét oldali megnagyobbítása nagy javára lenne az egész templom hatásának.” – írta 1928-ban a Magyar Iparművészet. Pontosan nem tudjuk, hogy a cikknek a hatására vagy nem, és azt sem, mikor, de a mozaikot megnagyobbították, két oldalra zenélő angyalseregek kerültek. A mozaikot 2016-ban eredeti velencei mozaiklapkák felhasználásával újították fel dr. habil Balázs Miklós Ernő mozaikművész vezetésével.

Különleges, domborműves cementfestmények is elértek még a szentély két oldalán, Smigelschi Oktáv bal oldalra Szent István és Szent Imre látogatását festette meg a panonhalmi bencéseknel (a Szent Imre legendából ismert jelenet), jobb oldalon II. Rákóczi Ferencet látjuk a kápolnájában

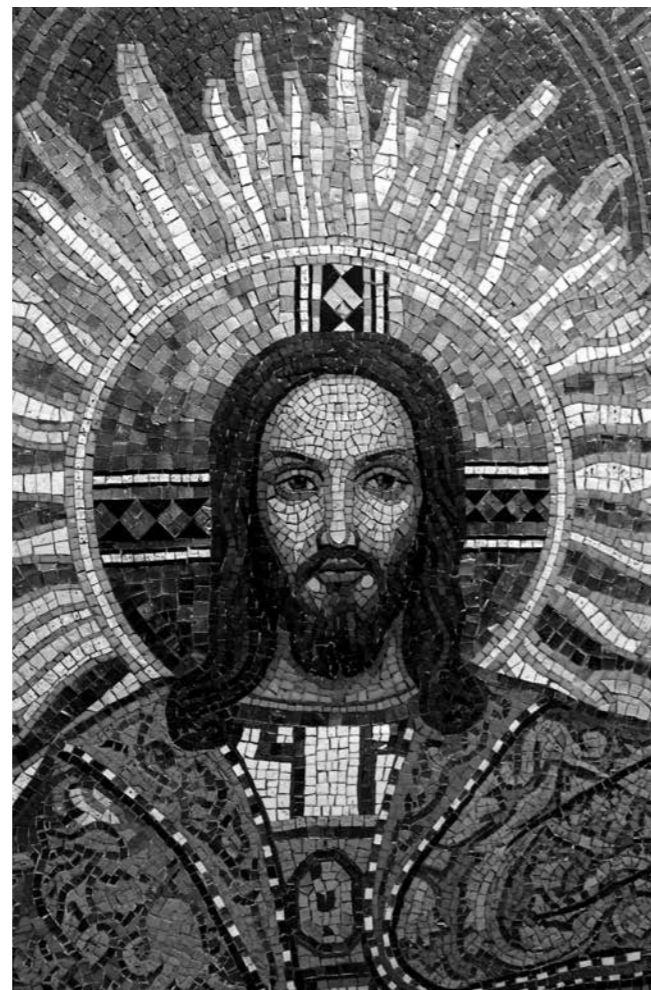
az oltáriszentség előtt térdelve. Érdekessége a két képnek, hogy Smigelschi az utókorra hagyta a különleges technikájú festmény karbantartásának előírását, jó kilencven évvel később az utódok ennek megfelelően újították meg az alkotásokat. Rákóczi Ferenc, akiről végül az egész együttes a nevét kapta, mai szóval „divatjelenésként” került a képbe, 1906-ban hozták haza hamvait, amikor az első gyűjtés indult. A diadalív bal oldalán az ő címerét láthatjuk, méghozzá a nagy, fejedelmi címerét.

A lassan századik évébe lépő templomot a II. világháború megviselte, gyönyörű üvegablakai és később díszes belső festése is az enyészeté lett, utóbbiról ma már csak a tavaly felújított orgona szekrényében és a jobb első oszlopon látnunk néhány foltot. Kint, a bejáratnál balra is csak nyomai látszanak egy Árkay-féle előtetőnek. 1948 után az élet folytatódott az ekkor már az iskolától független kápolnában, bár annyira azért nem volt független, hiszen Dr. Kaplonyi István, a gimnázium korábbi felügyelő tanára volt a templomigazgató 1984-ig. Ekkor Dankó Iván vette át a vezetést, aki már 1976-tól a templom lelkésze volt. Legendássá váló gyermekhittant tartott, az ekkoriban a „sekrestyébe kényszerített” oktatást elhivatottan végezte, talán ezért is nem engedték, hogy országosan ismertté váljon módszere. A templomban viszont fiatalos élet indult. Ebben komoly szerepe volt az 1977-től orgonistaként, 1993-tól diakónusként szolgáló Nényei Gábornak is (civil szakmája gépészmérnök), aki kórust szervezett többek között hét gyermekből és barátaiból, a helyi hittanosokból. Ma már unokái adják a templom Scholájának fő erejét. Dankó Iván korszaka 2020-ban zárult, az akkor már aranymisés atya kérte nyugdíjazását megromlott egészsége miatt. A teremtőhöz tért gondnokunk is, Fejérdy István. 2020 és 2024 nyara között Depaulo Flavio atya hatalmas lendülettel, dinamizmussal vette át a templomigazgatóságot, bár érseki titkárként emellett teljes állásban szolgálta a főegyházmegyét. A covid idején a közösség állta a sarat: viselték a maszkot, szervezték a karácsonyi szabadtéri énekletet a budaszentlőrinci pálos kolostorromnál, és rendszeresen online találkozókat tartott a közösség. A miseközvetítéseket

sokan a ferencesektől nézték. Alig négy év után Flavio atya új helyre került, és tavaly Schranko László vette át a templomigazgatást. Akkor még nem tudtuk, hogy csak fél évre, de ez a rövid idő is lehetőséget adott arra, hogy a felvidéki származású atya emlékezetes zárandoklatokat szervezzen Máriavölgybe és Nagyszombatba.

2024 végén jött a hír, hogy az egyházmegyének máshol van szüksége László atya szolgálatára, így bíboros atya a kicsiny nyáját a ferences testvérekre bízta. Most mutatkozik meg az a bölcsesség, mellyel Iván atya évtizedekig engedte, hogy a hívek megtalálják azokat a feladatokat a közösségben, melyre a Lélek indítja őket, és melyre elhivatottságot éreznek. Van fiatal orgonistánk, van rátermett felelős minden területen a hittantól a kóruson át a sekrestyéig és szakértő mindenféle ügyes-bajos technikai feladatokra a gondnokságtól a vetítésig, a napelemes rendszer üzemeltetésétől a közösségi lista moderálásán át a beléptető rendszer kezeléséig. Feladataink pedig lesznek számosan kisebb-nagyobb felújításoktól a lelki megújulásig. Összességében a templom ma is gyönyörű, és az éppen zajló felújítás elkészültével a torony tetején hamarosan ismét megcsodálhatjuk a harangjáték szentjeit, akik közbenjárásában bízva örömmel és nyitott szívvel várja a közösség a templom új korszakát, melyben a plébánia életébe szorosabban bekapcsolódhat. **T**

Dr. Csanády Pál

ARCOK AZ ORSZÁGÚTON

AKIKRE BÜSZKÉK LEHETÜNK - SEMJÉNNÉ MENUS GABRIELLA

„A zene lelki táplálék és semmi mással nem pótolható. Aki nem él vele: lelki vérszegénységben él és hal meg.” (Kodály Zoltán)

• **A Budai Ferences Énekiskola, a Szent Angéla Ferences Általános Iskola és Gimnázium ének-zene tanára, kórusvezető karnagy, és egyházzeneész, három gyermekes édesanyja. Életében a hit, a hivatás és a zene hármasságát alkot. Ennek az egységnek az eredetét keresve beszélgettünk Semjénné Menus Gabival az iskolában.**

Mikor kerültél kapcsolatba a zenével?

Egy gyermek zenei nevelése – Kodály szerint – már a magzati korban elkezdődik. Nos, ez az én esetemben is így történt. Édesanyám Zeneakadémiát végzett énektanár, édesapám zeneszerető mérnök ember volt. Gyönyörű tenor hangja – gyermekkorom házi zenéléseinek felidézésekor – ma is a fülemben cseng. Szüleim a keresztény hit átadása mellett a zenei nevelésemért tartották a legfontosabbnak. Elmondásuk szerint négyéves koromra már több mint 100 dalt el tudtam énekelni. A Marczibányi téri Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskolába, majd a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumba jártam. Olyan tanárim voltak, mint Mohayné Katanics Mária, Bartalus Ilona, Thész Gabriella, Csík Miklós – hogy csak néhányukat említsem. A Kodály-módszer tanulmányozása okán sok híres ember, külföldi vendég fordult meg az iskolánkban. Bartók és Kodály zenéje napi szinten volt iskolai életünk része, nem túlzás, ha azt mondom, hogy Bartókon nevelkedtem. A zene gyermekkorom óta a legfontosabb dolgok egyike, és a „mindennapi kenyér” szerepét tölti be az életemben.

A zene iránti szeretetedet ismerve feltételezem, hogy már az általános iskolai évek alatt kapcsolatba kerültél a kórus- és az egyházzenevel is.

Igen, kórusban általános iskolás korom óta énekeltem, és vezényelni még nem is tanultam, amikor már saját kórusom volt abban a templomi közösségben, ahová jártam. Egyházzenei „pályafutásom” itt kezdődött, amikor 12-13 éves koromban kántorhiány miatt – a feladatokat egymás között megosztva – két másik zongorázni tanuló barátnőmmel együtt láttuk el a Pesthidegkút-Széplalom Jézus Szíve templomban a kántori szolgálatot. 14 éves koromtól ugyanitt alapítottam meg első kórusomat, egyházzenei áhítatokat szerveztem és hamarosan önállóan láttam el a kántori feladatot. Mindehhez az alapot, a municiót a családból és az iskolából hoztam. Édesanyám kimondatlanul is a példaképem volt. Az ő példáját követve lettem zenetanárrá és karnaggyá is. Tőle tanultam meg, hogy a talentumaink, amelyeket Istentől kaptunk, köteleznek bennünket; hogy az egyetlen dolog, amit visszaadhatok Nekik, hogy munkámmal és életemmel a felismert Igazságot követem, és próbálom a rám bízottakat is erre biztatni, nevelni. A „mit adhatok” köré épül fel az egész életem. Ez határozza meg a családomhoz, a tanítványaimhoz, a növendékeimhez és a kórusaimhoz való viszonyomat.

Említetted, hogy édesanyád követője vagy a pályán. Ez elvárás volt a részéről?

Olyannyira nem, hogy érettségi után a saját utamat keresve - szüleim megértő türelmével - nem jelentkeztem sehol továbbtanulni. Édesanyám jó pedagógusként – ismerte a képességeimet, tudta: a tehetség előbb-utóbb utat tör és teret nyer magának – semmit sem erőltetett rám. A kórusmuzsika, az éneklés és a karvezetés azonban megmaradt az életemben, és egyre erősebben éreztem, hogy ezen az úton kell haladnom.

Következő évben jelentkeztem ugyan az egyetemre, de csak második nekifutásra vettek fel – akkor már maximális pontszámmal – a Zeneakadémiára. Ettől kezdve biztos voltam abban, hogy megtaláltam a saját utamat, és ez az út a ZENE köré fonódik, a zenével van kiköveve.

A Zeneakadémiai évek alatt már családos voltál?

Nem – illetve igen :) . A férjemmel 16 éves korunk óta vagyunk együtt és 1988-ban kötöttük össze az életünket. Középszkolai zenetanári és karvezetői diplomával a kezében a Szent István Gimnáziumban kezdtem el tanítani. Innen mentem 8 évig tartó GYES-re. Zeneakadémiai tanulmányaimat 1990-től az újra megnyílt egyházzenei szakon folytattam. Ezalatt az 5 év alatt született az első két gyermekem, majd '96-ban a harmadik. Ezek az évek nevezhetők életem legszebb és legnehezebb időszakának. Szendrei Janka, Dobszay László tanárim biztattak, hogy maradjak az egyetemen, doktoráljak és tanítsak, de tudtam, hogy kisgyerekeim mellett ez kivitelezhetetlen, és azt is, hogy én az egyetem helyett középiskolában vagy általános iskolában szeretnék tanítani. Ez az a korosztály, akikkel foglalkozni szeretnék, ahol a személyiségformálásban a zenének is még fontos szerepe lehet.

Tanári pályám 1998-ban a Szent Angéla Általános Iskolában és Gimnáziumban folytatódott. Tanári munkám itt abban is kiteljesedett, hogy az iskola kórusa feladatokat vállalt a liturgikus szolgálatban és egyházzenei koncerteket is adott.

Zenepedagógusi munkámban mit tartasz a legfontosabbnak, a legfontosabb mérföldkönek?

Amikor 2009-ben egykori munkatársammal, Várföldi Lászlóval megalapíthattam a Budai Ferences Énekes Iskolát. Fontos tudni, hogy az Énekes Iskola az értelmi nevelés mellett azonos hangsúlyt helyez az érzelmi és lelki nevelésre, melyet leghatékonyabban a zenén keresztül tud megvalósítani.

Elsősorban a gregorián énekekre, a magyar népzenei hagyományra, az európai és magyar egyetemes műzene egyházi és világi örökségére, a rendszeres egyházi liturgikus szolgálatra és a koncertezésre helyezi a hangsúlyt. Sokoldalú zenei képzéssel próbálja biztosítani az egyházi és a világi zenekultúra egységének a megőrzését és fennmaradását. Mi, tanárok pedig hiszünk abban, hogy fáradozásunk nem lesz hiábavaló. Tanítványaink tudásban, gondolkodásban, műveltségben és nem utolsósorban felelősségvállalásban példaértékű tagjai lesznek a magyar társadalomnak, és bárhol megállják majd a helyüket.

Meggyőződésem, hogy a zenében Isten szól hozzánk, és én ebben közvetítő lehetek. Az üzenet egy-egy zenemű megszólaltatásakor a hangzáson keresztül adható át. Tanári és karvezetői munkám során többször is egyfajta Istenélményben volt részem, ami a kórusmunkában sokszor már az alkotás folyamatában is megtapasztalható. Munkámban a legfontosabbnak a hitelességet és a hitről

való tanúságtételt tartom. Hiábavaló lenne liturgiáról beszélni a gyerekeknek, ha én nem hinnék benne. Az embernek fel kell vállalni azt, amit értéknek tart, és aszerint kell élni, dolgozni.

A másik mérföldkő az életemben ugyancsak 2009-hez kötődik, amikor megalapítottam a saját kórusomat, a végzős diákok alkotta bő 40 fős vegyeskart, a Szent Angéla Kórust, amelynek működését ma már Alapítványunk is segíti. Tanári és kórusvezetői munkámban egyfajta érték-közvetítőnek tartom magamat és ez kiegyensúlyozottá és boldoggá tesz.

Sok helyre eljutottatok a világban. Merre jártatok, hol léptetek fel?

Valóban széles és sokszínű a repertoár. Több alkalommal jártunk a Szentföldön, Betlehemben, Jeruzsálemben. A húsvéti és a karácsonyi ünnepek alatt az ottani Magnificat kórossal együttműködve léptünk fel és énekeltünk a liturgiákon. Felléptünk Törökországban, Isztambulban, Egyiptomban, Jordániában és legutóbb a kórus fennállásának 15. évfordulóját római fellépésekkel ünnepeltük. Közülük a felejthetetlen kategóriába sorolom azt, amikor október 23-án, szerdán, a pápai audiencián Ferenc pápa előtt énekeltünk.

Gondolom, az iskolában is napi szinten létezik kórusélet.

Természetesen. Folyamatos fejlődést biztosító tagolásban zajlik a kórusélet. Másodikos kortól mindenki jár kórusba. A gyerekek az alapkórusban vagy a műhelykórusban kezdenek, aztán a legügyesebbek a Kántorátusban folytatják a munkát. Tanítványaink több templomban rendszeresen vesznek részt liturgikus gyakorlatokon.

Aki szeretné, a gimnáziumban is részt vehet a kórusmunkában a nagy kórusban vagy akár a gimis kántorátusban, majd az érettségi után jöhet a Szent Angéla Kórusba. Több alkalommal adtunk jótékonysági koncertet itthon és Kárpátalján is. Ezek közül a legkülönlegesebb és legsikeresebb az volt, amikor 2021-ben a Regöczy Alapítvány részére a Koronavírus árváinak gyűjtöttünk. Közel kétmillió forintot adtunk át az Alapítvány részére. Ezekben a napokban az iskola zárva volt. A tanítás on-line folyt. Mi, tanárok felénekeljük a szólamokat, olyan műveket, mint Bach: János Passiója, vagy Mozart: Te Deum című műve. A gyerekek otthon megtanulták a szólamokat, ők is felénekeltek, mi leosztályoztuk és három próbát követően a 250 tagú kórus zenekari kísérettel adott koncertet. Ma is libabőrös leszek, amikor felidézem ezt a fellépést.

Ha visszatekintesz az elmúlt évek munkájára – és itt most elsősorban zenei művek betanítására, megszólaltatására gondolsz – mely éveket és műveket emelnéd ki?

Az Énekes Iskolával 2019-ben, alakulásunk 10. évfordulóján – kreatív szülők alkotta jelmezben és díszletek között – a középkori Dániel-játék szcenírozott változatát adtuk elő. A 2021. évi jótékonysági koncerten a már említett művek mellett több latin gregorián tétel is elhangzott a Halotti Zsolozsmából. 2023 decemberében Kodály Psalmus Hungaricusának előadásával tisztelegtünk a mű születésének centenáriuma és Pest-Buda-Óbuda egyesítésének 150. évfordulója előtt. A zenekari kísérettel ekkor a Szent István Gimnázium Jubileumi Zenekara, Juhász Bence karmester vezényletével játszott.

Ebben az évben, az Énekes Iskola megalakulásának 15. évfordulója alkalmából ünnepi koncertet adtunk az iskolánkban és a Művészetek Palotájában, ahol Carl Orff Carmina Burana című művét nagy sikerrel szólaltattuk meg. Fontosnak tartom megemlíteni, hogy a Szent Angéla Kórus a nagy koncerteknek mindig részese, többször szerepelt a Bazilikában a Ghymes együttessel, de énekel ünnepi liturgiai szolgálatokon, és természetesen önálló repertoárral is rendelkezik. Szívesen válogatunk az európai zeneirodalom nagy alkotóinak – főleg egyházi és liturgikus – műveiből. Nagy kedvencünk lett az idén tavasszal elhunyt kortárs zeneszerző, James Withbourne Son of God című miséje, amelyben az orgonakísérettel mellé szaxofon szóló is társul, igazi inyenceknek való zenei csemege, csodálatos mű.

Gyermekek közül valaki a nyomdokaidba lép?

Hivatásszerűen nem, hiszen jogász, közgazdász és építész mérnök a végzettségük, de zenei műveltségükre odafigyeltünk. A lányom alapító tagja és mai napig is aktív tagja a Szent Angéla Kórusnak. Nagyon szép és biztos hangja, hatalmas zenei műveltsége van, és a fellépések, kórusutak szervezésében is nagy segítségem!

Beszélgetésünkből – amelyet terjedelmi korlátok miatt kell most megszakítanunk – kiderül, hogy életutad kimeríthetetlen forrás, és abban valóban szerves egységet alkot a hit, a hivatás – az anyai és tanári egyaránt –, a zene, és mindhárom forrása a templom, az otthon és az iskola.

Jövőbeni munkádra Isten áldását kérve köszönöm, hogy betekintést engedél ebbe a mennyei muzsika dallamait közvetítő csodaszép világba. T

Csegezi Mária

ZENGEN A TEMPLOM! - #BOA40

• **A Boanergész együttes idén negyven éve teljesít liturgikus zenei szolgálatot plébániánk vasárnap esti szentmiséin. A „félnyolcas” – részben nekik köszönhetően – fogalomná vált, hiszen jelentős számú fiatal képes a templomba hívni. Az együttes múltjáról és jelenéről – egy volt és egy jelenlegi taggal – Csanády Lőrincel és Kurucz Jankával beszélgettünk.**

A Boanergész zenekart 1985-ben Varga Attila alapította, majd vezette húsz éven át. Jelenleg az együttes tagjainak nagyjából a negyedik generációja önszerveződő csapatként látja el hétről hétre a zenei szolgálatot.

A Boanergész görög szó, jelentése: mennydörgők. Máté evangéliumából tudjuk, hogy a legkedvesebb tanítványt, Jánost, valamint a testvérét, Jakabot nevezte így Jézus. A nevet 1994 óta viseli a csapat, amely a „félnyolcason” nagyjából évente negyvenöt héten át zenél szeptembertől júliusig, minden alkalommal eljátszva tíz-tizenkét éneket. Amatőr társasághoz képest ez jelentős mennyiségű fellépés, komoly felelősség – a Szentléleknek mindig hagynak is teret, hogy a szolgálat a lehető legjobban sikerüljön.

IDE BÁRKI JÖHET

Amikor Csanády Lőrinc 2009-ben csatlakozott az együtteshez, ez a típusú mise – ahol gitáros zenekar igényes, minőségi zenét játszott, és többségében énekelni szerető és hajlandó hívek vettek részt – ritkaságnak számított. „Először természetesen én is a hallgatóság egyik tagjaként érkeztem egy félnyolcas misére, de azonnal magával ragadott a légkör – emlékszik vissza Lőrinc. – Már akkor annyian voltak minden vasárnap, hogyha késtem, a főbejáraton nem tudtam bemenni, mert a templom hátsó harmadában olyan szorosan álltak az emberek. Miután több mint tíz éve hegedültem, megkérdeztem a zenekar egyik vezetőjét, Somogyi-Farkas Pált, aki történetesen a gimnáziumomban tanított, hogy csatlakozhatnék-e hozzájuk. Azt a választ kaptam, hogy ide jöhet bárki, aki jószándékkal érkezik. Nincs meghallgatás, próbajáték vagy elbeszélgetés. Ezt a szemléletet tartjuk azóta is: ez egy nyitott csapat.”

Lőrinc szerencsésnek tartja magát amiatt, hogy az akkor még vissza-visszajáró Varga Attilával, a Boanergész alapítójával együtt zenélhetett, lelkigyakorlaton is részt vehetett. „Utazások közben Attila sokat mesélt arról, hogy miként indult a zenekar, mi a küldetése, fókusz, de a konkrét szervezésben már nem vett részt. Akkoriban, ahogy most is, több vezető koordinálta az együttest.”

INSPIRÁLÓ FIATALOK

Bár egészen kiskora óta járt – a zenekarban szintén zenélő – nővérei miatt a félnyolcas misére, Kurucz Janka 2015 körül érkezett először zenészként a Boanergész soraiba. „Lőrincék 2014 körül jutottak arra, hogy jó lenne el-

kezdeni fiatalabbakkal is bővíteni a csapatot, így nekünk, az akkori gimnazista korosztálynak havi egy külön próbát tartottak, hogy fejlődjünk. Egyébként a nővérem, Anna ugyanígy tanult gitározni a korábbi vezetőktől, például Ujfalussy Kingától, hiszen a folytonosság mindig is erőssége volt a társaságnak, ezért is lehet ma még aktív egy negyven éve alapított zenekar. Amikor már stabil hangszeres tudás volt a kezünkben, akkor csatlakozhattunk hivatalosan az együtteshez. A hitünk formálásában és a zenei tudásunk fejlesztésében egyaránt fontos volt, hogy hosszán figyelhettük a nálunk hét-nyolc évvel idősebb fiatalokat – szellemiséget és hangszeres képzést egyaránt kaptunk tőlük. Látszott, hogy szívvel-lélekkel játszanak, ami nagyon inspiráló volt.”

A FÓKUSZBAN NEM A ZENE ÁLL

A Boanergész küldetése – Varga Attila megfogalmazása szerint – az, hogy az embereket összekösse Istennel, a liturgiával, az Eucharisziával. „Épp ezért – folytatja Lőrinc – a szentmiséken túl, elsődlegesen Szentségimádásokon zenéltünk – ahogy teszi ezt a zenekar ma is havi egyszer –, és a dalok között jó hosszú csendeket tartottunk. Az énekekkel ugyanis fel tudtuk készíteni a hívók lelkét az imádságra, de mivel azoknak kötött a szövege, nem írhatja le mindenki lélekállapotát. Viszont, ha szünetet hagyunk, marad idő arra, hogy a hívő imádkozzon a saját szavaival, illetve meghallja a Jósisten felé intézett üzenetét. Abszolút van létjogosultságuk azoknak a zenekaroknak, amelyek ezt másképp gondolják, de nekünk ez az erősségünk, amit visszaigazolnak az idejárók.”

Szintén az alapító célkitűzése, hogy a liturgikus zene soha ne ragadja magához a figyelmet, ne zökkentsen ki, inkább ráhangoljon az imádságra. „Mindig voltak a zenekarban képzett zenészek, akik nyilván szerették volna a tőlük telhető legjobb mesterségbeli tudást nyújtani. Ők néha kaptak olyan visszajelzést, hogy ez így remek volt, de ennél többet nem kell mutatniuk, mert elviszi a fókusz” – meséli mosolyogva Janka.

KÖZÖNSÉGBŐL KÖZÖSSÉG

A negyven év alatt tíz albuma jelent meg a zenekarnak, a legutóbbi 2024-ben. Lényegesnek tartják, hogy az Országúti Plébánia támogatását folyamatosan élvezhetik, amit nem vesznek magától értetődőnek, és nagyon hála-lásak érte. Ez megnyilvánul abban, hogy ha új eszközre van szükségük, segít a plébánia, hogy a hangosítás tervezésénél figyelembe vették a zenekar kívánságait, vagy hogy Achilles atya a próbán időnként megjelenik egy tál pogácsával vagy néhány tábla csokival...

A dalválasztásoknál mindig fontos szempont, hogy a hívek tudjanak csatlakozni, ami nem jelenti azt, hogy ne hoznának rendszeresen új, friss dalokat. Ezeket viszont két-három héten át gyakorolják mise előtt, igyekeznek megismertetni a hallgatósággal, és már akkor játsszák el a misén, amikor be tudnak csatlakozni a hívek is. „A közös éneklés Attila számára lényeges volt, ő akár meg is szólította a hívő sereget, hogy bátran csatlakozzanak, zengjen a templom – teszi hozzá Lőrinc. – Az egyik mottója az volt,

hogy Közönségből közösség, és ezért mindig tettünk is. Én 2010-től 2020-ig vezettem a zenekart, akkoriban szabályosan beosztottuk, melyik héten mi történik a mise után: az egyik héten zenés szentségimádás, a másikon tanúságtétel, a harmadikon zsíros kenyeres agapé volt, ahol lépni nem lehetett, annyian maradtak, és váltak a hívek közönségből közösséggé.”

„Jelenleg a plébánia ifjúsági közösségei nagyon aktívak – fűzi tovább a gondolatot Janka. – És ezeknek a csoportoknak az egyik találkozási helye – kimondatlanul is – a félnyolcas, tehát ők erős alapját adják a mise közösségének.”

BARÁTSÁGOK, SZERELMEK SZÖVŐDTEK

A zenekar egy jól bejáratott rendszer szerint dolgozik, táblázatban vezetik, melyik héten ki tud jönni, milyen szót kér a zenevezető, milyen dalok várhatók a misén. Általában tíz-tizenkét fő érkezik meg az alkalmakra, de akár harminc főt is tudnak mozgósítani, például a legutóbbi albumuk lemezbemutató koncertjén. A Boanergészen belül természetesen szövődtek barátságok és szerelmek, például Lőrinc és a felesége, Anna is itt találtak egymásra. „Az is előfordult, hogy a zenekari tagok vonták be a párjukat, akik a technikai oldalon vagy a jelenlétükkel segítették a munkánkat – mesélik. – Így mindig vannak olyan tagok, akik nem zenélnek, de számítunk rájuk, például a szöveg kivetítésében, a hangosításban, a pakolásban. Hétközben is megtaláljuk azt az időt, amikor találkozhatunk, mert nagyon jó barátai is vagyunk egymásnak.”

Lőrinc öt éve, a gyermekei születése után lépett vissza a vezetői szereptől, de a zenekarban megismert barátaival rendszeresen találkozik, és a Senior Boásokkal szombaton, az előesti misén zenélnek is havonta egyszer. Létezik Boás Baba-mama kör is, ahol a már gyerekes tagok járnak össze.

A zenekar ma is szervez lelkigyakorlatokat, kirándulásokat, programokat, erre komoly igény van a tagok között. Ha ritkán találkoznak, a mise előtti próbákon túl sok lesz a beszélgetés, kevés a zenélés, mert kíváncsiak egymásra. A Szentlélek kegyelmének tartják, hogy sosem „ürült ki” a zenekar. Mindig jellemzőbb volt, hogy sokan vannak, hogy egy nagy társaságot kell koordinálni, és hogy jó emberek találjanak ide, akik gazdagítják a csapatot. Persze egyre nagyobb kihívás a mai fiatalokat olyan szintű elköteleződésre megnyerni, amely által ugyanolyan odaadással képesek részt venni a zenekar életében, ahogy az elődök. A hívektől kapott visszajelzések között Lőrinc számára például meghatározó volt, amikor valaki azt mesélte, ő Bakonybélből jár fel a félnyolcas misére, mert akkora lelki élményt jelent neki. Ahogy az is, mennyire sok felnőtt megtérőt látott ezeken az alkalmakon. Janka számára is nagyon jó érzés, hogy milyen sokakat meg tud mozgatni ez a mise, és hogy láthatóan időről időre sikerül megteremteniük azt a közeget, ahol az emberek tudnak kapcsolódni Istenhez. T

Szigeti Hajni

„Te pedig, amikor imádkozol, menj be szobádba, és az ajtót bezárva imádkozzál Atyáddhoz. Atyád, aki a rejtekben is lát, megfizet neked.” (Mt 6,6)

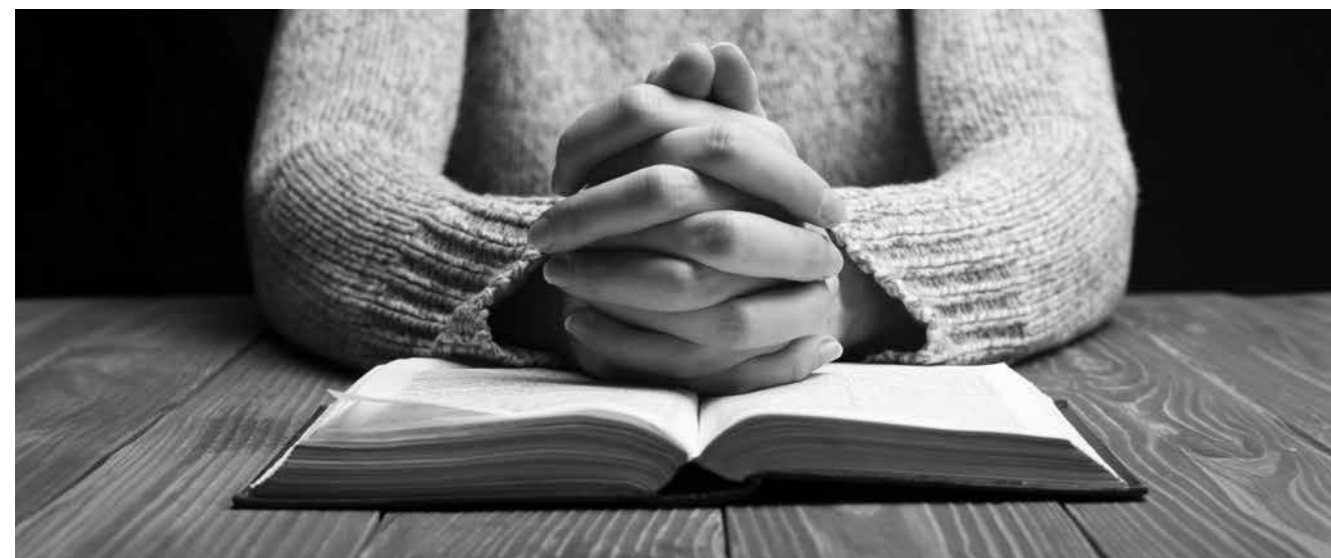
BEMUTATKOZIK AZ ORSZÁGÚTI KONTEMPLATÍV IMACSOPORT

ELNYUGVÁS GONDOLATOKON, SZAVAKON ÉS ÉRZÉSEKEN TÚL ISTENBEN

• Az imacsoport megalakulását 2020 őszére dátumozzuk, bár az Országúti Családos Táborban már a nyáron megszületett az elhatározás az imacsoport létrehozásáról. Az alkalmainkat azóta csütörtök estként tartjuk az Országúti Ferences plébánián.

„Te pedig, amikor imádkozol, menj be szobádba, és az ajtót bezárva imádkozzál Atyáddhoz. Atyád, aki a rejtekben is lát, megfizet neked.” (Mt 6,6) – mondja Jézus a Hegyi beszédben.

Minden imádságunkban Istennel vagyunk együtt. A szemlélődő imára nyitott keresztényekben az a konkrét igény fejeződik ki, hogy elmélyülten, Isten jelenlétében legyenek. Ehhez több módszer, út, „imatechnika” segíthet, melyek közül a mi imacsoportunk Thomas Keating OCSO bencés szerzetes által kidolgozott kontemplatív imát követi. Ő ezt így fogalmazta meg: a „A szemlélődő imádság teret ad annak, hogy felfakadjon az Isten iránti éhség és szomjúság. Az ünnep utolsó, nagy napján Jézus megállt és felkiáltott: »Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyon. Amint az Írás mondja: élővíz folyói fakadnak majd belőle.« Ezt a Lélekről mondta, amelyet a benne hívők meg fognak kapni» (Jn 7,37-38). E szavak nyomtatékosan arra hívnak, hogy tegyük félre foglalatosságainkat, s járuljunk Krisztushoz, aki lényünk mélyén lakozik. Ezen a közeledésen és a belőle fakadó tapasztalaton alapul a keresztény spiritualitás minden hiteles formája.” (Thomas Keating)

Minden módszernek, amely a szemlélődő imához vezet, a forrása a bennünk lakozó Szentháromság: Atya, Fiú és Szentlélek. Imádságunk mindenek előtt arra összpontosít, hogy az élő Krisztussal való kapcsolatunkat elmélyítse. Felmerül a kérdés, hogy vajon mi a kontemplatív ima és mi nem?

- Nem pusztán egy módszer, hanem mód az Istennel való kapcsolat alakítására.
- Nem egy lazító gyakorlat, de felfrissíthet.
- Nem az önhipnózis egyik formája, hanem az értelem elcsendesítése, miközben fenntartja a figyelmet.
- Nem egy karizmatikus ajándék, hanem az Úrban való alakulásnak egy módja.
- Nem egy parapszichológiai élmény, hanem a hit, a remény és az önzetlen szeretet gyakorlása Krisztusban.
- Nem pusztán Isten jelenlétének az érzete, hanem sokkal inkább az Isten bensőséges jelenlétében való hit elmélyülése.
- Nem egy visszajelző vagy spontán ima, hanem egyszerűen elnyugvás gondolatokon, szavakon és érzéseken túl Istenben.

Az imát naponta kétszer ajánlatos végezni: reggel valamint délután vagy kora este, alkalmanként 20-30 percben. A rendszeres ima gyümölcse, hogy elmélyíti az Istennel való kapcsolatunkat. A heti egy közös imaalkalom pedig megerősítő és segíti az ima gyakorlását. A résztvevőkkel az alkalmak végén megosztjuk az átélteket, tapasztalatot cserélünk.

A csütörtök esti alkalmakra szeretettel várunk csatlakozni vágyó érdeklődőt, vagy már gyakorló szemlélődőt. Aki többet kíván megtudni az imáról, annak ajánlom Thomas Keating Nyitott tudat, nyitott szív című könyvét. Érdeklődni és jelentkezni e-mailben lehet a tomorypal@gmail.com vagy a lebalint@gmail.com címen. ✚

Lehoczky Bálint

BEMUTATKOZIK AZ ÚJ ARATÁS KÖZÖSSÉG

• Amikor meghallják a nevünket, némelyek megjegyzik: „Ti már arattok? Mi még csak vetünk.”

A nevünket a Lélektől kaptuk, ahogy a létünket is. Közösségünket, ami immáron a 26 éves kort is átlépte, eleinte rólam neveztek el, aztán a plébániáról, ahonnan indultunk, de keresztük azt, ami kifejez minket. Mivel evangelizációs közösség vagyunk, számunkra összezsengett Jézus aratásba való küldésével. (vö.: Lk 10,2) Nem azt mondta, hogy menjetek vetni, mert azt Ő maga teszi, mi csak próbálkozunk beleállni az Ő művébe. Az aratás sok erőfeszítést igényel, meg kell találni a módját, és ahogy II. János Pál pápa új evangelizációt hirdetett, mi is a Szentlélek megújító erejét próbáljuk követni. Már első éveinkben megállapítottuk, hogy első a belső, azaz nekünk kell megtérteknünk lenni, időről időre minket is evangelizálni kell, utána fordulhatunk másokhoz. A sok személyes evangelizációs küldetés mellett két terület domborodik ki, a Szent András Evangelizációs Iskola kurzusain való szolgálat és a plébániai katekumenátus támogatása, akár más ferences plébánián is.

A másik jellemzőnk a Szentlélekre való nyitottság és a karizmatikus megújuláshoz való tartozás. Eleve így indultunk, mert a közösség kiindulópontja az volt, hogy sok évvel ezelőtt Bajzáth Ferenc atya Józsefvárosban arra kért, hogy hozzak létre ott egy karizmatikus közösséget. Ennek folyamán egy nagy kanyarral jöttünk létre a Szentlélek ajándékaként. Közösségünk életében számos hullámvölgy és hullámhegy váltogatta egymást. Bő 14 éve fogadott be bennünket a Margit körüti ferencesek plébániája, amiért nagyon hálásak vagyunk. Időről időre imaestet is szervezünk a templomban, aminek legközelebbi időpontja június 5-e, a pünkösdi kilenced keretében várjuk együtt a Szentlelket.

Logónk azt a küldetést kívánja kifejezni, hogy a közösségben érlelődve maradandó termést hozunk, és a Szentlélek küldése kapcsán tanúságot teszünk Jézus Krisztus által Isten országáról.

Közösségünk tagjai középkorúak és igen aktívak. Zömében családosok vagyunk, de akad néhány egyedülálló, és én, mint szerzetes szívesem a palettát. Hetente találkozunk személyesen vagy online. A távolabb lakóknak és a több gyermekkel megáldottaknak sokat számít ez a lehetőség. Ha tudunk, részt veszünk a plébánia szentmiséjén. Alkalmaink ereje a közös dicsőítés, illetve a Szentírással való imádság. Ezzel kezdjük az estéket, a többi ez után jöhet, úgy mint tanítás, megosztás, megbeszélés. Az imádság legalább egyharmadát teszi ki együttléteinknek. A minket meglátogatóknak ez fel is szokott tűnni. Imából élünk, és imaszándékainkat hetente meg is osztjuk egymással. Hálásak vagyunk Istennek a hűségéért, mert Ő életet bennünket. Ő adta a családos hivatásokat és azt a két szerzetesét is, akik tőlünk vonultak a domonkosokhoz és a szaléziakhoz. ✚

A közösség nyitott azok számára, akik a fenti értékeket magukénak ismerik. További részletekért érdeklődni lehet az ujaratas@gmail.com e-mail-címen.

A szociális testvérek mintájára minden évben új mottó vezet minket. Idén: „Krisztus békéje uralkodjék szívetekben, mert erre kaptatok meghívást egy testben!” (Kol 3,15)

Hozzon ez a szentév sokak számára békét és új reményt!

Bartha Angéla SSS
az Új Aratás Közösség alapítója

HISTÓRIA

AZ ORSZÁGÚTI FERENCSEK ÉS A TEMPLOM TÖRTÉNETE

• **A templomtörténet újságbeli megjelenése alkalom arra, hogy a könyvben írottakat néhány új adattal, emlékekkel bővítsük, néhol szűkítsük, tehát azoknak is érdemes legyen elolvasni, akik a könyvet kívülről ismerik vagy csak úgy. Illendő az is, hogy legalább most a kútfejről megemlékezzünk.**

A plébánia történetének számos forrása közül legjelentősebb a Magyar Ferences Levéltár ide vonatkozó iratanyaga, melyet legteljesebben Szántó Konrád ferences történész dolgozott fel 1964-es doktori értekezésében: *A ferencesek működése Budán a XIX. században* (a kézirat a MaNDA adatbázisból elérhető), elsősorban a közösség tevékenységére helyezve a hangsúlyt. A levéltár leggazdagabb forrása a *Historia Domus* (a háztörténet), a mindenkor házfőnök által vezetett évkönyv, napló. Adatokban való bősége mindig az író személyétől függött. A templom építéstörténetét Farbak Péter dolgozta fel igen alaposan tanulmányában, így e téren csak rövid kivonatokra szorítkozunk. A korabeli sajtóban időről időre szintén felbukkannak a budai avagy országúti „ferenczrendi” vagy „kapisztrányi” barátok és templomuk. Bár a magyar nyelvű újságok csak a reformkorban kapnak erőre (az első híradásuk templomunkról csak 1840-ből ismert), a sajátos szemszögükből megörökített események a teljes képhez nélkülözhetetlenek.

A plébánia részletesebb (de még korántsem teljes) története több vastag kötetet megtöltene, tehát az itt felvázolt kép tagadhatatlanul mozaikszerű és hiányos (jócskán bővíthető lenne például olyan nem is kutatott iratokból, mint az ágostonos rendé, Buda városé vagy a rendtagok gazdag hagyatéka), és válogatását tekintve bizonyosan szubjektív.

Bár most a templom történetét írjuk, ez számunkra mégis jelenti egyúttal a ferencesek budai történetét is, tehát erre is kell vetnünk egy pillantást. E pillantásba nem fér bele, hogy a ferencesek budai megtelepedésétől fussunk végig történetükön, hiszen az még IV. Béla királyunk idején, Buda alapítása táján esett (akkori templomukat és kolostorukat a Sándor-palota és a Várszínház helyén találták meg a régészek). A török hódoltság idejéről is legendó ide Fényes Elek, neves statisztikusunk mondata: „Egyébiránt megjegyezhetjük, hogy a’ török időben, a’ sz. Ferencz szerzete egyetlenegy volt, melly Budán a’ nyomorgatást kiállotta.” Az 1686-os ostrom hagyta romokkal beköszöntő új világban a rend a Bomba (mai Batthyány) tér északi oldalán kezdte rendházát és templomát felépíteni az 1700-as évek elején. Nagy létszámú ferences közösségére utal a terjedelmes rendház, mely farkasszemet nézett a tér déli oldalán később megtelepedő jezsuiták jóval kisebb rendházával, ám nagyobb Szent Anna templomával. A vízivárosi ferencesek még javarészt német, kisebb számban délszláv származásúak voltak, magyar csak elvétve akadt közöttük.

Miénk volt hát Buda gazdag barokk templomépítészetének első temploma is, meg az utolsó előtti is. Első azért, mert a ferencesek 27 éven át épített, gyönyörű Szent Ferenc sebei temploma mind közt elsőként készült el 1751-ben, utolsó előtti meg azért, mert mai, ágostonrendiek építette templomunknál (felszentelése 1770-ben) csak a krisztinavárosi Havas Boldogasszony templom későbbi. Jellemző a XVIII. század második harmadára, hogy a Szent István vértanú templom építésének 18 esztendeje alatt négy közeli templom építése is folyt. A török uralom utáni első évtizedek kápolnái, kis rögtönzött templomai addigra eltűntek, átadták helyüket nagyobb utódaiknak, s csak azok maradtak meg – jelentős átépítés, kibővítés után –, melyek egy-egy török dzsámi erős falainak felhasználásával jöttek létre.

Emlékeznünk kell arra is, hogy még szűk környezetében is fiatalnak számít az országúti templom. A tőle északra fekvő, a mai zöldséges kert elrekesztő – hajdan egyemeletes,

ma földszintes – ház (a „kisház”) foglalja magában a legrégebbi épületet: 320 évnél idősebb falait egykor Pamer János szőlősgazda építtette. Tőle vették meg a földdel együtt az ágostonosok s bővítették, s aztán első kolostoruk lett. De jócskán meghaladja a templom korát az ágostonosok építtette, az országúttal határos szárny 301 évével (1724-1734). Az ágostonosoknak tehát mindkét kolostorépülete fennmaradt.

A templom történetének legjelentősebb fordulópontja, amikor 1785-ban II. József elrendeli – sok más rend mellett – az ágostonosok feloszlatását. Ez egy sokkal nagyobb szellemi áramlat kis epizódja volt, a máig értékékként emlegetett és tanított felvilágosodásé, melynek egyházellenessége leplezte valódi arcát. A nyugaton megtapasztalt nyílt egyházüldözés, ezek mártíromsága helyett idáig laposabb, de nem kevésbé ártalmas hullámai jutottak el: diktatórikusan beleszólván az egyház szervezeti és lelki életébe, és szellemükkel mérgezve még a szerzetesi közösségeket is. Zászlájára jóakarat volt hímezve, mint a nyomdokain járó későbbi diktatúrák esetében is (azokhoz számos intézkedésében meglepően hasonlított).

Az ágostonosok plébániáját a szintén kárvallott vízivárosi ferencesek kapták, akiknek a császár, ha a fennmaradását nem is, de saját templomát és rendházát elvette. E birtokbaadás kapcsán születhetett az az alapos felmérés a plébániáról 1785-ben, mely számos, mára már eltűnt részletet örökített meg. Fennmaradt viszont az ezen ábrázolt, legalább negyed évezredes quadrumbéli kút, amely a templomnál is valószínűleg jóval korábbi (majdani régészeti feltárása gazdag emlékanyagát nyújthatná a XVIII-XIX. századi kolostori életnek).

Ebből az időből, 1793-ból ismert egy korai városi térkép, melyen az látható, hogy a templom mögötti hegylábán geometrikus szerkezetű, sétányokkal tagolt kert, feltehetően különleges fákkal és bokrokkal beültetett parkot (franciakertet) alakítottak ki. Fenntartással kell azonban fogadnunk ezt az ábrázolást, a térkép készítője ugyanis csaknem minden városi kertet ily módon ábrázolt. Az kétségtelen, hogy kert már létezett ekkor (kérdés, hogy ezt még az ágostonosok hozták létre (ez a valószínűbb) vagy már a ferencesek), mert előtűnt a domblábban nagy területen szőlőt jelöltek, ami az ágostonos atyák idején már bizonyosan megvolt, sőt azt megelőzően is. Ekkor már működött a domb túlfelén, a mai Mehwart liget helyén az agyagbánya (melynek a mai tér a helyét köszönheti) és a tégláégető. A Papkert felé szintén természetellenesen meredek a hegyoldal, ami azt sejteti, hogy itt is ugyanazt az oligocén korú agyagot bányászták egykoron. A kitűnő magyar paleontológus, Hantken Miksa 1864-es tanulmánya szerint e „tömött agyag rétegeinek nagy része a budai agyag gödrökben van feltárva, ú. m. [...] a ferenczrendiek kolostora [...] melletti agyaggödrökben.” A korábban határtalannak tűnő szőlőt egy 1823-as térképen már a mai Buday László utca zárja le (előbb Doctor Gasse, majd Tudor utca néven), a templom felőli oldalán is telkekkel, házakkal.

Az 1795-ös vizitáció talált itt még ágostonosokat, akik nem törődve császári paranccsal, összeszorított foggal itt maradtak. A szerzetesközösség meghalt tagjait, akiket középkori szokás szerint a templom körül temették el. A temető a templom északi oldalán feküdt, a plébániára ma behajtott kocsi így ágostonos szerzetesek sírjai fölött hajtának át. A temető nyugatra, a domb irányában is nyújtózott (a mai kolostorkert egy részét is magába foglalva), de kiterjedt észak felé is, ahova világi híveket is temettek (sok sírt hozott felszínre a 2020-as ásátás). II. József a templomcsere évében a régebbi vízivárosi temetővel egyetemben (ez utóbbi csak pár lépésnyire volt ide: a Margit körút – Kapás utca – Varsányi Irén utca – Szász Károly utca közt terült el) ezt is bezáratta. A ferencesek sírjait így nem érte ágostonos testvéreik sorsa: a következő évszázadban (1785-1885) az új vízivárosi temetőbe (a mai Kútvolgyi út és Szilágyi Erzsébet fasor szegletében) temetkeztek, melyet 1930-ban zártak be végleg.

Van egy eltemetett titka is a templomnak: egy kriptá a főhajó alatt, ahova kintről, az északi oldalról, a hátsó mellékoltár vonalában vezetett le lépcső, ma azonban elfalazva őrzi halottait.

A birtokba vett épületekhez a ferencesek sokáig nem nyúltak. Midőn azonban új kolostorszárny, a mai rendház építésébe fogtak (1835), eladni kényszerültek vízvárosi majorságukat, melyet még III. Károlytól kaptak, s ahol posztóműhelyt tartottak fenn. 1745-től ez látta el a rendtartományt egységes szövetekkel, alsó- és felsőruhával (habitushabitus-csuha, pallium-köpeny, alsóruha-tunika). Az elkészült rendházban (1836) a posztóműhely csak rövid ideig működött, innen a gépek átkerültek a „kisházba”, ahol ekkor már világi munkások dolgoztak egy ferences atya vezetése alatt.

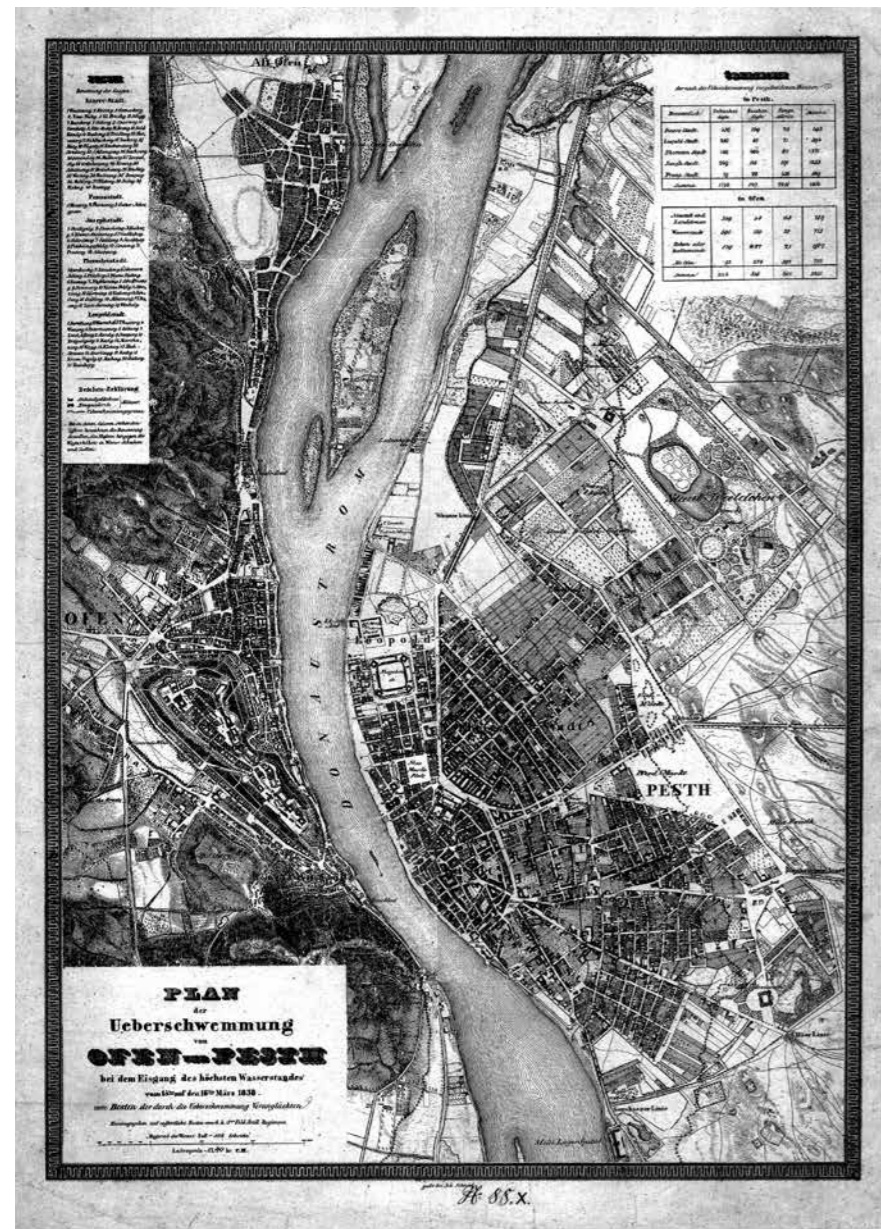
Alig fejeződött be az építkezés, mikor a kíváncsiskodók közt megjelent egy hívatlan vendég, a Duna: az 1838-as nagy árvíz alkalmával a templomhoz közel volt az elöntés határa.

A megnövekedett tér hamar új feladatot is kapott: 1842-1858 között itt működött a rendi hittudományi főiskola (teológia), egyúttal helyet adva 8-10 hallgatónak is. A rendház 8-9 atyának és 5-6 (később 7-8) laikus testvérnek is otthonául szolgált (az 1870-es években a laikusok száma 4-re, végül 3-ra csökkent).

Az 1848-as háztörténet lapjait kitepték, újraírták, így valószínűleg csak féligazság, amikkel a levert szabadságharc után bevádolt házfőnök védekezett az osztrák hatóságok előtt, miszerint: két puskájukat (melyek a szőlők védelmére voltak) nem adták el a felkelőknek; Kmettytől írást kértek, hogy a rendházból a felkelők bort nem vihetnek erőszakkal; a császári katonaságot – úgymond – jó szívvel fogadták április 20-ig (volt, hogy 18-an is voltak kvártélyon); a menekülő császáriakat a várostrom után etették; a „lázadók” felszólítására nem, vagy alig buzdították a szabadságharcra a népet.

Két történet azonban bizonyosan megállja a helyét: Lattyák Ferdinánd atya 1849 májusában, Buda ostromakor nem törődve a veszéllyel, a betegeket, sebesülteket kereste fel, eltemette a halottakat. A Flórián kórházban megkapta a tifuszt, s 1849. december 11-én meghalt. Szintén az ostrom idején a várból iderepülő tüzes golyó felgyújtotta a tetőt, Mahacsek Dániel sekrestyés testvér ment fel azt eloltani. Azt pedig a szájhagyomány őrízte máig, hogy egy ágyúgolyó is ekkor fúródott be a rendház falába, melyet ma is mindenki láthat a templomhoz csatlakozó rendházszárny falában, kicsivel a tető alatt.

A ferencesek – bár erről nagyon kevés adat került elő – országúti megtelepedésük kezdetétől tevékenyen részt vettek az elemi oktatásban is. Ennek színhelyéül a templomtól északra elnyúló telekrész szolgált. Feltehetően 1790-ben kezdődhetett az itt felhúzott

épületben a tanítás, alkalmazott tanító közreműködésével. 1852-ben viszont már városi elemi iskolaként működött, ahová 319 gyermek járt. A gyorsan növekvő város tanácsa 1873-ban a ferencesektől újabb telekrész kisajátításával akarta megoldani iskolaépítési gondjait. Végül megegyeztek, de csak 1883-ban kezdődött meg az új, ma is álló elemi iskola építése az ekkor már életveszélyesnek híresztelt régi épület helyébe (ennek idejére a város a ferencesektől bérelt termeket).

Érdekes módon a természettudományos szintéről is szolgált a plébánia területe. A magnetikus lehajlás, azaz inklináció vizsgálata során „1867-ik évi május 29-én este 5-7 órakor következő észleletek tétettek Budán, az országúton, a ferenczrendű tiszt. atyák kertjében, nem messze azon helytől, ahol Dr. Kreil Károly is észleleteit végezte.”

Pap és papa. A minap Gábor atya (családnevén Schmidt) franciskánust a budai országúton egy haloklóhoz hívták, hogy lássa el az utósó szentséggel. Ő sietett egy minisztránssal, ki az ájtat jeléül meg-megcsöndíté a csengetyűt. Auspitz Mór szatócs hét éves kis lánya ép a bolt előtt állt, s meglátva a lelkészt, felkiált: »Ni, a fekete ördög!« A lelkész meglegyinté a gyermeket, hogy máskor ne tegyen ilyet s azzal tovább ment. A lányka pedig beszaladt a papához sírva s elpanaszlá, hogy egy pap megverte. Erre a papa belármázta a környéket s jókora tömeg gyűlt össze, főleg a zsidókból, kik a visszatérő papnak leckét akartak tartani. A szerzetest ezalatt intették, hogy hazafelé ne arra menjen, de ő bizony csak arra ment. Lármázva fogták körül s zsidták mint a bokrot, s hogy mást is nem tettek vele, annak köszönheti, hogy eszélyesen meggyorsítá a visszavonulás lépteit. Utcabotrány lett, a pap panaszt emelt becsületsértésért, a papa pedig gyermekének fölpofozásaért. A kerületi bíró pedig, meg lévén állapítva a »nyakleves« tényállása, a szerzetest öt forint bírságra ítélte. Ezt a pap sokalta, a papa pedig keveselte, minélfogva mind a ketten fölebbeztek. (Fővárosi Lapok, 1874. október 2.)

Magyar istentisztelet Budán. A vízvárosi országút egyike azon városrészeknek, a melyekben túlnyomó többségben vannak a német ajkú lakosok. Annál nagyobb dicséret illeti az itt lelkészkedő szent. Ferenczrendi szerzeteseket s különösen jelenlegi főnöküket: P. Imhof Mór, egyúttal országúti plébánost, a kinek hazafias működése a legnagyobb elismerésre méltó. Templomukban ugyanis már évek óta minden vasárnap magyarul énekeltek s az országúti elemi iskolás gyermekek magyar kardalai lélekemelően hatnak a jelenlevőkre. A plébános most már egy újabb lépést tett előre s elhatározta, hogy ezentúl vasárnaponként magyar szent beszédet is fog tartani. Az első magyar szónoklat husvét hétfőjén hangzott el e templomban a hazafias plébános ajkairól. A templom egészen megtelt ájtatoskodókkal s a hazafias bevezetés, valamint az egész beszéd mély hatást tett az ellenkezőkre. (1887. ápr. 13, Fővárosi Lapok)

A város rohamos fejlődése a plébániát sem hagyta érintetlenül: 1891-ben a légszuszvilágítást vezettette be a város a rendházba és a templomba, annak „sürgős szükségét bizonyítván be, a rend hazafias érzületére s a főváros irányában mindenkoron tanúsított önzetlenségére és áldozatkészségére hivatkozva”. 1893-ban a házfőnök kérelmére a vízvezeték kiépítését vállalta át a városi tanács, „mert a szerzetesrend is a stáció kápolna részére díjtalanul engedett át a fővárosnak egy telekrészt, mi által a főváros közönségét nem csekély költségtől kímélte meg”.

Mielőtt átlépnénk a következő, nyüzsgő évszázadba, egy pillantást kell vetnünk egy feledésbe merült képre, a templom és rendház előtti utcai előkertre. Ez kezdetektől fontos része volt a templomképnek: két oldalról ívesen, mintegy öbölbe fogta a templomot. Zöldjét csak térkép őrízte meg, fényképről nincs tudomásunk. 1900-ban a város útjainak rendezése, a Margit körút szélesítése vetett véget az épületegyüttes kedves utcai arculatának, amikor megszüntették az előkertet és visszabontották a kolostor előreugró közep-részét (rizalitját). T

Kondorosy Szabolcs

KITEKINTŐ

ASSISI SZENT FERENC BETEGÁPOLÓ NŐVÉREI

„A testvérek és nővérek életformája ez: kövessék a mi Urunk Jézus Krisztus szent evangéliumát és éljenek engedelmes-ségben, szegénységben és tisztaságban.” (Regula I, 1.)

A Regula fenti szavai szerint él és dolgozik Kozármislenyben a Ferences Harmadik Rend női ágához tartozó Assisi Szent Ferenc Betegápoló Nővérei Rendje, akiket legnagyobb magyarországi előljárójuk, Borbáth Éva, szerzetes néven Krisztina nővérrel beszélgetve mutatok be a kedves olvasóknak.

Kezdjük is az ismerkedést azzal, hogy a Ferences Renden belül hol helyezkedik el az Önök közössége?

Az Assisi Szent Ferenc által alapított Rend három fő részből áll. Az első a Kisebb Testvérek rendje (OFM), a második Szent Klára regulája szerint élő Klarissza Nővérek Rendje (OSC), a harmadik pedig a világban élő családostok rendje, a Ferences Világi Rend (OSF vagy FVR). Az évszázadok folyamán kialakultak azok a Harmadik Rendhez tartozó új alapítású közösségek, ahol a ferences lelkiséget élő tagok már jobban elkülönülnek a világtól, rendházakban élnek, vállalva a szegénység, tisztaság és engedelmisség szerzetesi fogadalmát. Ezek a közösségek ma a Reguláris, Szabályozott Harmadik Rend (TOR) Regulája szerint élnek életüket. Ide tartozik a kozármislenyi reguláris rendben élő, Assisi Szent Ferenc Betegápoló Nővérei Rendje is.

A hetvenes évek végére a Ferences Rend női ága annyira szerteágazóvá vált, hogy II. János Pál pápa szükségesnek látta a II. Vatikáni Zsinat szellemében történő szabályozását, regulájuk megújítását, és arra kérte a női ferences rendeket, hogy az alapító lelkiséghez, szellemiséghez igazodva újuljanak meg, és az evangélium szerint éljenek. A ferences nővérek a kérésnek eleget téve konferenciát hívtak össze Rómában, és több éven át dolgoztak regulájuk megújításán. II. János Pál pápa 1981-ben hagyta jóvá a megújított regulát.

Az Önök rendje mikor alakult?

A mi rendünk a rendszerváltás után, 1993-ban alakult, Bali Katalin Kapisztrána nővér alapította Hegedűs Kolos akkori ferences tartományfőnök segítségével. Működését pedig az egykori pécsi megyéspüspök, főtisztelendő Mayer Mihály hagyta jóvá.

1993 óta élünk a Pécsi Egyházmegyében és 2005 óta Erdélyben is, a Gyulafehérvári Főegyházmegyében, egy magyar településen, a Sepsiszentgyörgy melletti Árkos faluban. Erdélyi szolgálatunkban szociálisan rászoruló, kapcsolati válságba került fiatal anyákkal foglalkozunk, akik néhány hét, hónap vagy év időtartamra szorulnak a segítségünkre.

Kozármislenyre, erre a gyönyörű, Pécs város tőszomszédságában lévő baranyai kisvárosra hogyan találtak? Alapítójuknak, Kapisztrána nővérnek volt kapcsolata vagy kötődése ide?

Kapisztrána nővér Heves megyei születésű volt, de Budapestén élt. Ő már az 50-es években szerzetes nővér volt, titokban élte a szerzetesi életét, és egész életében hűséges maradt ehhez az életformához. A rendszerváltás körüli években, amikor már újra szabadon lehetett élni a szerzetesi életet, kereste azt a helyet, ahol nővértársaival együtt, fogadalmuk szerint, közösségben élhetnek és dolgozhatnak.

Kozármislenyben találta meg az alkalmas helyet, ahol 1993-ban Ferenc Miklós akkori polgármester úgy segítette az otthonra találást, hogy a nővérek betegápolói munkájáért cserébe építési telket adott. Az elkövetkező években itt épülhetett fel a kolostor, a templom, majd az idősek ellátását szolgáló Dorothea Otthon is.

Kolostor, templom, idősek otthona csodaszép, új épületegyüttes – honnan volt minderre pénzük, kinek a segítségével sikerült mindezt megvalósítani?

Közösségünk megalakulása után, otthonaikban és kórházakban ápolunk betegeket, időseket. Az előljáró és a nővérek folyamatosan imádkoztunk, és adományok gyűjtését is megkezdjük azért, hogy egyszer legyen egy önálló kolostorunk, ahová a szolgálatok teljesítését követően haza tudunk térni.

Egy véletlen találkozás során – bár tudjuk, véletlenek nincsenek – Kapisztrána nővér a pécsi kórházban beteglátogatáson volt, ahol összetalálkozott és megismerkedett Josef Eberli svájci plébánossal, aki életfeladatának tartotta, hogy országa védőszentjének tiszteletét más országokban is terjessze. Beszélgetésük során kiderült, hogy a két életcél összeegyeztethető, és Eberli atya személyén keresztül

a svájci támogatók adománya is eljutott Kozármislenybe. Segítségükkel az 1993. évi alapkövetélt követően négy év alatt épült fel a kolostor és a Füle-i Szent Miklós titulusú templom. A tervezést Vicencz Ottó pécsi építész végezte, a kivitelezési munkálatokat pedig Eördögh István építész-mérnök úr irányította. A templom felszentelése 1997-ben történt meg.

Az Idősek Otthonának építése 2004-ben fejeződött be, és ugyanebben az évben, ősszel kapott működési engedélyt, ahol eleinte 44, mára pedig 50 idős embernek tud ellátást biztosítani.

Hogyan működik az Otthon és hogyan működik az Önök közössége?

A Dorothea Otthon állami normatívából működik. Az idős emberek ellátását szakemberekből álló kollégák végzik, gondozzák, tornáztatják őket, mi, szerzetes nővérek a mentálhigiénés foglalkozásokat és a lelki élet elősegítését tesszük lehetővé imaórák vezetésével. Közösségünk neve magába foglalja hivatásunkat és küldetésünket. Krisztusban és Krisztus által adjuk oda magunkat Istennek, hogy egészen az embereknek tudjunk élni, elsősorban a szegényeknek, a betegeknek, az időseknek és azoknak, akikhez elvezet az Úr. Idősek és fiatalok között egyaránt jelen vagyunk. Isten jelenlétét az imádsággal visszük az emberek közé.

Milyen külső felismerhetőségi jegyeik, attribútumaik vannak?

Szent Ferenc követőiként barna habitust viselünk fehér kordával és barna fátyollal.

A kezén jeggyűrűt látok.

Igen, mert Jézus jegyesei vagyunk, egész életünket neki szeretnénk szentelni. A jeggyűrűt az örökfogadalomkor kapjuk. Kordánkban a három csomó szerzetesi fogadalomra – szegénység, tisztaság, engedelmisség – emlékeztet.

Krisztina nővér hol született, és kinek a hatására lett épp ferences betegápoló szerzetes?

Erdélyben, Kézdivásárhelyen születtem, és egy közeli, magyar lakta kis faluban éltem szüleimmel és két testvéremmel. Már gyermekkoromban sokat foglalkoztatott, hogyan tudnék segíteni másokon. Egyik este teljesen nyilvánvalóvá vált számomra, hogy a legjobban az imádsággal tudok segíteni, és szerzetes leszek, aki mindent elhagy, és Istennek szenteli életét. Elhatározásomban sokat segített, hogy láttam a Szent Ferenc életéről szóló „Napfivér, Holdnővér” című filmet. Ekkor bizonyosodtam meg arról is, hogy Isten teremtményeiként mindannyian a Mennyei Atya gyermekei vagyunk, mindnyájan testvérek vagyunk.

Volt a falunkban egy ferences szerzetesnővér, az ő édesanyjától kaptam meg lányának elérhetőségét, akivel elkezdtem levelezni. 1998-ban jelentkeztem és 2000 őszén léptem be a rendbe.

A szüleim eleinte nem hitték, hogy én ezt komolyan gondolom. Édesapám halálát követően pedig még nehezebbé vált az otthonról való végleges elszakadás, de békét adott, hogy édesanyám és a húgom a döntésem megvalósításában mindig támogatott. Az öcsém még kicsi volt, mára azonban ő is megérti és elfogadja, hogy szerzetes lettem. Békét ad az is, hogy élő kapcsolat van a családommal, mindenki meglátogathatja a szüleit, testvéreit és ők is meglátogathatnak minket a közösségben.

Imádkozunk családjainkért, közbenjárunk értük. Hiszem, hogy megtapasztalják Isten gondviselését és szeretetét mindennapi életükben.

Az ima mellett a betegápolásra is elhívást érzett?

Elsősorban az ima és a segítség vágya volt a szívemben, az vonzott. Tudtam, hogy tisztaságban, engedelmisségben, egyszerűségben szeretnék élni, és a betegápolásban is sok olyan feladat van, amelyet én is el tudok látni. Lehet, hogy itt átélem, hogy én egy bizonyos feladatra nem vagyok alkalmas, de azt is tudom, hogy az Úr alkalmasa tud tenni. A szabályzat szerint nem feladatra vagyunk

össze gyűlve, hanem keressük, hogy kit mire hív az Úr! Egy szerzetesrenden belül sokféle munka van, pl. könyvelés, gazdasági munka, nálunk sem mindenki ápol beteget, de mindenki megtalálja azt, amire az Úr elhívta.

Szerzetesi életében mi volt eddig a legnagyobb boldogság?

Életem legboldogabb napjának ma is az örökfogadalom letételének napját tartom, amikor teljesen Istennek adtam az életemet. Nagy öröm és megtiszteltetés számomra, hogy előljáró, miniszter, vagyis szolgálja lehetek a testvéreknek, de határtalan öröm az eucharisztia napi vétele, a közös ima, zsolozsma, egy-egy lelkigyakorlat, és nagyon sok olyan esemény történik, amikor azt érzem: hú, de jó lenne ezt vagy azt a történést nem elfelejteni...

Számtalan találkozás adódik az életünkben. Születés és halál mellett lehetünk sok ember kísérője. Istentől kapott ajándék és nagy megtiszteltetés egy idős, haldokló mellett lenni. Nehéz az elvesztés, de egyszerre van benne a szomorúság és a gazdagodás lehetősége.

Aki most olvassa ezeket a sorokat, hivatástisztázás okán kérhet Önöktől segítséget?

Természetesen. A honlapon található elérhetőségeinken keresztül felveheti velünk a kapcsolatot. Ha valakit érdekel az életformánk, személyesen is ellátogathat hozzánk. A közösségünkhöz való csatlakozás és az elköteleződés folyamata több szakaszból áll, és minimum hét esztendeig tart. Ismerkedés, jelölt idő, noviciátus, egyszerű fogadalmak időszaka, végül az örök fogadalom ünnepélyes letétele. Ez idő alatt együtt keressük, és az előljárón keresztül a közösségtől is választ kap a jelölt arra, hogy valóban a mi közösségünkben lesz-e az ő útja.

Szívből kívánom, hogy ne csak keressék, de sokan találják is meg helyüket az Önök közösségében. Krisztina nővér életére és munkájára Isten áldását kérve köszönöm, hogy a beszélgetőtársam volt. T

Csegezi Mária

A REMÉNY NEM CSAL MEG

„Spes non confundit”, „a remény nem csal meg” (Róm 5,5). A reményre való hivatkozással önt bátorságot Pál apostol a római keresztény közösségbe. A remény a központi üzenete a közelgő jubileumnak is, melyet a pápa régi hagyomány szerint huszonöt évenként hirdet meg. Gondolok a remény zarándokaira, akik Rómába jönnek, hogy itt éljék át a szentévet, és mindazokra, akik nem tudnak eljönni Péter és Pál apostol városába, s ezért a részegyházakban fogják ünnepelni azt. Legyen a szentév mindannyiuk számára az élő és személyes találkozás alkalmá Jézus Krisztussal, az üdvösség „kapujával” (vö. Jn 10,7.9), akit az Egyháznak mindig, mindenütt és mindenkinek úgy kell hirdetnie, mint „reményünket” (1Tim 1,1).

Mindenki remél. Minden ember szívében ott él a remény, mint jóra irányuló vágy és várakozás, bár nem tudjuk, mit hoz a holnap. A jövő kiszámíthatatlansága azonban olykor ellentétes érzelmeket ébreszt: a bizalomtól a félelemig, a derűtől a csüggedésig, a bizonyosságtól a kételkedésig. Gyakran találkozunk letört emberekkel, akik kételkedve és borúlátóan tekintenek a jövőbe, mintha semmi sem tudná boldoggá tenni őket. Legyen a jubileum a remény felélesztésének alkalma mindenki számára! Isten igéje segít, hogy okot találjunk rá. Az vezessen bennünket, amit Pál apostol épp a római keresztényeknek ír! T

(Ferenc pápa: Spes non confundit 1.)

HIT ÉS MISSZIÓ ÚTJA EURÓPÁTÓL AMERIKÁIG

- EGY FIATAL FELNÖTTEKNEK SZÓLÓ LELKIGYAKORLAT AZ USA-BAN

A tavalyi tanévben gimnáziumi cserediák voltam a Global Outreach katolikus program keretében a kukoricaföldjeiről híres Nebraskában. 2024 januárjában velük látogattam el Washingtonba, a minden évben megrendezésre kerülő March for Life („Menet az Életért”) békés felvonulásra, melynek keretében a főváros utcáin kiálltunk az élet védelméért. Imádságos, jó hangulatú néhány napot töltöttünk ott városnézéssel, imádkozással. Augusztusban ugyan hazajöttem, de 2024. december 2-án immár másodjára állhattam végig az útlevel ellenőrzés hosszú sorát, belépésre várva az Amerikai Egyesült Államokba. Óriási hálát érzek, hogy a Mindenható és mellette a családom, a Margit körüti közösség és az Esztergom-Budapesti Egyházmegye lehetővé tette számomra, hogy egy éven belül másodjára is ellátogathassak Washington DC-be, ezúttal az In Altum (azaz Evezs a mélyre!) lelkigyakorlat és vezetőképző keretében. A tavalyi cserediák évem miatt egy évvel csúsztak a tanulmányaim, így az érettségi évében nem túl jó ötlet egy hetet hiányozni a suliból, mégis azt mondom, megérte. Az emberek, akikkel találkozhattam, a helyek, ahova eljuthattam, elképesztő módon formáltak ebben az egy hétben is. Hihetetlen mennyire kitágul a világ, ha az ember lánya megtanul angolul, és vesz egy repülőjegyet. Kétség sem fér hozzá, hogy ez a hét nem csak a hitemben tett erősebbé, hanem arra ösztönöz és azt tudatosítja bennem, hogy felelősségem van abban, hogy a velem együtt küzdő fiatalokat segítsem a szentté válás útján.

Az In Altum program olyan fiatal felnőtteket keres, akik elhivatottak az evangelizálás, a hitük megvallása mellett, és akik nyitottak vezetői képességeik kibontakoztatására is. Évente háromszor rendezik meg az egy hetes lelkigyakorlatot a világ minden tájáról érkező 18-30 éves fiataloknak. A programra egy felvételi elbeszélgetéssel lehet bekerülni, ahol a nyelvtudáson túl a hitbéli elköteleződésre kíváncsiak leginkább. A program mindannyiunk számára megmutatta, hogy meghívtak, kiválasztottak vagyunk. Első este a washingtoni Mária Szeplőtelen Fogantatása bazilikában tartottak nekünk szentmisét és szentségimádást, amely csendességével, meghittségével segített a megérkezésben. A bazilika mindennapi adventi szentmiséiben volt alkalmunk találkozni a helyiekkel, akik önzöltek (tényleg meglepő volt a hatalmas tömeg!), hogy találkozhassanak az élő Istennel az oltáriszentségben. Egy hétig beszélgettünk olyan témákról, mint a családok szerepe a mai társadalomban, a katolikus nevelés és neveltetés, életvédelem, a politika és a kereszténység kapcsolata, ill. a fiatalok párkapcsolati nehézségei napjainkban. Neves előadók és cégek láttak vendégül minket, mint például az American Enterprise Institute, a Heritage Foundation vagy az Alliance Defending Freedom.

Lehetőséget kaptam, hogy elmélyítsem a tudásomat és a szeretetemet a hitem iránt. Ez egy jó alkalom volt, hogy hasonló emberekkel találkozjak, és megható volt megtapasztalni, hogy más fiatalok is Jézus Krisztusra teszik föl az életüket.

Csapatunk 25 főből állt. Legtöbben már egyetemet végzett, pályájukon sikeresen elindult szakemberek voltak: fogorvos Hondurából, építésmérnök Ecuadorból, jogász Costa Ricából, tanárok Izlandról és Mexikóból és még sokan mások. Az elején végzős magyar középiskolás diákként kisebbségi érzésem volt, hogy én nem bizonyítottam még, semmit nem tettem le az asztalra, de utána megnyugodtam, hogy én is a csapatunk kirakójának egyik fontos darabja vagyok. Nem lett volna ugyanolyan ez a hét nélkülem, nem csak a késő esti szentségimádás alatt mondott közbenjáró imák vagy a metrón éneklés kezdeményezése miatt, de a programban részt vevő házaspár kisbabáját is én kaptam a kezembe, hogy a szüleinek legyen egy szabad fél órája. Sok élettapasztalatot kaptam a programtól, pedig csak 6 napról volt szó. Rengeteg elfoglaltságot szerveztek nekünk, városnézéssel, lelki és szakmai előadásokkal. De a program lehetőséget adott elmélyülni abban is, hogy mit jelent valójában vezetőnek lenni, és milyen szerepet játszik ebben a hit. Reményt kaptam, hogy folyton változó világunkban a keresztény értékrendnek egyre nagyobb létjogosultsága van! Tippet kaptunk rá, hogyan tudunk gyümölcsöző beszélgetéseket indítani a mai világot meghatározó politikai témákról, az alapvető társadalmi meggyőződéseinkről. Munciót kaptunk ehhez a kapcsolatépítéssel, és azzal, hogy láttunk hasonló, mélyen hívő katolikus fiatal felnőtteket.

Több beszélgetésünkben elhangzott, hogy végül is örülsz Jézust követni, hiszen olyan dolgokat hiszünk, vallunk és teszünk, amelyeket a világ kifejezetten elítél, vagy csak egyszerűen nem ért. Közben megállapítottuk, mennyire szeretjük látni ezt az örülséget egymásban, hogy ezen keresztül megtapasztaljuk Isten munkáját és szeretetét. Jézus bátorsága, egyszerűsége, alázatossága - ezek az Ő örülségei. Készen állunk érte vállalni ugyanezt? Örökké becsben fogom tartani ezeket a tartalmas beszélgetéseket és közös pillanatokat, mert elhagyni Jézusért a biztonságos teret nem egyszerű. Ő elhívott minket, hogy megoszuk a jó hírt másokkal, bármilyen módon is bánik velünk a külvilág. Sokszor fognak örülni, fanatikusként, prűdnek, agymosottnak (és a sort folytathatnánk) nevezni, de ha Jézusért tesszük ezt, akkor megéri!

Mielőtt hazaindultam, sokat imádkoztam azokért, akikkel találkoztam, akiket befogadtam, és akiknek odaadtam magam ezekben a találkozásokban. Együtt neveltünk, táncoltunk, élveztük a naplementét, rácsodálkoztunk egymás tehetségére, talentumaira, biztonságban kimondhattuk a véleményünket, és megnyitottuk a szívünket, hogy megosszuk örömteli és fájdalmas történeteinket. Mindenki elkötelezett volt nemcsak a hivatásával és a céljaival kapcsolatban, hanem igazán inspiráló volt spirituálisan és emberileg is. Óriási ajándék volt minden egyes ember, akivel találkoztam. Ámulattal tölt el, amit Isten tett és tesz mindannyiunk életében. Lángoló szívvel és a bizonyossággal jöttem haza, hogy mindegyikünk országában, a földnek minden kis szegletében még vannak olyan szívek, amelyek szenvedélyesen égnék a Jóisten szeretetében. †

Kígyóssy Sarolta

SZENT VI. PÁL PÁPA IMÁJA AZ ÚJMISÉS PAPOKÉRT

Jöjj, Szentlélek és adj ezeknek a szolgálóknak, Isteni titkai sáfárainak új szívét.

Általa elevenedjék föl bennük mindaz a nevelés és előkészítés, amit kaptak; általa értsék meg döbbenetes kinyilatkoztatásként a szentséget, amelyben részesültek. Új szív legyen ez, mindig fiatal és vidám; mindig új elszántsággal lendüljön neki - akár csak ma - szolgálóid állandó kötelességeinek Eucharisztikus Tested és Misztikus Tested iránt.

Jöjj Szentlélek és adj ezeknek a szolgálóknak, Krisztus Urunk tanítványainak és apostolainak tiszta szívét, amely mindenestül csak őt szereti. Legyen ez a szeretet olyan teljes, olyan örvendező olyan mély, amelyet csak Ő önthet a szívedbe, ha a kegyelemből élő ember szeretetének legfőbb és kizárólagos tárgyául választja.

Tiszta szívük ne ismerjen rosszat, hacsak azért nem, hogy tisztában vele, harcoljon ellene és megfutamítsa.

Adj gyermekien tiszta szívét nekik, amely tud lelkesedni és a megindultágtól remegni.

Jöjj, Szentlélek és adj Isten népe e szolgálóinak nagy szívét, amely nyitott a te ihlető szavadra és bezárt minden hitvány érvényesülési vágy előtt; idegen minden nyomorúságos emberi versengéstől, és egészen átjárja az egyházas érzület.

Nagy szívét adj nekik, amely mohón vágyik hasonlítani az Úr Jézus szívéhez és magába kívánja fogadni az egész Egyházat, az egész világot.

Nagy és erős szívét, hogy mindenkit szeressenek, mindenkinek szolgáljanak mindenkiért szenvedjenek; nagy és erős szívét, hogy el tudjanak viselni minden kísértést, minden próbatételt, minden szárazságot, minden fáradtságot, minden csalódást, minden sérelmet.

Nagy, erős állhatatos szívét, ha kell, egészen önmagunk feláldozásáig.

Ez a szív csak abban találja boldogságát, ha Krisztus Szívével együtt dobog és alázatosan, hűségesen, férfiasan teljesíti Isten akaratát.

Ámen. †

„MIT ÉPÍTETEK IDÉN?”

... **Hívekkel, ismerősökkel találkozáskor gyakran kérdezik: „Na, mit építetek az idén?” Egyrészt természetes a kérdés, hiszen a plébánia és a templom fenntartása, felújítása nagyobb építkezés nélkül is állandó feladatokat ad, mindig van mit csinálni. Másrészt a műemlék jellegű és két és fél évszázados múltra visszatekintő infrastruktúra mindig rászorul a korszerűsítésre, otthonosabbá tételre. Híveink, barátaink megszokták, hogy évről-évre igyekszünk mindezt a közösség javára lehetőségeink szerint és alkalmas módon megvalósítani.**

Az elmúlt években számos ilyen feladat készült el, van, ami még most is folyamatban van, és a szükség mellett – mert mindig van, ami elromlik, eltörik, leszakad, „jó lenne, ha...”, - mindig vannak a tarsolyban tervek is.

Az elmúlt év nagy beruházása az életveszélyessé vált elektromos gerincvezeték cseréje volt, amelynek kivitelezése tavasszal fejeződik be az egész épületegyüttesben – a portától a sekrestyéig, a tornyon és a padláson át a rendházig és a könyvtárig, majd az udvaron álló kisházig. Mindez sok véséssel és helyreállítással jár. A munka összesen mintegy 60 mFt-os költséggel jár, amelynek egyik részét tavaly, másik részét idén kell kifizetnünk, a Tartományfőnökséggel arányosan osztozva.

A porta előterének vésése, az itteni munkálatok lehetőségét adnak a bejárati tér és a porta felújításának tervezésére is – itt alkalmasabb fogadó- és munkateret tervezünk kialakítani. A földszinti folyosó, a feljárati nagyajtó és a kvadrumi kijárat korszerű és gyakorlatias felújításán, az udvar akadálymentes megközelítésének tervein is dolgozunk. Erre nyilván csak az anyagi lehetőségek függvényében kerül sor idén.

A remény Isten anyjában találja legfőbb tanúját. Őbenne látjuk, hogy a remény nem vak optimizmus, hanem kegyelmi ajándék az élet realizmusában. Valahányszor Fiára tekintett, mint minden édesanya, a jövőjére gondolt, és nyilván szívébe vésődtek azok a szavak, amelyeket Simeon intézett hozzá a templomban: „Íme, ő sokak romlására és sokak feltámadására lesz Izraelben, jel lesz, melynek ellentmondanak – a te lelkedet is tör járja át” (Lk 2,34-35). A kereszt lábánál pedig, amikor látta az ártatlan Jézust szenvedni és meghalni, megismételte – bár gyötrelmes fájdalmak között – a maga „igen”-jét anélkül, hogy elveszítette volna reményét és bizalmát az Úrban. Így közreműködött annak beteljesedésében, amiről Fia beszélt, amikor előre megmondta, hogy „sokat kell szenvednie, a vének, a főpapok és az írástudók elvetik, megölik, de harmadnapra feltámad” (Mk 8,31); és ebben

A felújítások plébániai költségvetését döntően saját erőből, a hívek rendszeres adományaiból finanszírozzuk, és a pályázati lehetőségeket is igyekszünk megtalálni. Köszönjük mindenkinek, ha támogatja a közösségi terek korszerűsítését, köszönet minden hozzájárulásáért, mellyel akár a templomi persely útján, akár az e-persely vagy banki befizetés, átutalás módján segíti plébániánk felújításait! †

fr. Zalán

a szeretetből vállalt fájdalmas gyötörődésben lett a mi anyánk, a remény anyja. (...) Ebben a jubileumi évben a kegyhelyek a befogadás szent helyei és reményt ébresztő kiváltságos terei legyenek. Biztatom a Rómába jövő zarándokokat, hogy álljanak meg imádkozni a város Mária-kegyhelyein, fejezzék ki tiszteletüket a Szűzanya előtt, és kérjék az ő oltalmát. Bizom abban, hogy mindenki, főként a szenvedők és a szorongatott helyzetben lévők, átélhetik majd a legszeretőbb anya közelségét, aki sosem hagyja magukra gyermekeit, és aki Isten szent népe számára „a biztos remény és vigasztalás jele”. †

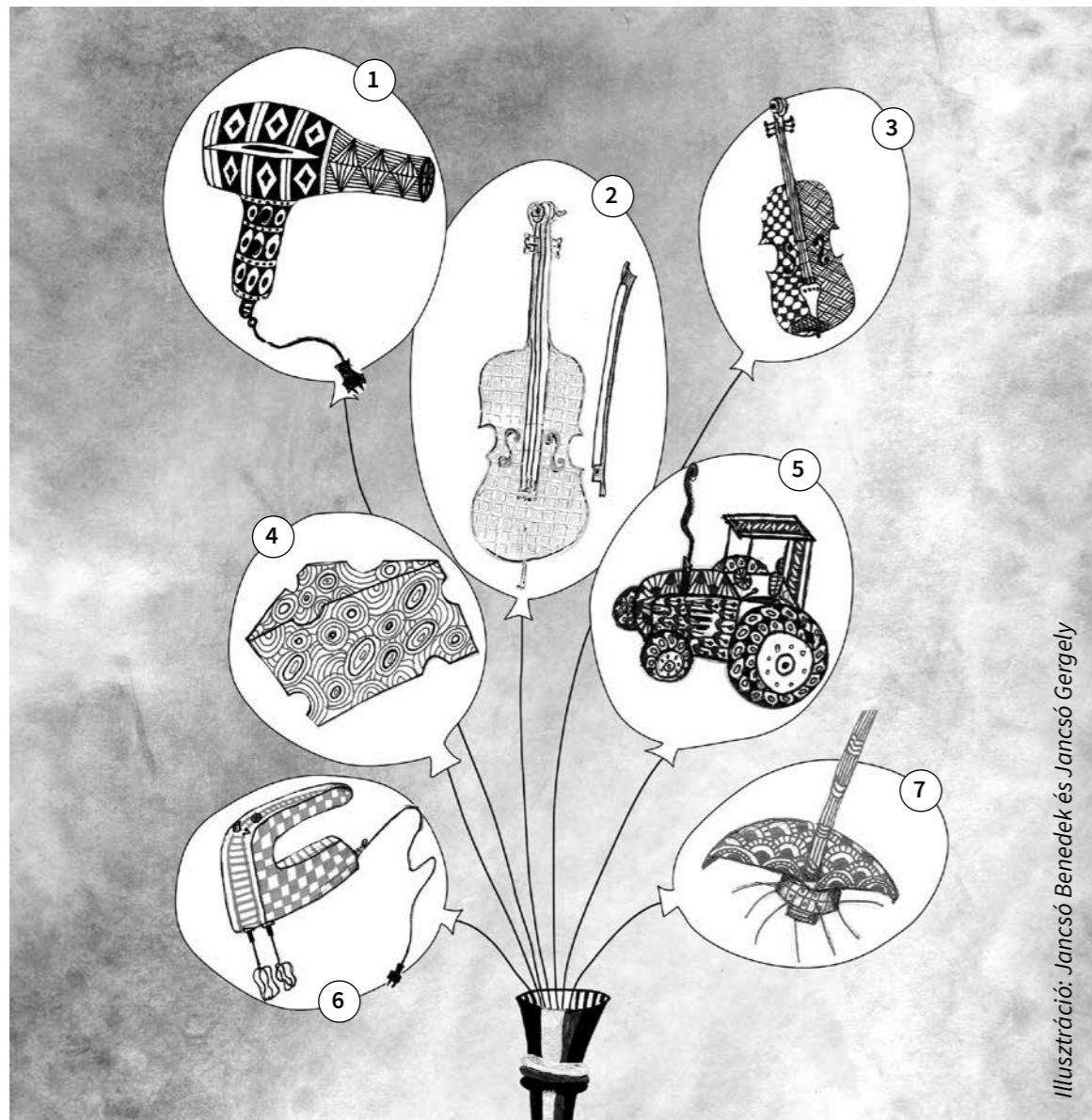
(Ferenc pápa: Spes non confundit 24.)

FRIEDLER MAGDOLNA

BERCI-VERS

Írd be a versszakok előtti körökbe annak a rajznak a számát, amely a szöveghez illik. **Az egyik strófához nem találsz illusztrációt**, ott a tartalma alapján találd ki, miről szól, és írd le ide:

☐ Mintás függöny mögé bújok, tízig csendben elszámolok. Áj, áj, áj, gyorsan megtalálj!	☐ Fűkaszámot beindítom, magas gyeget megritkítom. Zürr, zürr, zürr, nacdra repül.	☐ Fincsi sütit készít anya, robotgéppel lesz az sima. Bázz, bázz, bázz, késére vigyázz!
☐ Bal kezemmel bögöt fogok, a másikkal vonót húzok. Döm, döm, döm, néha nem tudom.	☐ Traktort kis és nagy kereke szőnyeg alá gurítja be. Tramm, tramm, tramm, hová is dugtam?	☐ Körte héját nem szeretem, lyukas sajtot veled eszem. Nyam, nyam, nyam, vágjad gyorsabban! T
☐ A nyakamat félrehajtom, hegedűszót így hallgatom. Lam, lam, lam, de szép e dallam!	☐ Jancsi baba vizes haja, nagyon gyorsan megszáradt ma. Zal, zal, zal, hajszáritóval.	

Illusztráció: Jancsó Benedek és Jancsó Gergely

Megfejtés: bújcska

REJTVÉNY

Mi történik az utolsó vacsorán?

Keress meg a megadott szavakat az ábrán, és húzd ki őket. A megmaradt betűket fönről, vízszintesen lefelé haladva olvasd össze. A megfejtést írd le ide:

R	O	B	O	S	L	T	M
R	Ö	Á	U	T	S	E	T
É	R	Z	I	S	L	Z	R
V	É	E	S	E	N	Á	T
J	S	É	Y	B	T	G	P
A	L	G	A	L	B	A	P
Í	E	T	O	Á	P	Ö	S
K	E	N	Y	É	R	A	T

BOR
JÉZUS
KEGYELEM
KENYÉR
OLTÁR
PAP
TEST
TÖBBSZÖR
VÉR

RAJZPÁLYÁZAT 2025

A Naphimnusz kerek évfordulójához kapcsolódik idei plébániai gyermekrajz-pályázatunk: **Szent Ferenc Naphimnuszát** vagy egyes részeit bemutató színes remekműveket várunk a gyerekektől. Ehhez Szedő Dénes fordítását ajánljuk elolvasni, megbeszélni.

Az alkotásokat bármilyen színes technikával el lehet készíteni maximum A3-as méretben. A képeket a portán és az irodában lehet leadni **2025. június 1-ig**. Kérjük a rajzok hátuljára kerüljön fel a *gyermek neve, kora, óvodai vagy iskolás csoportjának megnevezése, szülője telefonos elérhetősége. Köszönjük!* Díjátadó: **2025. június 15-én** a tízes misén lesz. **Jó alkotást kívánunk!** T

Szedő Dénes NAPHIMNUSZ fordítása

Mindenható, fölséges, jó Uram Isten,
Téged áldás, hír dicséret dicsőítsen
Neved venni ajkára
ki van méltó magába?
Senki sincsen!

Sokféle szép teremtményed mind dicsérjen,
bátyánkurunk, kedves Napunk, kiváltképen.
Hintve arany sugarat,
jelenti szent magadat,
szerelmében.

Dicsérjen Hold-asszonyénének s minden Csillag;
az ég boltján szende fénnel világolnak.
Odaláló vagyok én,
ahogy ragyog az a fény
bízatólag.

Dicsérjen jó Szél-öcsénk is, frissen fúvó;
oszthat Derűt, hozhat Borút: minden szél jó!
Uruk Isten, te tudod,
szándékunkat te bírod,
igaz Bíró.

Dicsérjen szép hugocskánk, a csobogó Víz;
alázatos, tisztaságos, csupa jóíz;
észrevétlen elsuhan,
neked hódol, jó Uram,
s minket hódít.

Dicsérjen vad öcskösünk, a daloló Tűz;
jókedvében messze fénylik, éjet számúz;
hatalmas és fiatal;
lobogó lángjaival
égfelé húz.

Dicsérjen Föld-asszonyanyánk, drága dajka,
fűvel pompás, gyümölcsstermő fával tarka;
keblén zsendül minden ág,
ékesíti vadvirág
ezerfajta.

Dicsérjen, ki szerelmedért Béketűró,
valamikor betegség, vagy háború jó,
Boldog, aki megbocsát,
tőled nyer majd koronát,
Könyörülő.

Dicsérjen a testi Halál, édes nénénk;
rosszaknak: jaj; értünk is jó, hogy megtérnénk.
Boldog, aki hozzád tért,
benned hunyt el, kiben élt
s ma is él még!

Dicsérjétek Istent minden teremtmények,
hálaszóval hódoljatok szerelmének,
szolgáljátok, ahogy kell,
s alázatos szívekkel
szeressétek!

Megfejtés: Oltárszentség olajtársa

PLÉBÁNAI PROGRAMOK 2025 TAVASZ-NYÁR

- **március 5. Hamvazószerda** – Szentmisék 7.30, 10.00 és 18.00 órákor lesznek, a misék keretében és következő vasárnapi szentmisék végén – a bűnbánatra való felhívás jeleként – **hamvazás** lesz.
- **március 7.** pénteken és Nagyböjt minden péntekén 17.00-kor a **keresztutat** imádkozzuk plébániai csoportjaink vezetésével. Mindenkit szeretettel hívunk a közös imádságra!
- A **nagyböjti idő péntekjein böjt** (hústilalom) kötelez minden 14 évnél idősebb hívőt. Hamvazószerdán és Nagypénteken szigorú böjtöt tartunk – ezeken a napokon a hústilalom mellett háromszor lehet étkezni, egy-szeri jóllakással – ez a 18 és 60 év közötti hívőket kötelezi. A betegek imádsággal vagy jócselekedettel helyettesíthetik a böjti fegyelmet.
- **március 12.** szerda, 10.00-12.00 – **Nyugdíjasklub** – szeretettel várjuk az idősebb korosztályt beszélgetésre, találkozásra, teázásra, imádságra.
- **március 15.** szombat 17.00 – **Óvodások szentmiséje** – a kisgyermekes családokat a gyerekek életkorához igazodó liturgiával, közösségi ünnepléssel.
- **március 20.** csütörtök 19.30 – Somogyiné Petik Krisztina pszichológus, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola tanára tart előadást a **Házasság sorozat** keretében.
- **március 21.** péntek – Szentségimádási napot tartunk 8.00-17.00 között: szeretettel hívunk mindenkit a velünk élő Úrral való csendes együttlétre.
- **március 23.** vasárnap 10.00 – A szentmise keretében megáldjuk a gyermeket váró, **gyermekre vágyó családokat és az édesapákat.**
- **március 23-30.** között – A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia idén is arra kéri a híveket, hogy a húsvéti előkészület során lehetőségeikhez mérten tartós ételmisszerrel segítsék a rászoruló családokat. Jövő vasárnapig, egy héten át várjuk a **tartósélelmiszer-adományokat**, amelyeket a Karitás helyi szervezete segít majd szétosztani a rászorulóknak. Az adományokat ma az első mellékoltárnál lehet elhelyezni, hétfőtől a portán lehet leadni.
- **március 28-29-30.,** péntek-szombat-vasárnap 18.00 – Az esti szentmisék keretében fr. Gegő Juliánusz ferences atya tart **nagyböjti lelkigyakorlatos beszédeket.** A szombat esti misében a **betegek kenetének ünnepélyes kiszolgáltatására** is sor kerül.
- **április 6.,** vasárnap – A szentmiséken a **szentföldi keresztények segítésére** gyűjtünk.
- **április 9.** szerda, 10.00-12.00 – **Nyugdíjasklub** – szeretettel várjuk az idősebb korosztályt beszélgetésre, találkozásra, teázásra, imádságra.
- **április 11.** péntek 17.00 – A **kisgyermekes családokat** várjuk a templomi keresztútra.
- **április 12.,** szombat 8.00 – Ezen a délelőttön tartjuk a templom ünnepi **nagytakarítását** – szeretettel kérjük és várjuk a testvérek segítségét!
- **április 13.,** Virágvasárnap 9.45 – **Barkaszentelés és körmenet** (a 10.00 órás szentmise kezdetén) – gyülekezés az udvaron, barkát vagy virágos ágat hozzunk magunkkal!
- **április 17., Nagycsütörtök**
  - Zsolozsma 7.30 és 12.15.
  - Gyóntatás 7.30-12.00, 16.00-19.00.
  - Ünnepi szentmise az Utolsó vacsora emlékére 18.00 órákor.
  - A szentmise idején a kisgyermekes családok számára az Alverna teremben a kivetített liturgia mellett foglalkozás lesz.
- **április 18., Nagypéntek**
  - Zsolozsma 7.30 és 12.15.
  - Gyóntatás 7.30-12.00, 16.00-19.00.
  - A keresztutat 15.00 órákor imádkozzuk.
  - Az Úr szenvedésének ünneplése 18.00 órákor.
  - A szertartás idején a kisgyermekes családok számára az Alverna teremben a kivetített liturgia mellett foglalkozás lesz.
- **április 19., Nagyszombat**
  - Zsolozsma 7.30 és 12.15.
  - Gyóntatás 7.30-12.00, 16.00-20.00 között.
  - A szentsírnál egész nap imádkozva készülünk az ünnepre.
  - A feltámadást ünneplő Húsvéti vigília és szentmise 20.00 órákor kezdődik, a szertartás végén ünnepi agapéra hívjuk a híveket.
- **április 20., Húsvétvasárnap**
  - Szentmisék és gyóntatás a vasárnapi rend szerint.
  - A 10.00 órás szentmise végén ünnepi körmenet lesz, amely várhatóan 11.30-kor érkezik vissza a templomba.
  - A 18.00 órás szentmisén közreműködik a Kapisztrán Kamarakórus.
- **április 21., Húsvéthétfő**
  - Szentmisék 7.30, 10.00 és 18.00 órákor.
- **április 22-26.** között a **gyóntatás szünetel.**
- **április 26.** szombat 17.00 – **Óvodások szentmiséje** – a kisgyermekes családokat a gyerekek életkorához igazodó liturgiával, közösségi ünnepléssel.
- **májusban** a hétköznapi esti szentmisék végén **Lorettói litánia**
- **május 4.** vasárnap 10.00 – a családi misében lesz az idei **elsőáldozás**, imádkozzunk értük és családjaikért!

- **május 4.** vasárnap 19.30 – **Ünnepi hálaadó szentmise és találkozás** a Boanergész zenekar 40. éves fennállása alkalmából.
- **május 7.** szerda, 10.00-12.00 – **Nyugdíjasklub** – szeretettel várjuk az idősebb korosztályt beszélgetésre, találkozásra, teázásra, imádságra
- **május 10.** szombat 18.00 – A szentmise keretében a **Lumen Christi Gospel kórus** Robert Ray Gospel miséjét éneklí, majd a mise után rövid koncertet adnak.
- **május 16.** péntek – **Szentségimádási napot** tartunk 8.00-17.30 között: szeretettel hívunk mindenkit a velünk élő Úrral való csendes együttlétre.
- **május 17.** szombat 17.00 – **Óvodások szentmiséje** – a kisgyermekes családokat a gyerekek életkorához igazodó liturgiával, közösségi ünnepléssel.
- **május 18.** vasárnap 10.00 – **Jubiláns házaspárok** megáldása – *jelentkezés a honlapon keresztül április 22. után.*
- **május 18.** vasárnap 11.00 órától – **Plébániai bográcsos ebéd** a kolostor udvarán – *jelentkezés a honlapon keresztül április 22. után.*
- **május 18.** vasárnap 16.00 – Schnell Máté orgonaművész **hangversenye.**
- **május 24.** szombat 17.00 – A kisgyermekes családokat várjuk **ovis szentségimádásra, éneklésre, dicsőítésre.**
- **júniusban** Jézus Szentséges Szíve ünnepéig (06.16. péntek) a hétköznapi esti misék végén a **Jézus Szíve litániát** imádkozzuk.
- **június 1.** vasárnap 11.30 – **A bérmálás szentségét** Mohos Gábor püspök úr szolgáltatja ki fiataljainknak és felnőttek katekumenjeinknek.
- **június 4.** szerda, 10.00-12.00 – **Nyugdíjasklub** – szeretettel várjuk az idősebb korosztályt beszélgetésre, találkozásra, teázásra, imádságra

- **június 5.** csütörtök 19.00 – Az Új Aratás közösség **imaestje**
- **június 9.** Pünkösdhétfő – Az Esztergomi Bazilikánál kerül megrendezésre az egyházmegye családi napja, egyben a Máriaremetei Kegyetemplomnál is lesz egyházmegyei program.
- **június 15.** vasárnap 10.00 – A családi mise keretében adunk hálát az elmúlt tanévért és ekkor lesz az idei **gyermekrajz verseny eredményhirdetése.**
- **június 20.** péntek – **Szentségimádási napot** tartunk 8.00-17.30 között: szeretettel hívunk mindenkit a velünk élő Úrral való csendes együttlétre.
- **június 22.** vasárnap, Krisztus Szent Teste és Vére ünnepe, **Ürnapja.**
- **július 18.** péntek – **Szentségimádási napot** tartunk 8.00-17.30 között: szeretettel hívunk mindenkit a velünk élő Úrral való csendes együttlétre.
- **augusztus 2.** szombat – Az Assisiben lévő **Angyalos Boldogasszony templom (Porciunkula kápolna) búcsúja.** Szentmisék 7.30 és 18.00 órákor. – *Az Assisi Porciunkula kápolnának Szent Ferenc szerzett búcsúkiváltságokat, amik addig csak a római és jeruzsálemi bazilikákat illették. Aki elvégzi szentgyónását, áldozik, a pápa szándékára imádságot ajánl fel, és szívében elhatárolódik a bűntől, teljes búcsúban részesedhet.*
- **augusztus 15.** péntek, Szűz Mária mennybevétele ünnepe, **Nagyboldogasszony** – Szentmisék 7.30, 10.00 és 18.00 órákor.
- **augusztus 15.** péntek – **Szentségimádási napot** tartunk 8.00-17.30 között: szeretettel hívunk mindenkit a velünk élő Úrral való csendes együttlétre.
- **augusztus 20.** szerda, **Szent István király ünnepe** – Szentmisék 7.30, 10.00 és 18.00 órákor.

NÉRI SZENT FÜLÖP IMÁJA

Ó, Uram,
nem merem már ígérni,
hogy megjobbitom életemet!
Ha te nem segítesz,
csak rosszat tudok tenni.
Ha nem segítesz,
még szeretni sem tudlak.
Magamban semmit sem bízom, Jézusom.
Bizalmatlan vagyok önmagam iránt,
benned azonban bízom!

Uram, Jézus Krisztus,
ha te nem segítesz,
sohasem leszek képes jót tenni!
Ha te nem segítesz, elvesztem.
Jézus, légy az én Jézusom,
ez számomra az üdvösség!
Add, hogy ne félelemből
ragaszkodjak hozzád,
hanem szeretetből!
Nem akarok mást tenni,
mint a te akaratodat.
Szenháromság egy Isten,
könyörülj rajtam! **Ámen. T**

PLÉBÁNAI INFORMÁCIÓK

Miserend

• VASÁRNAP:

- **Szentmise** 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 18.00 és 19.30
- **Gyóntatás** 8.00-9.00, 9.30-10.30, 11.00-12.00, 17.30-18.30 és 19.00-20.00 között.

• HÉTKÖZNAPO (hétfőtől szombatig):

- **Szentmise** 7.30 és 18.00,
- Az esti szentmise után 19.00 óráig csendes **szentségimádást** tartunk,
  - októberben rózsafüzért imádkozzuk,
  - májusban a Lorettoi litániával köszöntjük a Szűzanyát,
  - júniusban Jézus Szentséges Szíve ünnepéig a Jézus Szíve litániát imádkozzuk.
- **Gyóntatás** 7.20-8.00 és 17.30-18.30 között.

• ELSŐ PÉNTEKEN

- 10.00 órakor is van szentmise,
- gyóntatás 9.30-10.30 között is.

KRISZTUS KIRÁLY KÁPOLNÁBAN

- **Szentmise** vasárnap 9.30, **nagy ünnepeken** 10.00.

Betegek látogatása

Kérjük a testvéreket, hogyha környezetükben idős, a szentmisére eljönni már nem tudó betegekről tudnak, akik szívesen vennék az Oltárszentséget minden hónapban, jelezzék a sekrestyében, az irodában a plébánia emailcímén vagy a portán (név, cím, telefonszám).

E-Persely

Templomunkban egy egyszerűen használható terminál segítségével immár bankkártyával is be lehet fizetni a perselyadományokat, támogatásokat.

A szentmisék perselyadománya a liturgiában való személyes részvételünk, odaadásunk, hozzájárulásunk kifejezése, egyben ez a templom és a plébánia fenntartásához, működéséhez, felújításához való támogatásunkat is kifejezi.

A készülék a Szent József oltárnál található. Használatára buzdítjuk is a testvéreket!

Adományok, egyházi hozzájárulás, támogatás

A hívek állandó befizetései teszik lehetővé a templom és a plébániaépület fenntartását, a szükséges karbantartásokat és felújításokat, a hitoktatás és a közösségek működésének fenntartását, a plébániai munkatársak fizetését, a közösségi programok megszervezését, a plébánia kulturális, egyházzenei programjait. Ennek befizetése minden jövedelemmel rendelkező felnőtt lelkiismereti kötelessége.

Összegére a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia iránymutatása az éves nettó jövedelem 1%-át javasolja kereső személyenként. (Kiszámításához segítséget nyújthat a honlapon is megtalálható táblázat.)

Az egyénileg kiszámított összeg az év során bármikor befizethető:

- a honlapon keresztül **bankkártyás fizetéssel,**
- **átutalással** a plébánia számlaszámára: Országúti Ferences Plébánia – **11600006-00000000-67842472** (Erste Bank) – kérjük a befizető nevét és címét megadni, ill. megjegyzésként beírni: „*egyházi hozzájárulás*”,
- a templomban vagy a portán is megtalálható **csekken,**
- **személyesen** az irodában, nyitvatartási időben

Budai Ferences Alapítvány

A templom felújítására, programjaink és plébániai életünk támogatására köszönettel fogadunk támogatásokat a **Budai Ferences Alapítvány** számláján keresztül is: **11600006-00000000-85573657**.

BUDAI FERENCES
ALAPÍTVÁNY

Ferences Rendház

A ferences közösség köszönettel kéri a testvérek anyagi támogatását a rendház fenntartására és felújítására, a szerzetesközösség javára. Számlaszámunk: **11600006-00000000-12449158**

PLÉBÁNAI IRODA FOGADÓÓRA				
HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK
8.30 - 11.00	-	8.30 - 11.00	-	8.30 - 11.00
-	16.30 - 18.00	-	16.30 - 18.00	-
LELKIPÁSZTORI FOGADÓÓRA				
16.00 - 17.15	-	-	-	16.00 - 17.15
KARITÁSZ FOGADÓÓRA				
-	15.30 - 17.00	-	-	10.30 - 12.00

Lehetőség van egyes esetekben az adminisztráció online intézésére – pl. keresztlevél kérése, elbocsátó, stb. esetében – a plébánia **orszagut@ferencesek.hu** címén. Munkatársaink **postán** vagy **emailben** küldik el a szükséges dokumentumokat. Miseszándék a sekrestyében és az irodában kérhető. **Emailben** vagy **telefonon** szívesen adunk előzetesen tájékoztatást.

A BUDAPEST ORSZÁGÚTI SZENT ISTVÁN ELSŐ VÉRTANÚ PLÉBÁNIA LAPJA

Megjelenik 600 példányban • **Felelős kiadó:** fr. Lendvai Zalán ofm plébános • **Cím:** 1024 Budapest, Margit krt. 23.
Telefon: 06 1 212-5628 (porta) és 06 1 315-0944 (plébánia - irodai időben)
Online: orszagut@ferencesek.hu • **orszagutiferencesek.hu** • facebook.com/orszagutiferencesek/
Fotók: Bartha Angéla SSS, Bojtos Kristóf, Csegezi Mária, fr. Horváth Achilles, fr. Lendvai Zalán, fr. Palkó Julián, Kigyóssy Sarolta, MFKL archív, Next Content, Somogyi András, Országúti Ferences Plébánia fotótára, ferenc800.hu, ferencesek.hu, ferencesnoverek.hu, magyarkurir.hu, ofm.org.
Grafikai tervezés, tördelés: Kohán József • kohan.jozsi67@gmail.com

FERENCES FARSANGI BÁL

